

ΚΑΛΩΣ ΔΙΑΘΗΚΗ

Ε. Α. Ν.

Ν. ΣΙΑΕΡΗ
ΑΡΣΑΚΕΙΟΥ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΣΙΜΟΥ ΜΠΑΔΑΝΟΥ

Καθηγητοῦ τῶν Θερησκευτικῶν ἐν τῷ πρῶτῳ σχολείῳ τοῦ Διδασκαλείου
τῆς Μικρῆς Ἑκπαίδευσως.

ΙΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΩΝ

Ἐνεκρίθη κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 231
κοινοποιήσιν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας 4-42-18

ΕΓΚΡΙΣΕΙ ΚΑΙ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΠΕΜΠΤΗ



ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΙΩΑΝΝΟΥ Ν. ΣΙΔΕΡΗ

46 ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ — ΜΕΓΑΡΟΝ ΑΡΣΑΚΕΙΟΥ

1923

Αριθ.

Πρωτ. 11556
Διεκπ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Ἀπριλίου 1918.



ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς

τὸν κ. **Α. Μπαλᾶνον**, συγγραφέα διδακτικῶν βιβλίων.

Ἀνακοινοῦμεν ὑμῖν δι' ἡμετέρας ἀποφάσεως τῇ 19 τοῦ παρελθόντος μηνὸς ἐκδοθείσης καὶ τῇ 27 τοῦ αὐτοῦ δημοσιευθείσης ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 24 φύλλῳ τῆς Ἑφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἐνεκρίθη, ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς σχολικοῦ ἔτους 1918—1919 καὶ ἐφεξῆς, τὸ ἐν χειρογράφῳ πρὸς κρίσιν ὑποβληθὲν ὑμέτερον βιβλίον «**Ἐρὰ Ἱστορία τῆς Κατ'ἑνὸς Διαθήκης**» διὰ τὴν Β' τάξιν τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου καὶ τὴν ἀντίστοιχον τῶν λοιπῶν σχολείων τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως, ὑποχρεοῦσθε δὲ ὅπως πρὸ τῆς ἐκτυπώσεως τοῦ βιβλίου συμμορφωθῆτε πρὸς τὰς ἐν ταῖς σχετικαῖς εἰσηγήσεσι τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου περιλαμβανόμενας ὑποδείξεις.

Ὁ Υπουργὸς

ΔΗΜ. ΔΕΛΛΗΓΙΑΣ

Ποιμῶν



ΔΙΑ

ΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

Α'. Ο ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΒΙΟΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ

1. Ὁ Ζαχαρίας καὶ ἡ Ἐλισάβετ.

Ὅταν ἐδασίλευεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν ὁ Ἡρώδης, εἰς μίαν μικρὰν πόλιν αὐτῆς ἔζη εἰς ἱερεῖς, ὁ Ζαχαρίας, μετὰ τὴν σύζυγόν του Ἐλισάβετ· ἦσαν δὲ καὶ οἱ δύο εὐσεβεῖς καὶ δίκαιοι, εἶχαν ὅμως μίαν μεγάλην λύπην ὅτι δὲν εἶχαν τέκνα, καὶ διαρκῶς παρεκάλουν τὸν Θεὸν νὰ ἀποκτήσουν. Ἐπὶ τέλους ὁ Θεὸς εἰσήκουσε τὴν προσευχὴν των, καὶ μίαν ἡμέραν, ἐνῶ ὁ Ζαχαρίας ἐθυμία εἰς τὸν ναὸν τοῦ Σολομῶντος, αἰφνης παρουσιάσθη εἰς αὐτὸν ὁ ἄγγελος. Ὁ Ζαχαρίας ἐταράχθη ὅταν τὸν εἶδεν, ἀλλ' ὁ ἄγγελος ἀμέσως τὸν καθησύχασε καὶ τοῦ εἶπε : Μὴ φοβᾶσαι, Ζαχαρία, διότι ὁ Θεὸς ἤκουσε τὴν παράκλησίν σου, καὶ ἡ σύζυγός σου Ἐλισάβετ θὰ γεννήσῃ υἱόν, τὸν ὁποῖον θὰ ὀνομάσῃς Ἰωάννην· αὐτὸς θὰ δοξασθῇ ἀπὸ τὸν Θεὸν καὶ θὰ σώσῃ πολλοὺς ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν. Ὁ Ζαχαρίας δὲν ἔδειξε πίστιν ὅσῃν ἔπρεπεν, ἀλλ' ἐφανέρωσε δυσπιστίαν εἰς τοὺς λόγους τοῦ ἀγγέλου· διὰ τοῦτο ὁ ἄγγελος εἶπε πρὸς αὐτόν : Ἐγὼ εἰμὶ ὁ ἄγγελος Γαβριήλ καὶ ἐστάλην ἀπὸ τὸν Θεὸν διὰ νὰ σοῦ ἀναγγείλω ὅσα σοῦ εἶπα· ἐπειδὴ ὅμως δὲν ἐπίστευσες, θὰ μείνης κωφὸς καὶ ἄφωνος, μέχρις ὅτου ἐκπληρωθῶν οἱ λόγοι μου. Καὶ ἀληθῶς ἀμέσως ὁ Ζαχαρίας ἐγίνε κωφὸς καὶ ἄφωνος. Ὁ λαός, ὁ ὁποῖος προσήχετο ἔξω ἀπὸ τὸ θυσιαστήριον, περιέμενε νὰ ἐξέλθῃ ὁ Ζαχαρίας καὶ τοῦ ἐφαίνετο περίεργον πῶς ἐβράδυνε τόσον· ὅταν ὅμως ἐπὶ τέλους ἐξῆλθε καὶ προσεπάθει νὰ συνεννοηθῇ μετὰ νεύ-

ματα, ἐπειδὴ δὲν ἠδύνατο νὰ ἐμιλήσῃ, ὁ λαὸς ἐνόησεν ὅτι κατὰ ἔκτακτον καὶ σπουδαῖον συνέβη εἰς τὸ θυσιαστήριον. Ὁ Ζαχαρίας μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐπανήλθεν εἰς τὴν πατρίδα του, ὅπου οἱ ἐξεπλάγησαν διὰ τὸ συμβάν.

2. Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου.

Ἐξ μηνῶν ὕστερον ἀπὸ τὴν ἐμφάνισιν τοῦ ἀγγέλου Γαβριὴλ εἰς τὸν Ζαχαρίαν, ὁ ἴδιος ἄγγελος παρουσιάσθη πρὸς τὴν ἐνάρετον καὶ ταπεινὴν παρθένον Μαρίαν, ἥ ὅποια ἐκάθητο εἰς τὴν πόλιν Ναζαρέτ τῆς Γαλιλαίας, καὶ εἶχεν ἀρραβωνισθῇ μετὰ τὸν Ἰωσήφ.

Ὁ ἄγγελος μόλις παρουσιάσθη εἰς τὴν παρθένον τῆς εἶπε : Χαῖρε σὺ, ἥ ὅποια ἔχεις τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ. Ὁ Θεὸς εἶναι μαζί



Ἡ Ναζαρέτ.

σου· σὺ εἶσαι ἡ πλέον εὐλογημένη ἀπὸ ὅλων τὰς γυναῖκας. Ἡ παρθένος ἐταράχθη ὅταν ἤκουσε τοὺς λόγους τούτους τοῦ ἀγγέλου, τοὺς ὁποίους δὲν ἠδύνατο νὰ ἐξηγήσῃ, καὶ ἔμεινε σκεπτική. Ὁ ἄγγελος τότε εἶπεν εἰς τὴν παρθένον, διὰ νὰ τὴν καθησυχάσῃ: Μαρίαμ, μὴ φοβᾶσαι· διότι ἔχεις τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ· θὰ γεννήσῃς υἱόν, ὁ ὅποιος θὰ ὀνομασθῇ Ἰησοῦς· αὐτὸς

θα εἶνε Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, θα γίνῃ δὲ ὁ αἰώνιος βασιλεὺς τῆς ἀνθρωπότητος. Ἡ παρθένος ἠρώτησε τότε τὸν ἄγγελον πῶς θα συμβῇ τοῦτο, ὁ δὲ ἄγγελος ἀπήντησεν ὅτι τοῦτο θα γίνῃ μετὰ τὴν βοήθειαν τοῦ ἁγίου Πνεύματος, διότι τίποτε δὲν εἶναι ἀδύνατον διὰ τὸν Θεόν. Διὰ τὴν ἀποδείξιν δὲ ὁ ἄγγελος ὅτι τὰ πάντα



Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου.

εἶναι δυνατὰ εἰς τὸν Θεόν, τῆς εἶπεν ὅτι καὶ ἡ γρατὰ συγγενῆς τῆς, ἡ Ἑλισάβετ, θα γεννήσῃ μετ' ὀλίγον υἱόν. Τότε ἡ Μαριάμ εἶπεν : Ἐγὼ εἰμαι ἡ δούλη τοῦ Κυρίου, ὡς συμβῇ ὅπως εἶπες· ὁ δὲ ἄγγελος ἀπῆλθεν.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἄγγελος ἀνήγγειλεν εἰς τὴν παρθένον τὴν καλὴν ἀγγελίαν τῆς γεννήσεως τοῦ Σωτῆρος, λέγεται αὐτὸ τὸ γεγονός ὁ εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου· ἐορτάζει δὲ τὴν μνήμην τοῦ ἡ Ἐκκλησία μας εἰς τὰς 25 Μαρτίου.

3. Ἡ ἐπίσκεψις τῆς Θεοτόκου εἰς τὴν Ἑλισάβετ.

Ὑστερον ἀπὸ ὀλίγας ἡμέρας ἡ Μαριάμ ἦλθε νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν Ἑλισάβετ εἰς τὴν πατρίδα τῆς. Μόλις αὕτη ἀντίκρουσε τὴν

Μαριάμ, ἐφωτίσθη ἀπὸ τὸ ἅγιον πνεῦμα καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν : Πῶς ἐγίνε τοῦτο, νὰ ἔλθῃ πρὸς με ἡ μήτηρ τοῦ Κυρίου μου; Ἡ Μαριάμ τότε ἐχάρη πολὺ καὶ ἐδόξασε τὸν Θεὸν καὶ ἀφοῦ ἔμεινε πλησίον τῆς τρεῖς μῆνας, ἐπέστρεψεν εἰς Ναζαρέτ.

4. Ἡ γέννησις τοῦ Ἰωάννου.

Ὅταν ἦλθεν ὁ ὠρισμένος καιρὸς, ἡ Ἐλισάβετ ἐγέννησεν υἱὸν καὶ ἤρχοντο οἱ συγγενεῖς καὶ φίλοι νὰ τὴν συγχαροῦν. Ἀφοῦ δὲ ἐπέρασαν ὀκτὼ ἡμέραι ἀπὸ τὴν γέννησιν καὶ ἐπρόκειτο νὰ δοθῇ



Ὁ Ζαχαρίας γράφει ἐπὶ πινακίου τὸ ὄνομα Ἰωάννης.

τὸ ὄνομα εἰς τὸ παιδίον, ὅπως συνήθιζαν οἱ Ἑβραῖοι, αἱ συγγενεῖς καὶ φίλοι ἔλεγον νὰ ὀνομασθῇ τοῦτο μὲ τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς του, Ζαχαρίας· ἀλλ' ἡ μήτηρ, ἡ ὁποία ἐφωτίσθη ἀπὸ τὸν Θεόν, ἀντέτεινε καὶ εἶπε νὰ ὀνομασθῇ Ἰωάννης. Οἱ συγγενεῖς τότε ἠπόρησαν, ἐπειδὴ κανεὶς εἰς τὴν οἰκογένειαν δὲν εἶχεν αὐτὸ τὸ ὄνομα καὶ ἀπεφάσισαν νὰ ζητήσουν τὴν γνώμην τοῦ Ζαχα-

ρίου. Ἐπειδὴ δὲν ἤκουε, τὸν ἠρώτησαν μὲ νοήματα· αὐτὸς δὲ τότε ἐζήτησεν ἓνα μικρὸν πῖνακα, διότι ἦτο ἄλαλος, καὶ ἔγραψε τὸ ὄνομα Ἰωάννης. Ἀμέσως ἐλύθη ἡ γλῶσσα τοῦ Ζαχαρίου καὶ ἤρχισε νὰ εὐλογῇ τὸν Θεὸν καὶ νὰ προλέγῃ διὰ τὸ μέλλον τοῦ παιδίου, ὅτι θὰ γίνῃ προφήτης. Ὅλοι τότε ἐθαύμαζον καὶ ἔλεγον : τί θὰ γίνῃ αὐτὸ τὸ παιδίον ! Ὁ δὲ Ἰωάννης ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἐμεγάλωνε καὶ ἀνεπτύσσετο.

Ἡ Ἐκκλησία μας ἐορτάζει τὴν μνήμην τῆς γεννήσεως τοῦ Ἰωάννου τὴν 24ην Ἰουνίου.

5. Ἡ γέννησις τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Κατὰ τοὺς χρόνους ποὺ ἐγεννήθη ὁ Ἰωάννης ἦτο αὐτοκράτωρ τῆς Ρώμης ὁ Ὀκταδιανὸς Αὐγουστος. Οὗτος διέταξε νὰ ἀπογραφοῦν ὅλοι οἱ κάτοικοι τοῦ ρωμαϊκοῦ κράτους, ἐπομένως καὶ τῆς Παλαιστίνης, ἡ ὁποία τότε ἦτο ὑποτεταγμένη εἰς τοὺς Ρωμαίους. Τὸν καιρὸν ἐκεῖνον, ὅταν ἐγίνετο ἀπογραφή, ἔπρεπεν ἕκαστος νὰ ὑπάγῃ νὰ γραφῇ εἰς τὸ μέρος, ἀπὸ τὸ ὁποῖον κατήγετο. Ἐπειδὴ λοιπὸν ὁ Ἰωσήφ, ἂν καὶ ἐκάθητο εἰς τὴν Ναζαρέτ, κατήγετο ὡς ἀπόγονος τοῦ Δαβὶδ, ἀπὸ τὴν Βηθλεέμ, παρέλαβε καὶ τὴν παρθένον Μαρίαν, ἡ ὁποία ἦτο ἐτοιμόγεννος, καὶ ἦλθαν μαζὶ εἰς τὴν Βηθλεέμ, ὅπου κατόκησαν εἰς ἓν πανδοχεῖον. Τὴν νύκτα ἐκείνην ἦλθεν ἡ στιγμή τοῦ τοκετοῦ, καὶ ἐγέννησεν ἡ παρθένος τὸν υἱὸν τῆς· ἀφοῦ δὲ τὸν ἐσπαργάνωσε, τὸν ἔθεσεν εἰς μίαν φάτνην (ὅπως λέγεται τὸ παχνὶ ποὺ τρώγουν τὰ ἄλογα), διότι εἰς τὸ πανδοχεῖον δὲν ὑπῆρχεν ἄλλο μέρος νὰ θέσουν τὸ παιδίον.

Τὴν αὐτὴν νύκτα εἰς τοὺς ἀγροὺς πλησίον τῆς Βηθλεέμ διενυκτέρευαν ποιμένες καὶ ἐφύλατταν τὰ πρόβατά των, ὅταν αἰφνιδίως εἶδαν λάμψιν ἐξαιρετικὴν καὶ ἄγγελον τοῦ Θεοῦ ἐνώπιόν των. Οἱ ποιμένες ἐφοβήθησαν πολὺ, ἀλλ' ὁ ἄγγελος εἶπεν εἰς αὐτοὺς : Μὴ φοβεῖσθε, διότι φέρω διὰ σᾶς καὶ δὸν τὸν λαόν.

μίαν πολὺ εὐχάριστον ἀγγελίαν· σήμερον ἐγεννήθη ὁ Σωτὴρ εἰς τὴν Βηθλεέμ. Ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν νὰ τὸν προσκυνήσετε· εἶναι βρέφος εἰς τὰ σπάργανα, ἐξηπλωμένον εἰς τὴν φάτνην. Τότε κατέλθεν ἐκ τῶν οὐρανῶν πλῆθος ἀγγέλων, οἱ ὅποιοι ἀνύμνουν τὸν Θεὸν καὶ ἔψαλλαν : « Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη· ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία ». Δηλαδή : Δόξα ὡς εἶναι εἰς



Ἡ γέννησις τοῦ Σωτῆρος.

τὸν Θεόν, ποὺ κατοικεῖ εἰς τοὺς οὐρανοὺς· ὡς εἶναι εἰρήνη εἰς τὴν γῆν καὶ ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ εἰς τοὺς ἀνθρώπους.

Ὅταν ἐξηφανίσθησαν οἱ ἄγγελοι, ἀπεφάσισαν οἱ ποιμένες νὰ ἔλθουν εἰς Βηθλεέμ νὰ προσκυνήσουν τὸ παιδίον. Ἀληθῶς δὲ ἦλθαν, τὸ ἐπροσκύνησαν, καὶ διηγήθησαν τὰ συμβάντα, ὅλοι δὲ ἐθαύμαζαν δι' αὐτά, περισσότερον δὲ ἡ Μαριάμ.

Ὅκτις ἡμέρας μετὰ τὴν γέννησιν, ὅπως συνήθιζαν οἱ Ἑβραῖοι, ἔλαβε τὸ παιδίον τὸ ὄνομά του καὶ ὠνομάσθη Ἰησοῦς (δηλαδή Σωτήρ).

Ἡ Ἐκκλησία μας ἐορτάζει τὴν μνήμην τῆς γεννήσεως τοῦ

Σωτήρος, τὰ Χριστούγεννα, εἰς τὰς 25 Δεκεμβρίου· τὴν δὲ ἰμνή-
μην τῆς ὀνομασίας, ὀκτὼ ἡμέρας βραδύτερον, τὴν 1ην Ἰανουα-
ρίου. V

6. Ἡ Ὑπαπαντὴ τοῦ Σωτήρος.

Ὑπῆρχε συνήθεια εἰς τοὺς Ἑβραίους, ὅταν τὸ νεογέννητον
ἄρσενικὸν παιδίον ἐγίνετο 40 ἡμερῶν, νὰ τὸ ὀδηγῇ ἡ μήτηρ του
εἰς τὸν ναὸν τῶν Ἱερουσολύμων καὶ ἐκεῖ νὰ προσφέρῃ θυσίαν εἰς
τὸν Θεὸν ζευγὸς τρυγόνων ἢ μικρῶν περιστερῶν. Ὅταν λοιπὸν



Ἡ Θεοτόκος μετὰ τὸ θεῖον βρέφος.

ἐγίνεν ὁ Ἰησοῦς 40 ἡμερῶν, τὸν ἔφερε ἡ μήτηρ του εἰς τὸν ναὸν
διὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν Θεὸν καὶ νὰ θυσιάσῃ. Μόλις ἡ Θεοτόκος
εἰσηλθεν εἰς τὸν ναὸν μετὰ τὸ θεῖον βρέφος εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς,

τοὺς ὑπεδέχθη ὁ γέρων προφήτης Συμεὼν, ὁ ὁποῖος καθ' ἡμέραν παρεκάλει τὸν Θεὸν νὰ μὴ ἀποθάνῃ πρὶν ἰδῇ τὸν Σωτῆρα τοῦ κόσμου· τὸ ἅγιον πνεῦμα τὸν ἐφώτισεν ὅτι τὸ βρέφος ἐκεῖνο ἦτο ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου. Τότε ὁ γέρων Συμεὼν μὲ μεγίστην εὐλάβειαν τὸ ἔλαβεν εἰς τὰς ἀγκάλας του καὶ ἠύλόγησε τὸν Θεὸν καὶ εἶπε: Τώρα, ὦ Θεέ μου, ποῦ ἡξιώθην νὰ ἰδῶ τὸν Σωτῆρα τοῦ κόσμου, ὃς ἀποθάνω μὲ εἰρήνην. Καὶ ἡ γραῖα προφήτις Ἀννα, ἡ ὁποία εὐρίσκετο καὶ αὐτὴ εἰς τὸν ναόν, ἀνύμνησε τὸ θεῖον βρέφος καὶ προεφήτευσε διὰ τὸ μέλλον του.

Οἱ γονεῖς τοῦ παιδιοῦ ἐθαύμαζαν δι' ὅσα ἐγίναν εἰς τὸν ναὸν καὶ κατόπιν ἐπανῆλθαν εἰς τὴν Βηθλεέμ. Τὸ παιδίον ἠύξανε καὶ ἐγίνετο καθ' ἡμέραν σοφώτερον καὶ ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἦτο μᾶζι του.

Ἡ Ἐκκλησία μας ἐορτάζει τὴν μνήμην αὐτοῦ τοῦ συμδάντος εἰς τὰς 2 Φεβρουαρίου, δηλαδὴ 40 ἡμέρας μετὰ τὰ Χριστοῦ γεννα. Λέγεται δὲ ἡ ἐορτὴ αὕτη Ὑπαπαντή, διότι ὁ Συμεὼν ὑπῆντησε, δηλαδὴ ὑπεδέχθη, τὸν Σωτῆρα εἰς τὸν ναόν.

7. Ἡ προσκύνησις τῶν μάγων.

Ὀλίγον χρόνον ἀφοῦ ἐγεννήθη ὁ Ἰησοῦς, μάγοι, δηλαδὴ σοφοὶ ἄνδρες ἀπὸ τὴν Ἀνατολήν, ἦλθαν εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς Ἰουδαίας, τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ ἔλεγον ὅτι ὁ ἀστὴρ, ὁ ὁποῖος ἐφάνη, ἀνήγγειλεν εἰς αὐτοὺς τὴν γέννησιν τοῦ βασιλέως τῶν Ἰουδαίων· ἐζήτησαν δὲ νὰ μάθουν εἰς ποίαν πόλιν τῆς Ἰουδαίας ἐγεννήθη, διὰ νὰ ὑπάγουν νὰ τὸν προσκυνήσουν. Ὁ Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς, ὅταν ἤκουσε ὅτι ἐγεννήθη βασιλεὺς, ἐταράχθη πολὺ, διότι ἐφοβήθη μήπως ἦτο βασιλεὺς ὡς αὐτός, ὁ ὁποῖος θὰ ἠδύνατο νὰ λάβῃ τὴν βασιλείαν του. Ἀμέσως διέταξε νὰ συνέλθῃ τὰ μέγα συνέδριον τῶν Ἑβραίων, τὸ ὁποῖον ἀπετελεῖτο ἀπὸ ἀρχιερεῖς, πρεσβυτέρους καὶ γραμματεῖς, διὰ νὰ τοῦ εἰπῇ ποῖον μέρος ὠρίζαν οἱ προφῆται ὡς τόπον γεννήσεως τοῦ Σωτῆρος. Τὰ μέλη τοῦ συνεδρίου ἀπήντησαν ὅτι, ὡς λέγουν οἱ προφῆται,

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ἐπειδὴ ἡ ἁμαρτία καὶ ἡ διαφθορὰ ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ηὔξανεν εἰς τὸν κόσμον, ὁ πανάγαθος Θεὸς ἔστειλε τὸν μονογενῆ του Υἱόν, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, διὰ νὰ διδάξῃ τοὺς ἀνθρώπους τὸ θέλημά του, ὥστε νὰ δύνανται νὰ μετανοήσουν καὶ νὰ σωθοῦν.

Τὸν βίον καὶ τὴν διδασκαλίαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν ἁγίων του ἀποστόλων θὰ ἐξετάσωμεν εἰς τὴν ἱερὰν ἱστορίαν τῆς Καινῆς Διαθήκης.

NOTES

1. The first part of the paper is devoted to a discussion of the general principles of the theory of the structure of the atom. It is shown that the structure of the atom is determined by the laws of quantum mechanics, and that the laws of quantum mechanics are in agreement with the experimental facts.

2. The second part of the paper is devoted to a discussion of the application of the theory of the structure of the atom to the study of the properties of matter. It is shown that the theory of the structure of the atom can be used to explain the properties of matter, and that the properties of matter can be used to test the theory of the structure of the atom.

3. The third part of the paper is devoted to a discussion of the application of the theory of the structure of the atom to the study of the properties of light. It is shown that the theory of the structure of the atom can be used to explain the properties of light, and that the properties of light can be used to test the theory of the structure of the atom.

ὁ Χριστὸς θὰ γεννηθῇ εἰς Βηθλεέμ. Τότε ὁ Ἡρώδης ἐκάλεσεν ἰδιαιτέρως τοὺς μάγους καὶ ἐπληροφορήθη ἀπὸ αὐτοὺς πρὸ πόσου καιροῦ εἶδαν τὸν ἀστέρα, διὰ νὰ γνωρίζῃ πόσων ἐτῶν πε-



Ἡ προσκύνησις τῶν μάγων.

ρίπου ἦτο ὁ Σωτὴρ· ἔστειλε δὲ αὐτοὺς εἰς Βηθλεέμ μετὰ τὴν παραγγελίαν νὰ πληροφορηθοῦν ἀκριβῶς διὰ τὸ παιδίον καὶ ὅταν ἐπιστρέψουν νὰ εἰπουν εἰς αὐτὸν περὶ αὐτοῦ· διότι ᾔθθεν ἡθελε

καὶ αὐτὸς νὰ προσκυνήσῃ τὸ παιδίον, ἐνῷ πραγματικῶς ἤθελε νὰ μάθῃ ποῦ κατοικεῖ διὰ νὰ τὸ φονεύσῃ.

Τότε οἱ μάγοι ἀνεχώρησαν διὰ τὴν Βηθλεέμ, καὶ μετὰ τὴν ὁδηγίαν τοῦ ἀστέρος ἔφθασαν ἐκεῖ ὅπου ἐκάθητο τὸ θεῖον βρέφος. Ἀφοῦ δὲ ἐγονυπέτησαν, ἐπροσκύνησαν αὐτό, ὕστερον δὲ ἤνοιξαν τὰ θησαυροφυλάκιά των καὶ τοῦ προσέφεραν χρυσὸν καὶ πολύτιμα ἀρώματα, λίθον καὶ σμύρναν.

Ὁ Θεὸς ὁμως, ὁ ὅποιος ὡς παντογνώστης ἐγνώριζε τὰς σκέψεις τοῦ Ἡρώδου, παρήγγειλεν εἰς τοὺς μάγους νὰ μὴ ἔλθουν πρὸς τὸν Ἡρώδην, διὰ νὰ μὴ δυνηθῇ νὰ ἐκτελέσῃ τοὺς κακοὺς σκοπούς του, καὶ δι' αὐτὸ ἐπέστρεψαν εἰς τὴν πατρίδα των ἀπὸ ἄλλην ἐδὸν.

8. Ἡ φυγὴ τοῦ Ἰησοῦ εἰς Αἴγυπτον καὶ ἡ ἐγκατάστασις αὐτοῦ εἰς Ναζαρέτ.

Μόλις ἀνεχώρησαν οἱ Μάγοι, ἄγγελος ἐφάνη εἰς τὸν Ἰωσήφ, ἐνῷ ἐκοιμᾶτο, καὶ παρήγγειλεν εἰς αὐτὸν νὰ λάβῃ μαζί του τὴν Παρθένον Μαρίαν καὶ τὸ παιδίον, καὶ νὰ φύγῃ δι' Αἴγυπτον, ὅπου νὰ μείνῃ ἕως ὅτου τοῦ παραγγείλῃ νὰ ἐπιστρέψῃ, διότι ὁ Ἡρώδης θὰ ζητήσῃ νὰ φονεύσῃ τὸν Ἰησοῦν. Ὁ Ἰωσήφ ἀμέσως ἐξετέλεσε τὴν παραγγελίαν τοῦ ἀγγέλου.

Ὁ Ἡρώδης, ὅταν εἶδεν ὅτι τὸν περιέπαιξαν οἱ μάγοι καὶ δὲν ἤλθαν νὰ τοῦ δώσουν τὰς πληροφορίες, τὰς ὁποίας ἤθελεν, ἐθύμωσε πάρα πολύ· διέταξε δὲ νὰ σφαγοῦν ὅλα τὰ παιδιά τῆς Βηθλεέμ καὶ τῶν περιχώρων τῆς, κάτω τῶν δύο ἐτῶν, ἐπειδὴ ἐπληροφορήθη ἀπὸ τοὺς μάγους ὅτι ὁ Ἰησοῦς δὲν θὰ ἦτο μεγαλύτερος τῶν δύο ἐτῶν. Ἠλπίζε δὲ ὅτι μεταξὺ τῶν φονευθέντων παιδίων θὰ ἦτο καὶ ὁ Χριστός, διότι δὲν ἐγνώριζεν ὅτι ὁ Θεὸς εἶχε παραγγείλει εἰς τὸν Ἰωσήφ ν' ἀναχωρήσῃ εἰς Αἴγυπτον. Ὑστερον ἀπὸ ἀρκετὸν καιρὸν ἀπέθανεν ὁ Ἡρώδης· ὁ ἄγγελος τότε παρουσιάσθη πάλιν εἰς τὸν Ἰωσήφ καὶ τοῦ εἶπε νὰ παραλάβῃ τὴν Παρθένον καὶ τὸ παιδίον καὶ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν Παλαιστίνην,

διότι δὲν εἶχε πλέον τί νὰ φοβηθῇ. Ὁ Ἰωσήφ ἔκαμεν ὅπως τοῦ εἶπεν ὁ ἄγγελος. Ἐπειδὴ ὁμοῦ εἰς τὴν Ἰουδαίαν ἦτο ἀρχὼν ὁ



Ἡ φυγὴ τοῦ Ἰησοῦ εἰς Αἴγυπτον.

σκληρὸς υἱὸς τοῦ Ἡρώδου, ὁ Ἀρχέλαος, ὁ Ἰωσήφ ἐφοβήθη νὰ ἔλθῃ εἰς Βηθλεὲμ καὶ ἦλθε νὰ ἐγκατασταθῇ εἰς τὴν Ναζαρέτ τῆς Γαλιλαίας, ὅπου ἡγεμόνευεν ἄλλος υἱὸς τοῦ Ἡρώδου, ὁ Ἡρώδης Ἀντίπας, ὁ ὁποῖος ἦτο καλύτερος.

Ἀπὸ τότε ὁ Ἰησοῦς ἔζη εἰς Ναζαρέτ, καὶ δι' αὐτὸ τὸν ἔλεγαν Ναζωραῖον.

9. Ὁ Ἰησοῦς δωδεκαετὴς εἰς τὸν ναὸν τοῦ Σολομῶντος.

Ἐπειδὴ οἱ Ἑβραῖοι ἐπίστευαν ὅτι ὁ Θεὸς κατοικεῖ μόνον ἐντὸς τοῦ ναοῦ τοῦ Σολομῶντος, δὲν ἐκτιζαν ἄλλους ναοὺς εἰς ἄλλα μέρη, ἀλλ' ἤρχοντο κατὰ τὰς μεγάλας ἐορτάς, καὶ μάλιστα τὴν ἐορτὴν τοῦ Πάσχα, εἰς Ἱερουσόλυμα, διὰ νὰ προσκυνήσουν τὸν Θεόν.

Ὅταν ὁ Ἰησοῦς ἦτο δώδεκα ἐτῶν, τὸν παρέλαβαν οἱ γονεῖς του καὶ ἦλθαν μετ' αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα, διὰ νὰ ἐορτάσουν τὴν ἐορτὴν τοῦ Πάσχα, ἣ ὁποία διήρκει ἑπτὰ ἡμέρας.

Ἀφοῦ ἐπέρασαν αἱ ἑπτὰ ἡμέραι τῆς ἐορτῆς ἀνεχώρησαν μαζί ὅλοι ὅσοι εἶχαν ἔλθει ἀπὸ τὴν Ναζαρέτ, διὰ νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὴν πατρίδα των. Ἐμπρὸς ἐπήγαιναν τὰ παιδιὰ, καὶ ἤρχοντο κατόπιν οἱ μεγαλύτεροι, κατὰ ὁμάδας. Ὁ Ἰωσήφ καὶ ἡ Παρθένος ἐπροχώρουν καὶ αὐτοὶ μετ' αὐτὴν ἰδέαν ὅτι καὶ ὁ Ἰησοῦς θὰ εἶναι μετὰ τὰ ἄλλα παιδιὰ. Ὅταν ὅμως τὴν ἐσπέραν συνηθροίσθησαν οἱ ὁδοιπόροι διὰ νὰ δειπνήσουν ὅλοι μαζί, εἶδαν μετὰ μεγάλην των ἐκπληξιν ὅτι ἔλειπεν ὁ Ἰησοῦς. Φοβισμένοι ἐπέστρεψαν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ τὸν ἀνεζήτησαν παντοῦ, ἀλλὰ δὲν ἠδύναντο νὰ τὸν εὑρουν. Ἐπὶ τέλους, ἀφοῦ ἔψαξαν εἰς ὅλα τὰ μέρη, ἦλθαν εἰς τὸ ἱερόν, καὶ ἐκεῖ τὸν ἦϋραν ν' ἀκούῃ καὶ νὰ ἐρωτᾷ τοὺς διδασκάλους, οἱ ὅποιοι ἐθαύμαζαν διὰ τὴν σοφίαν του καὶ διὰ τὰς ἀπαντήσεις τὰς ὁποίας ἔδιδε. Μόλις τὸν εἶδαν οἱ γονεῖς του ἠπόρησαν καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ του : Τέκνον, τί μᾶς ἔκαμες ; Ὁ πατὴρ σου καὶ ἐγὼ σὲ ἐζητοῦμεν μετὰ μεγάλην ἀνησυχίαν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπήντησε πρὸς αὐτοὺς : Διατί με ἐζητεῖτε ; Δὲν ἐγνωρίζατε ὅτι ἔπρεπε τὰ εἶμαι εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς μου ; Ἀλλ' αὐτοὶ δὲν ἐνόησαν τοὺς λόγους τοῦτους. Τότε ὁ Ἰησοῦς ἠκολούθησε τοὺς γονεῖς του εἰς Ναζαρέτ καὶ ὑπήκουεν εἰς αὐτούς.

10. Ὁ βίος καὶ τὸ κήρυγμα τοῦ Ἰωάννου.

Ὁ Ἰωάννης ἔζη εἰς τὴν ἔρημον ἀπλούστατα· εἶχεν ἐνδύματα ἀπὸ τρίχας καμήλου καὶ ἐφόρει ζώνην δερματίνην εἰς τὴν μέσην· ἐτρέφετο δὲ μετ' ἕντομα, τὰς ἀκρίδας, καὶ μέλι ἀγρίου ἀπὸ τὰ δένδρα. Ὅταν ὁ Ἰωάννης ἔγινε τριάκοντα ἐτῶν, διετάχθη ἀπὸ τὸν Θεὸν νὰ ἀρχίσῃ νὰ κηρύττῃ εἰς τὴν χώραν ποῦ ἦτο γύρω ἀπὸ τὸν Ἰορδάνην ποταμόν. Ἐκήρυττε λοιπὸν ὁ Ἰωάννης καὶ ἔλεγε : Μετανοεῖτε, διότι ἔφθασεν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Ἐβάπτιζε δὲ ὅσους μετενόουν εἰς τὸν Ἰορδάνην ποταμόν,

καὶ ἔλεγεν : ἐγὼ μὲν βαπτίζω εἰς τὸ ὕδωρ· ὕστερον δὲ ἀπὸ ἐμὲ
θὰ ἔλθῃ ὁ ἰσχυρότερός μου, τοῦ ὁποῦν δὲν εἶμαι ἄξιος αὐτε τὰ
ὑποδήματα νὰ λύσω· αὐτὸς θὰ σὰς βαπτίσῃ μὲ ἅγιον πνεῦμα.

Ἐπειδὴ ὁ Ἰωάννης προετοίμαζε τοὺς ἀνθρώπους νὰ ὑποδε-
χθῶν τὸν Σωτῆρα λέγεται πρόδρομος· ἐπειδὴ δὲ ἐδάπτισε, λέγε-
ται βαπτιστής. Ὁ Ἰωάννης βραδύτερον ἀπεκεφαλίσθη κατὰ δια-
ταγὴν τοῦ ἡγεμόνος Ἡρώδου Ἀντίπα, διότι ἐπέπληττεν αὐτὸν
καὶ τὴν σύζυγόν του Ἡρωδιάδα διὰ τὸν παράνομον γάμον των.

Β'. Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΜΦΑΝΙΣΕΩΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ

11. Ἡ βάπτισις τοῦ Σωτῆρος.

Πρὸς τὸν Ἰωάννην, ὁ ὁποῖος ἐδάπτισεν ὅσους μετενόουν εἰς
τὸν Ἰορδάνην ποταμόν, ἦλθε καὶ ὁ Ἰησοῦς, τριάκοντα τότε ἐτῶν,
ἀπὸ τὴν Γαλιλαίαν διὰ νὰ βαπτισθῇ ὑπ' αὐτοῦ. Ὁ Ἰωάννης ὁμῶς
ἐζήτην νὰ τὸν ἐμποδίσῃ καὶ τοῦ ἔλεγεν : ἐγὼ ἔχω ἀνάγκην νὰ βα-
πτισθῶ ἀπὸ σέ, καὶ σὺ ἔρχεσαι πρὸς με ;

Ἀλλ' ὅταν ὁ Σωτὴρ τοῦ ἀπήντησεν ὅτι αὐτὸ εἶναι τὸ θέλημα
τοῦ Θεοῦ, ὁ Ἰωάννης ἀμέσως τὸν ἐδάπτισεν. Ἐνῷ δὲ ἐξήρχετο ὁ
Ἰησοῦς ἀπὸ τὰ ὕδατα ἠνοιχθησαν οἱ οὐρανοὶ καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ
Θεοῦ κατήλθε πρὸς αὐτὸν ὡς περιστερὰ καὶ ἠκούσθη μία φωνὴ
ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς νὰ λέγῃ : οὗτος εἶναι ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός,
τὸν ὁποῖον ἐγὼ ἀγαπῶ.

Ἡ Ἐκκλησία μας ἐορτάζει τὴν μνήμην τῆς βαπτίσεως τοῦ
Σωτῆρος εἰς τὰς 6 Ἰανουαρίου. Λέγεται δὲ ἡ ἐορτὴ αὕτῃ ἐορτῇ
τῶν Θεοφανίων ἢ Ἐπιφανίων, διότι κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν ἐφα-
νερώθη εἰς τὸν κόσμον ὁ Θεός. Λέγεται δὲ καὶ ἐορτὴ τῶν Φώ-
των, διότι εἰς τὴν ἀρχαίαν ἐποχὴν, αὐτὴν τὴν ἡμέραν κυρίως
ἐδαπτίζοντο οἱ ἄνθρωποι καὶ ἐγίνοντο πολλὰ φῶτα, δηλαδὴ
πολλὰ βαπτίσματα.

12. Οἱ δώδεκα ἀπόστολοι. Ἡ ἐκλογή των καὶ αἱ παραγγελίαι τοῦ Σωτῆρος πρὸς αὐτούς.

Ὁ Ἰησοῦς ἐξέλεξεν ὡς βοηθοὺς εἰς τὸ ἔργον του δώδεκα μαθητάς, τοὺς ὁποίους, ἐπειδὴ ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον νὰ κηρύξουν τὸ εὐαγγέλιον, καλοῦμεν ἀποστόλους.

Οἱ πρῶτοι μαθηταὶ τοῦ Σωτῆρος ἦσαν οἱ υἱοὶ τοῦ Ἰωνᾶ, ὁ Ἀνδρέας καὶ ὁ Σίμων, ὃς ὁποῖος ὠνομάσθη ἀπὸ τὸν Σωτῆρα καὶ Πέτρος. Οὗτοι ἦσαν ἄλιεῖς, μίαν δὲ ἡμέραν ποῦ ἠλίευαν εἰς τὴν



Ἡ ἐκλογή τῶν πρώτων μαθητῶν.

λίμνην τῆς Γαλιλαίας, τοὺς εἶδεν ὁ Σωτὴρ καὶ τοὺς εἶπεν : Ἐλᾶτε μαζί μου, ἀφήσατε τὰ δίκτυά σας καὶ θὰ σᾶς κάμω διδασκάλους τῶν ἀνθρώπων. Αὐτοὶ ἀμέσως ἀφήκαν τὰ δίκτυά των καὶ τὸν ἠκολούθησαν.

Μόλις ἐπροχώρησεν ὁ Ἰησοῦς, εἶδε δύο ἄλλους ἀδελφούς, τὸν Ἰάκωβον καὶ τὸν Ἰωάννην, οἱ ὁποῖοι ἦσαν υἱοὶ τοῦ Ζεβεδαίου,

καὶ ἤλκειαν μὲ αὐτὸν εἰς τὴν λίμνην· ἐκάλεσεν αὐτούς, οὗτοι δὲ ἀφῆκαν τὸ πλοῖον καὶ τὸν πατέρα των καὶ τὸν ἠκολούθησαν.

Ἐκτὸς τῶν τεσσάρων τούτων, ἀπόστολοι ἐκλήθησαν καὶ οἱ ἑξῆς ὀκτώ : ὁ Ἰάκωβος, ὁ υἱὸς τοῦ Ἀλφαίου· ὁ Ἰούδας, ὁ ὁποῖος ἐλέγετο καὶ Θαδδαῖος ἢ καὶ Λεβδαῖος, ὁ Φίλιππος καὶ ὁ Ναθαναὴλ ἢ Βαρθολομαῖος, οἱ ὁποῖοι συνεδέοντο μὲ στενωτάτην Φιλίαν· ὁ Θωμᾶς· ὁ Μιχθαῖος ὁ τελώνης· ὁ Σίμων ὁ ὁποῖος ἕνεκα τοῦ ζήλου του διὰ τὴν θρησκείαν ὠνομάσθη ζηλωτὴς καὶ ἐπειδὴ κατήγετο ἀπὸ τὴν Κανά, πόλιν τῆς Γαλιλαίας, ὠνομάσθη Κανανίτης καὶ τέλος ὁ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης.

Αὐτοὺς τοὺς δώδεκα ἀποστόλους ἔστειλεν ὁ Σωτὴρ νὰ κηρύξουν τὸ εὐαγγέλιον, πρῶτον εἰς τοὺς Ἰσραηλίτας, οἱ ὁποῖοι ἦσαν ἅπῃς προετοιμασμένοι θρησκευτικῶς. Συνέστησε δὲ εἰς τοὺς μαθητάς του νὰ εἶναι ἀφιλοχρήματοι καὶ εἰρηνικοί· εἶπεν εἰς αὐτούς, ὅτι θὰ ὑποφέρουν πολλὰ χάριν αὐτοῦ, ἀλλ' ὅτι δὲν πρέπει νὰ φοβηθοῦν, διότι ὁ Θεὸς θὰ τοὺς βοηθήσῃ, καὶ ὅσοι ὑπομείνουν ὡς τὸ τέλος αὐτοὶ θὰ σωθοῦν.

13. Ὁ Σωτὴρ ἐκδιώκει ἀπὸ τὸ ἱερὸν τοὺς ἐμπόρους καὶ τοὺς ἀργυραμοιβούς.

Ὅταν, κατὰ τὴν ἐορτὴν τοῦ Πάσχα, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, εὔρε νὰ κάθηνται εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ ναοῦ τοῦ Σολομῶντος ἔμποροι ζώων διὰ θυσίας καὶ ἀργυραμοιβοί. Ὁ Σωτὴρ, ὅταν εἶδε τὴν ἀσχημίαν αὐτὴν καὶ ἤκουσε τὴν ὀχλοδοῆν ποὺ ἐγίνετο εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, κατελήφθη ἀπὸ ἱερὰν ἀγανάκτησιν καὶ μὲ ἓν μαστίγιον, τὸ ὁποῖον ἠτοίμασεν ἀπὸ σχοινία, ἐξεδιώξεν ὅλους τοὺς ἐμπόρους καὶ τὰ ζῷα των ἀπὸ τὸ ἱερὸν, καθὼς καὶ τοὺς ἀργυραμοιβούς, τῶν ὁποίων ἀνέτρεψε τὰς τραπεζάς· ἔλεγε δέ : Μὴ μεταβάλλετε τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς μου εἰς οἶκον ἐμπορίου.

Τότε ὅλοι αὐτοὶ οἱ ἔμποροι καὶ ἀργυραμοιβοί, ποὺ ἐξεδιώχθησαν, ἠγαγάνκτησαν πολὺ καὶ ἔλεγαν εἰς τὸν Ἰησοῦν: Ποῖος σοῦ δίδει τὸ δικαίωμα νὰ κάμῃς αὐτά ; τί ἀπόδειξιν ἔχομεν ὅτι

ἔχεις αὐτὸ τὸ δικαίωμα ; Ὁ Ἰησοῦς ἀπήντησεν ὅτι ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦτο παρὰ τοῦ Θεοῦ καὶ ἐὰν θέλουν ἀπόδειξιν ὥς κη-
μύνισουν τὸν ναὸν καὶ εἰς τρεῖς ἡμέρας νὰ τὸν ἀνεγείρῃ πάλιν.
Ἄλλ' οἱ Ἰουδαῖοι ὠργίσθησαν ὅταν ἤκουσαν αὐτὰ καὶ ἔλεγον :
Ἡ οἰκοδομὴ τοῦ ναοῦ τούτου διήρκεσε 46 ἔτη καὶ σὺ θὰ τὸν
ἀνεγείρῃς εἰς τρεῖς ἡμέρας ; Ὁ Ἰησοῦς ὁμῶς ὅταν ἔλεγεν αὐτὰ
δὲν ἐνόει τὸν ναὸν τοῦ Σολομῶντος, ἀλλὰ τὸ σῶμά του, τὸ ὅποιον
εἶναι ναὸς, κατοικία Θεοῦ· ἐνόει δηλαδὴ ὅτι θὰ ἀνίστατο μετὰ
τρίημερον ταφὴν.

Γ'. ΤΑ ΘΑΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ

14. Ὁ Ἰησοῦς μεταβάλλει τὸ ὕδωρ εἰς οἶνον.

Εἰς ἓνα γάμον, ὃ ὅποιος ἐγένεν εἰς τὴν πόλιν Κανὰ τῆς
Γαλιλαίας, εἶχαν προσκληθῇ ὁ Ἰησοῦς, ἡ μήτηρ του καὶ οἱ μα-
θηταὶ του. Ἀφοῦ ἔφαγαν καὶ ἤπιαν ὅλοι ὅσοι εἶχαν προσκληθῇ,
ἔλειψεν ὁ οἶνος καὶ ἡ Θεοτόκος ἀνήγγειλε τοῦτο εἰς τὸν Σωτῆρα.
Ἄλλ' οὗτος παρετήρησεν ὅτι δὲν ἦτο ἀκόμη καιρὸς νὰ θαυμα-
τουργήσῃ· ἡ μήτηρ του ὁμῶς παρήγγειλεν εἰς τοὺς ὑπηρέτας
νὰ κάμουν ὅ,τι τοὺς εἶπῃ.

Οἱ Ἑβραῖοι συνήθιζαν πρὸ τοῦ φαγητοῦ καὶ μετ' αὐτὸ νὰ
πλύνωνται καὶ δι' αὐτὸ πλησίον εἰς τὴν τράπεζαν ἦσαν ἑξ ἑλ-
θιναι ὑδρίαι. Ὁ Ἰησοῦς τότε διέταξε τοὺς ὑπηρέτας νὰ τὰς γε-
μίσουν μὲ ὕδωρ· ἀφοῦ δὲ τὰς ἐγέμισαν καὶ τὰς ἔφεραν, εἶπεν εἰς
αὐτοὺς νὰ χύσουν ὀλίγον εἰς ἓν ποτήριον καὶ νὰ τὸ φέρουν εἰς
τὸν ἀρχιτρίκλινον, δηλ. εἰς αὐτὸν ὃ ὅποιος εἶχε τὴν ἐποπτείαν
τοῦ συμποσίου διὰ νὰ δοκιμάσῃ. Ὁ ἀρχιτρίκλινος ὅταν ἐδοκί-
μασε, μὲ ἐκπληξίν του εἶδεν ὅτι τοῦ προσέφεραν λαμπρὸν οἶνον·
καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐγνώριζεν ὅτι ὁ Χριστός, μὲ θαυμαστὸν τρόπον,
μετέβαλε τὸ ὕδωρ εἰς οἶνον, ἐφώναξε τὸν γαμβρὸν καὶ τοῦ εἶπε :
συνήθως πρῶτα προσφέρουν τὸν καλὸν οἶνον καὶ ὅταν τελειώσῃ

ἴδιδουν τὸν κακόν· σὺ ἐφύλαξες τοῦναντίον τὸν καλὸν οἶνον τελευταίον.

Αὐτὸ ἦτο τὸ πρῶτον θαῦμα τοῦ Σωτῆρος, καὶ ὅλοι ὅσοι ἦσαν παρόντες εἰς τὸν γάμον ἐθαύμαζαν δι' αὐτό.

15. Ὁ χορτασμός τῶν πεντακισχιλίων.

Ἐνῷ μίαν φοράν ὁ Ἰησοῦς ὠμίλει πρὸς τὸν ὄχλον, εἰς ἔρημον τόπον, ἐνύκτωσε. Τότε ἐπλησίασαν τὸν Ἰησοῦν οἱ μαθηταὶ του καὶ τοῦ εἶπαν νὰ ἀφήσῃ τοὺς ἀκροατάς του νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὰς κατοικίας των διὰ νὰ φάγουν. Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς εἶπεν εἰς τοὺς ἀποστόλους· δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ φύγουν· δώσατέ τους σεῖς νὰ φάγουν ἐδῶ. Οἱ μαθηταὶ ὁμῶς παρετήρησαν ὅτι τοῦτο εἶναι ἀδύνατον, διότι δὲν ἔχουν τροφάς, παρὰ μόνον πέντε ἄρτους καὶ δύο ἰχθῦς. Ὁ Ἰησοῦς τότε ἐζήτησε νὰ τοῦ φέρουν ὅ,τι ἔχουν καὶ νὰ καθίσῃ ὁ λαὸς κατὰ γῆς. Οἱ δὲ ἀπόστολοι τοῦ ἔφεραν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθῦς, τοὺς ὁποίους αὐτὸς ὑψολόγησεν· ἀμέσως δὲ ἐπολλαπλασιάσθησαν καὶ ἔδωκεν εἰς τοὺς ἀποστόλους, οἱ ὅποιοι ἐμοίρασαν τὰς τροφάς εἰς τὸν λαόν. Ἐφαγαν δὲ καὶ ἐχόρτασαν πέντε χιλιάδες ἄνδρες, ἐκτὸς ἀπὸ τὰς γυναῖκας καὶ τὰ παιδία· ἀπὸ τὰ περισσεύματα δὲ ἐγέμισαν καὶ δώδεκα καλάθια πλήρη.

16. Ἡ κατάπαυσις τῆς τρικυμίας.

Μίαν ἡμέραν ἐνῷ ὁ Ἰησοῦς ἦτο μετὰ τοὺς μαθητάς του ἐντὸς τοῦ πλοίου, εἰς τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, αἰφνιδίως ἔγινε μεγάλη τρικυμία καὶ τὸ πλοῖον ἐκαλύπτετο ἀπὸ κύματα. Ἐπειδὴ ὁ Ἰησοῦς ἐκοιμᾶτο, οἱ μαθηταὶ του ἤλθαν ἐντρομοὶ, τὸν ἐξύπνησαν, καὶ παρεκάλουν αὐτόν, λέγοντες· Κύριε, σῶσέ μας, διότι καταστρεφόμεθα. Οὗτος δὲ εἶπεν εἰς αὐτούς· Διατί εἰσθε δειλοί, ὀλιγόπιστοι· καὶ ἀμέσως ἠγέρθη καὶ διέταξε τὴν θάλασσαν καὶ τοὺς ἀνέμους νὰ ἡσυχάσουν· εὐθὺς δὲ ἔγινε μεγάλη γαλήνη.

Τότε ἔλοι ἐθαύμαζαν καὶ ἔλεγαν : Ποῖος εἶναι αὐτός, εἰς τὸν ὁποῖον ὑπακούουν οἱ ἄνεμοὶ καὶ ἡ θάλασσα ;

17. Ἡ θεραπεία τῶν δέκα λεπρῶν.

Ἐνθ' μίαν ἡμέραν ὁ Σωτὴρ εἰσῆρχετο εἰς μίαν κώμην ἀπήντησαν αὐτὸν δέκα ἄνδρες οἱ ὅποιοι ὑπέφεραν ἀπὸ φοβερὸν δερματικὸν νόσημα, τὴν λέπραν. Μόλις εἶδαν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ μακρὰν, ἤρχισαν νὰ φωνάζουν : Ἰησοῦ, ἐλέησέ μας. Ὁ Ἰησοὺς τοὺς ἐλυπήθη καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς : Θὰ θεραπευθῆτε· μόλις ὅμως θεραπευθῆτε, πηγαίνετε καὶ ἀναγγεῖλετε τοῦτο εἰς τοὺς ἱερεῖς· διότι ὁ νόμος ὥριζεν, ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἐθεραπεύετο ἀπὸ λέπραν νὰ ἐπιδεικνύεται εἰς τοὺς ἱερεῖς. Ἀληθῶς δὲ μόλις ἐξεκλήθησαν ἀμέσως ἐθεραπεύθησαν.

Ἀπὸ τοὺς δέκα ὅμως οἱ ὅποιοι ἐθεραπεύθησαν μόνον εἰς ἐπέστρεψε πρὸς τὸν Ἰησοῦν, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας του καὶ τὸν ὑψαρίσκει· καὶ αὐτὸς δὲ δὲν ἦτο Ἰσραηλῆτης, ἀλλὰ Σαμαρείτης.

Τότε εἶπεν ὁ Ἰησοῦς : Οἱ δέκα δὲν ἐκαθαρίσθησαν; ποῦ εἶναι οἱ ἑννέα ; μόνον αὐτὸς ὁ ξένος ἐπέστρεψε διὰ νὰ δοξάσῃ τὸν Θεόν ; Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν : Πήγαινε, ἡ πίστις σου σέ ἔσωσεν.

18. Ἡ θεραπεία τοῦ παραλύτου τῆς Καπερναοῦμ.

Ὁ Ἰησοῦς εὗρίσκετο μίαν φορὰν εἰς τὴν Καπερναοῦμ, καὶ εἰς τὴν οἰκίαν εἰς τὴν ὁποίαν ἐκάθητο ἤρχετο πολὺ πλῆθος διὰ νὰ τὸν ἰδῇ καὶ νὰ τὸν ἀκούσῃ. Τότε μίαν ἡμέραν τέσσαρες ἄνθρωποι ἔφεραν πρὸς τὸν Ἰησοῦν ἓνα παραλυτικόν, διὰ νὰ τὸν θεραπεύσῃ· ἀλλ' ἦτο τόσον πλῆθος εἰς τὴν οἰκίαν καὶ εἰς τὴν ἐξώθυραν, ὥστε δὲν ἠδύναντο νὰ διέλθουν. Τότε ἀνῆλθαν εἰς τὴν στέγην καὶ ἀφήρεσαν μερικὰς σανίδας καὶ κεραμίδια καὶ ἀπὸ ἐκεῖ κατεβίβασαν μὲ σχοινίον τὸν παραλυτικόν εἰς μίαν κλίνην ἐνώπιον τοῦ Σωτῆρος. Οὗτος ἄμα εἶδε τὴν μεγίστην πίστιν τῶν, εἶπεν εἰς τὸν παραλυτικόν : τέκνον, σοῦ συγχωροῦνται αἱ ἁμαρτίαι σου. Τότε τινὲς ἐκ τῶν γραμματέων, δηλαδὴ ἐκ τῶν διδα-

σχάλων τοῦ νόμου ποῦ ἦσαν ἐκεῖ παρόντες ἐσκέπτοντο ὅτι ὁ Ἰησοῦς βλασφημεῖ, διότι μόνον ὁ Θεὸς ἔχει δικαίωμα νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίας. Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς, ὁ ὁποῖος γνωρίζει ὅχι μόνον τὰς πράξεις μας, ἀλλὰ καὶ τὰς σκέψεις μας, ἐνόησε τί ἐσκέπτοντο οἱ γραμματεῖς καὶ εἶπεν εἰς αὐτοὺς: Τί εἶναι αὐτὰ ποῦ σκέπτεσθε; Θέλετε νὰ σᾶς δεῖξω ὅτι ἔχω τὴν δύναμιν νὰ συγχωρῶ ἁμαρτίας καὶ νὰ θεραπεύω ἀσθενείας, αἱ ὁποῖαι προέρχονται ἀπὸ αὐτάς; Ἀμέσως δὲ ἐστράφη πρὸς τὸν παραλυτικὸν καὶ τοῦ εἶπεν: Ἴδου, λάβε τὴν κλίνην σου καὶ ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου. Καὶ εὐθὺς ὁ παραλυτικὸς ἠγέρθη· ἀφοῦ δὲ ἐνώπιον πάντων ἔλαβε τὴν κλίνην του ἐξῆλθε. Πάντες δὲ ἐθαύμαζαν καὶ ἐδόξαζαν τὸν Θεόν.

19. Ἡ Θεραπεία τοῦ δούλου τοῦ ἑκατοντάρχου.

Ὅταν ἦτο ὁ Ἰησοῦς εἰς Καπερναοὺμ, ἦλθε πρὸς αὐτὸν εἰς Ρωμαῖος ἑκατόνταρχος, δηλ. ἀξιωματικὸς, ὁ ὁποῖος ἐξουσίαζεν ἑκατὸν ἄνδρας, καὶ τοῦ εἶπε: Κύριε, ὁ δοῦλός μου βρστανίζεται πάρα πολὺ εἰς τὴν οἰκίαν μου ἀπὸ παραλυσίαν. Ὁ Ἰησοῦς ἀπήντησε: Θὰ ἔλθω νὰ τὸν θεραπεύσω. Ἀλλ' ὁ ἑκατόνταρχος εἶπε: Κύριε, δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ ἔλθῃς σὺ εἰς τὴν οἰκίαν μου· οὐδ' εἶναι ἀνάγκη νὰ ἔλθῃς· εἰπὲ μόνον ἓνα λόγον καὶ θὰ θεραπευθῇ ὁ δοῦλός μου, ὅπως ἐγὼ μόλις διατάξω τοὺς στρατιώτας μου ἀμέσως γίνεται ὅ,τι διατάξω.

Ὅταν ἤκουσε τοὺς λόγους τούτους ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασε καὶ εἶπεν εἰς ὅσους εὗρισκοντο πλησίον του: Ἀληθῶς σᾶς λέγω, οὔτε μετὰ τῶν Ἰσραηλιτῶν δὲν ὑπάρχει τόσον μεγάλη πίστις. Πρὸς δὲ τὸν ἑκατόνταρχον εἶπεν: Ὑπάγε, καὶ ᾗς γίνῃ καθὼς ἐπίστευες. Ὁ δὲ δοῦλος ἐθεραπεύθη ἀμέσως.

20. Ἡ θεραπεία τοῦ τυφλοῦ εἰς τὴν Ἱεριχῶ.

Ἐνῷ μίαν ἡμέραν ἦτο ὁ Ἰησοῦς πλησίον εἰς τὴν πόλιν Ἱεριχῶ, εἰς τυφλὸς ἐκάθητο εἰς τὴν ἑδὸν καὶ ἐζήτηι ἐλεημοσύνην. Αἰφνης οὗτος ἤκουσεν ὀχλοδοὴν καὶ ἠρώτησε τί συμβαίνει· ἔμαθε δὲ ὅτι ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς ἀκολουθούμενος ἀπὸ λαόν.

Ἀμέσως τότε ἤρχισε νὰ φωνάζῃ : Ἰησοῦ, ἀπόγονε τοῦ Δαβὶδ, ἐλέησέ με. Πολλοὶ ἄνθρωποι ἔλεγαν εἰς αὐτὸν νὰ σιωπήσῃ, αὐτὸς ὁμως ἐφώναζεν ἀκόμη περισσότερον : Ἀπόγονε τοῦ Δαβὶδ, ἐλέησέ με. Τότε ἐστάθη ὁ Ἰησοῦς καὶ διέταξε νὰ φέρουν πλησίον του τὸν τυφλόν, τὸν ὁποῖον ἠρώτησε : Τί θέλεις νὰ σοῦ



Ἡ θεραπεία τοῦ τυφλοῦ εἰς τὴν Ἱεριχῶ.

κάμω ; Οὗτος δὲ ἀπήντησε : Κύριε, θέλω νὰ βλέπω πάλιν. Ὁ Ἰησοῦς τότε εἶπεν εἰς αὐτόν : Βλέπε πάλιν, ἡ πίστις σου σέ ἔσωσεν. Ὁ τυφλὸς ἀμέσως ἀνέκτισε τὴν ὄρασίν του καὶ ἠκολούθησε τὸν Ἰησοῦν, πλήρης ἀπὸ εὐγνωμοσύνην.

21. Ἡ θεραπεία τοῦ παραλύτου εἰς Ἱεροσόλυμα.

Τὰ Ἱεροσόλυμα εἶχαν πολλὰς πύλας, μία τῶν ὁποίων ὠνομάζετο προδατική, διότι δι' αὐτῆς οἱ ποιμένες ἔφεραν τὰ πρόβατα εἰς τὴν πόλιν. Πλησίον τῆς πύλης ταύτης ὑπῆρχε μία κολυμβήθρα, δηλαδή δεξαμενὴ, ἣ ὁποία ἐλέγετο ὑπὸ τῶν Ἑβραίων



Η Τριγύ, ως έχει ορίσθον.

Βηθεσδά. Ἐκεῖ κατέβαιναν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἄγγελοι καὶ ἐκίνει τὸ ὕδωρ, ἐκεῖνος δὲ ὁ ὁποῖος ἤθελεν εἰσελθεῖ πρῶτος εἰς τὸ ὕδωρ μετὰ τοῦτο, ἰθεραπεύετο ἀπὸ οἰανδήποτε ἀσθένειαν καὶ ἐὰν ἔπασχε. Πλήθος διαφόρων ἀσθενῶν εὕρισκετο πλησίον τῆς δεξαμενῆς καὶ περιέμενε νὰ κινηθῇ τὸ ὕδωρ διὰ νὰ εἰσελθουν. Μεταξὺ τῶν ἀσθενῶν τούτων ἦτο καὶ εἰς παράλυτος ἐπὶ 38 ὁλό-



Μία ὁδὸς τῆς Ἱερουσαλήμ.

κληρα ἔτη. Μόλις εἶδε τοῦτον ὁ Ἰησοῦς, ὁ ὁποῖος τότε εὕρισκετο εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, τὸν ἐλυπήθη καὶ τοῦ εἶπε : Ῥέλεις νὰ γίνῃς ὑγιής ; Αὐτὸς τοῦ ἀπήντησε : Κύριε, δὲν ἔχω κανένα νὰ μὲ βάλῃ εἰς τὴν δεξαμενὴν, μόλις κινηθῇ τὸ ὕδωρ· ἐνῶ δὲ ἔρχομαι ἐγώ, προλαμβάνει ἄλλος καὶ καταβαίνει πρὶν ἀπὸ ἐμέ. Τότε λέγει πρὸς

αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς : Σήκωσε τὴν κλίνην σου καὶ περιπάτει. Ἀμέ-
σως δὲ ἐγένεν ὁ παραλυτικὸς ὑγιής, ἔλαβε τὴν κλίνην του καὶ
περιεπάτει.

22. Ἡ ἀνάστασις τοῦ υἱοῦ τῆς χήρας.

Μίαν ἡμέραν ἐνῷ εἰσῆρχετο ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν πόλιν τῆς
Γαλιλαίας Ναὶν, εἶδε τὴν κηδεῖαν ἑνὸς νέου· ταύτην παρηκο-
λούθει ἀπαρηγόρητος ἡ χήρα μήτηρ του, ἡ ὁποία ἐκλαίεν ἀπα-
ρηγόρητα διὰ τὸν θάνατον τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ της, ἡκολούθουν



Ἡ ἀνάστασις τοῦ νεανίσκου εἰς τὴν πόλιν Ναὶν.

δὲ καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἄνθρωποι. Ὁ Σωτὴρ, ὅταν εἶδε τὴν δυ-
στυχῇ μητέρα νὰ ὀδύρεται, τὴν ἐλυπήθη πολὺ καὶ ἀφοῦ ἐπλη-
σίασε τῆς εἶπε μὲ ὕψος παρηγορητικόν : «Μὴ κλαίει»· διέταξε
δὲ αὐτοὺς πρὸς τὸν νεκρὸν νὰ σταθοῦν. Αὐτοὶ ἐστά-
θησαν, ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς τὸν νεκρὸν : «Νεανίσκε, σοῦ λέγω
νὰ ἐγερθῇς». Ὁ νεκρὸς ἀμέσως ᾤγέρθη, ἐνηγκαλίσθη τὴν μη-
τέρα του καὶ ἤρχισε νὰ ὀμιλῇ. Ὅλοι τότε ἐθαύμασαν καὶ ἐδό-
ξασαν τὸν Θεόν· ἡ εἰδησις περὶ τοῦ θαύματος, τούτου διε-
δόθη εἰς ὅλην τὴν Ἰουδαίαν.

23) Ἡ ἀνάστασις τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἰαείρου.

Ἡμέραν τινὰ ἦλθε πρὸς τὸν Ἰησοῦν εἰς ἀρχισυνάγωγος (δηλ. προϊστάμενος τῆς συναγωγῆς), ὃ ὅποιος ὠνομάζετο Ἰάει-



Ἡ ἀνάστασις τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἰαείρου.

ρος, καὶ τὸν παρεκάλει νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν οἰκίαν του νὰ θεραπεύσῃ τὴν μονογενῆ του δωδεκαετῆ θυγατέρα, διότι ἦτο ἐτοιμο-

θάνατος. Ἐνῷ δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐπορεύετο καὶ ὠμίλει καθ' ὁδόν, ἔρχεται τις ἀπὸ τὴν οἰκίαν τοῦ Ἰακώβου καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, ὅτι ἀπέθανεν ἡ θυγάτηρ του. Ὁ Ἰησοῦς ἤκουσε τὸ ἄγγελμα καὶ εἶπε : Μὴ φοβεῖσαι, μόνον πίστευε καὶ θὰ σωθῇ. Ὅταν δὲ ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, εἰς οὐδένα ἐπέτρεπε νὰ εἰσέλθῃ, παρὰ εἰς τρεῖς ἐκ τῶν μαθητῶν του, τὸν Πέτρον, τὸν Ἰάκωβον καὶ τὸν Ἰωάννην, ὥς καὶ εἰς τοὺς γονεῖς τῆς νεκρᾶς, οἱ ὅποιοι ἔκλαιον, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς : Μὴ κλαίετε, δὲν ἀπέθανεν, ἀλλὰ κοιμᾶται. Τότε ἔλαβε τὴν κόρην ἀπὸ τὴν χεῖρα καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν : Κόρη, σήκω ἐπάνω. Ἀμέσως δὲ αὕτη ἐσηκώθη καὶ ἐθαύμασαν οἱ γονεῖς τῆς καὶ ὅσοι ἦσαν ἐκεῖ.

24. Ἡ ἀνάστασις τοῦ Λαζάρου.

Ὅταν φίλος τις τοῦ Ἰησοῦ, ὁ Λάζαρος, ὁ ὅποιος ἐκάθητο εἰς κώμην τινὰ πλησίον τῶν Ἱεροσολύμων, τὴν Βηθανίαν, ἡσθένησεν, αἱ ἀδελφαὶ του Μαρία καὶ Μάρθα ἐμύνησαν εἰς αὐτὸν τοῦτο. Ὁ Ἰησοῦς, μόλις ἔμαθε τὴν ἀσθένειαν τοῦ φίλου του, εἶπεν εἰς τοὺς μαθητάς του ὅτι αὕτη θὰ τὸν δοξάσῃ. Ἀφοῦ δὲ ἔμεινε δύο ἡμέρας ἀκόμῃ εἰς τὸν τόπον ὅπου ἦτο, τὴν τρίτην ἡμέραν εἶπεν εἰς τοὺς μαθητάς του : ὁ φίλος μου ὁ Λάζαρος ἐκοιμήθη, ὑπάγω νὰ τὸν ἐξυπνήσω. Οἱ μαθηταὶ του ἐνόμισαν ὅτι ὁ Σωτὴρ ὠμίλει περὶ ὕπνου, ἐνῷ ἐκεῖνος ἐνόει ὅτι ἀπέθανε. Μόλις ὁμοῦς εἶδεν ὅτι δὲν τὸν ἐνόησαν, εἶπε καθαρά : ὁ Λάζαρος ἀπέθανεν· ἄς ὑπάγωμεν πρὸς αὐτόν.

Ὅταν ἔφθασεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Βηθανίαν, ὁ Λάζαρος εἶχεν ἤδη ταφῇ πρὸ τεσσάρων ἡμερῶν. Ἡ Μάρθα μόλις ἔμαθε ὅτι ἤρχετο ὁ Ἰησοῦς, ἐξῆλθε νὰ τὸν προῦπαντήσῃ, ἡ δὲ Μαρία ἐκάθησεν εἰς τὴν οἰκίαν, ὅπου ἦσαν συνηθροισμένοι πολλοὶ συγγενεῖς καὶ φίλοι πρὸς παρηγορίαν. Εὐθὺς δὲ συνήντησεν ἡ Μάρθα τὸν Ἰησοῦν, εἶπε πρὸς αὐτόν. Κύριε, ἐὰν ἦσο ἐδῶ, ὁ ἀδελφός μου δὲν θὰ ἀπέθνησκεν· ἀλλὰ καὶ τώρα γνωρίζω ὅτι ὁ Θεὸς θὰ σοῦ δώσῃ ὅ,τι τοῦ ζητήσῃς. Ὁ Ἰησοῦς εἶπεν εἰς τὴν Μάρθαν :

ὁ ἀδελφός σου θὰ ἀναστηθῇ. Μετ' ὀλίγον ἡ Μάρθα ἔτρεξεν εἰς τὴν οἰκίαν καὶ ἀνήγγειλεν ἰδιαιτέρως εἰς τὴν Μαρίαν τὴν ἑλευσιν τοῦ Σωτῆρος. Αὕτη ἐξῆλθεν ἀμέσως εἰς συνάντησίν του, οἱ δὲ συγγενεὶς καὶ φίλοι οἱ ὅποιοι ἦσαν εἰς τὴν οἰκίαν, ἐνόμισαν ὅτι διηυθύνετο εἰς τὸ μνημεῖον διὰ νὰ κλαύσῃ καὶ τὴν ἠκολούθησαν. Μόλις ἡ Μαρία ἀπήντησε τὸν Ἰησοῦν, εἶπε πρὸς αὐτὸν γονυπετής : Κύριε, ἐὰν ἦτο ἐδῶ, δὲν θὰ ἀπέθνησκεν ὁ ἀδελφός μου. Ὁ Ἰησοῦς συνεκινήθη, ὅταν εἶδε τοὺς θρήνους αὐτῆς καὶ τῶν παρισταμένων, καὶ ἠρώτησε ποῦ ἦτο τὸ μνημεῖον τοῦ Λαζάρου. Εἶπαν δὲ εἰς αὐτόν : Κύριε, ἔλα καὶ εἶδε. Ὁ Ἰησοῦς τότε ἐδάκρυσεν· ἔλεγαν δὲ οἱ Ἰουδαῖοι μεταξύ των : Πόσον τὸν ἠγάπα ! Καὶ ἄλλοι ἔλεγαν : Δὲν ἠδύνατο αὐτός, ὁ ὅποιος ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ, νὰ κάμῃ ὥστε νὰ μὴ ἀποθάνῃ ὁ Λάζαρος ; Ὅταν ὁ Ἰησοῦς ἦλθεν εἰς τὸ μνημεῖον, διέταξε νὰ σηκώσουν τὸν λίθον, ὁ ὅποιος ἐσκέπαζε τὸν τάφον. Ἡ Μάρθα τότε εἶπε πρὸς αὐτόν : Κύριε, ἐτάφη πρὸ τεσσάρων ἡμερῶν· φοβοῦμαι μήπως μυρίζῃ. Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς ἐπέμενε καὶ ἀφου προσηυχῆθη ἐφώνησε μεγαλοφώνως : Λάζαρε, ἐξελθε. Ἀμέσως δὲ ὁ Λάζαρος ἀνέστη καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ τάφου. Τότε πολλοὶ Ἰουδαῖοι ποὺ εἶδαν τὸ συμβάν, ἐπίστευσαν εἰς τὸν Ἰησοῦν.

Τὴν μνήμην τῆς ἀναστάσεως τοῦ Λαζάρου ἐορτάζει ἡ Ἐκκλησία μας ἐν σάββατον πρὸ τοῦ μεγάλου σαββάτου, τὴν προηγούμενην ἡμέραν τῆς Κυριακῆς τῶν Βαΐων.

25. Ἡ μεταμόρφωσις τοῦ Σωτῆρος.

Ὁ Ἰησοῦς μίαν ἡμέραν ἀνῆλθε μετὰ τοῦ Πέτρου, τοῦ Ἰακώβου καὶ τοῦ Ἰωάννου εἰς ὄρος ὕψηλόν διὰ νὰ προσευχηθῇ. Ἐκεῖ δὲ ἀμέσως μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν καὶ ἔλαμψε τὸ πρόσωπόν του καθὼς ὁ ἥλιος, τὰ δὲ ἐνδύματά του ἐγίναν λευκά, ὥπως τὸ φῶς. Συγχρόνως παρουσιάσθησαν ὁ Μωϋσῆς καὶ ὁ προφήτης Ἠλίας καὶ ἤρχισαν νὰ ὁμιλοῦν μὲ τὸν Ἰησοῦν. Τότε εἶπεν ὁ Πέτρος πρὸς τὸν Ἰησοῦν : Κύριε, καλὸν εἶναι νὰ μείνωμεν ἐδῶ· ἐὰν θέλῃς, ὡς κάμωμεν τρεῖς σκηνάς, μίαν διὰ σέ, μίαν

διὰ τὸν Μωϋσῆν καὶ μίαν διὰ τὸν Ἡλίαν. Ἐνῷ δὲ ὡμίλει ὁ Πέτρος, φωτεινὴ νεφέλη ἐσκίασεν αὐτοὺς καὶ ἠκούσθη φωνὴ ἀπὸ τῆς νεφέλης, ἡ ὁποία ἔλεγεν : Οὗτος εἶναι ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, τὸν ὅποιον ἐγὼ ἀγαπῶ· ὑπακούετε εἰς αὐτόν. Μόλις ἤκουσαν ταῦτα οἱ μαθηταί, ἐφοβήθησαν πολὺ καὶ ἔπεσαν πρηνεῖς. Τότε ἦλθε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς καὶ τοὺς εἶπε : Σηκωθῆτε καὶ μὴ φοβεῖσθε. Ἄμα δὲ ὕψωσαν τοὺς ὀφθαλμούς των δὲν εἶδαν κανένα παρὰ μόνον τὸν Ἰησοῦν. Ἐνῷ δὲ κατέβαιναν ἀπὸ τὸ ὄρος, παρήγγειλεν ὁ Ἰησοῦς εἰς αὐτοὺς νὰ μὴ εἰπουν τίποτε ἀπὸ ὅσα εἶδον πρὶν ἀναστηθῆναι.

Ἡ Ἐκκλησία μας πανηγυρίζει τὴν μνήμην τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος τὴν 6ην Αὐγούστου. |

Δ' Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ

26. Τὸ κήρυγμα τοῦ Σωτῆρος.

Ἀπὸ τὸ τριακοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του, ὀλίγον μετὰ τὸ βάπτισμα, ἤρχισεν ὁ Σωτὴρ νὰ κηρύττῃ πρὸς τὸν λαόν. Τρία ἔτη



Ὁ Σωτὴρ διδάσκει εἰς τὸ ἱερόν.

διήρχετο τὰς πόλεις καὶ τὰς κώμας τῆς Παλαιστίνης, καὶ εἰς τὸ

ιερόν ἢ εἰς τὰς συναγωγάς, εἰς λόφους ἢ εἰς πεδιάδας, ἐδίδασκε τὴν θεῖαν διδασκαλίαν του. Ὁ Σωτὴρ διετύπωνε τὰ διδάγματα του εἰς μικρὰς ὁμιλίαις ἢ εἰς σύντομα γνωμικά, σύνθητος ὅμως ἐδίδασκε μὲ παραβολάς, δηλ. μὲ διηγήματα καὶ εἰκόνας ἀπὸ τὸν καθημερινὸν βίον, ἐκ τῶν ὁποίων ἐξήγαγε θρησκευτικὰ ἢ ἠθικὰ συμπεράσματα.

27. Ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡ Σαμαρεῖτις.

Ἐνῶ μίαν φορὰν ὁ Ἰησοῦς εὐρίσκετο εἰς τὴν Ἰουδαίαν, ἤθελε νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐπρεπε λοιπὸν νὰ διέλθῃ ἀπὸ τὴν Σαμαρείαν, οἱ κάτοικοι τῆς ὁποίας δὲν εὐρίσκοντο εἰς φιλικὰς σχέσεις μὲ τοὺς Ἰουδαίους. Ὅταν ὁ Ἰησοῦς ἐφθασεν εἰς μίαν κώμην τῆς Σαμαρείας, τὴν Σιχάρ, ἐκάθησε πλησίον εἰς μίαν πηγὴν. Τότε ἦλθε μία γυνὴ ἐκ Σαμαρείας διὰ νὰ ἀντλήσῃ ὕδωρ, καὶ ὁ Ἰησοῦς ἤρχισε νὰ ὁμιλῇ πρὸς αὐτὴν. Ἀπὸ τὰς ὁμιλίαις ἡ Σαμαρεῖτις ἐνόησεν ὅτι εἶχεν ἐνώπιόν της προφήτην, καὶ διὰ τοῦτο τὸν ἠρώτησε ποῦ πρέπει νὰ λατρεύεται ὁ Θεός, εἰς τὸ ὅρος Γαριζὶν, ὅπου τὸν προσεκύνουν οἱ Σαμαρεῖται, ἢ εἰς τὸν ναὸν τοῦ Σολομῶντος, ὅπου τὸν προσεκύνουν οἱ Ἰουδαῖοι. Τότε ὁ Ἰησοῦς ἀπήντησε : Βεβαιώσου ὅτι θὰ ἔλθῃ ὥρα, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Θεὸς δὲν θὰ προσκυνῇται οὔτε εἰς τὸ ὅρος τοῦτο οὔτε εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ἀλλ' οἱ ἀληθεῖς προσκυνηταὶ θὰ προσκυνοῦν τὸν Θεόν, ὁ ὁποῖος εἶναι πνεῦμα, πνευματικῶς καὶ μὲ ἀληθὴν τρόπον ὅπου καὶ ἂν εἶναι, διότι εἶναι πανταχοῦ παρών. Τότε εἶπεν ἡ Σαμαρεῖτις : Ὅταν ἔλθῃ ὁ Χριστός, ἐκεῖνος θὰ μᾶς εἴπῃ δι' αὐτὰ τὰ πράγματα. Ὁ δὲ Ἰησοῦς τῆς ἀπήντησεν : Ἐγὼ εἶμαι ὁ Χριστός, ἐγὼ ὁ ὁποῖος σοῦ ὁμιλῶ. Εἰς τὸ μεταξὺ ἦλθαν οἱ ἀπόστολοι, οἱ ὅποιοι εἶχαν ὑπάγει νὰ φέρουν τροφάς, καὶ παρεκάλεσαν τὸν Ἰησοῦν νὰ φάγῃ, ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς εἶπε : Τροφὴ ἰδική μου εἶναι νὰ πράττω τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Ἡ Σαμαρεῖτις ἦλθεν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἶπεν εἰς τοὺς συμπατριώτας της περὶ τοῦ Χριστοῦ, καὶ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἐπίστευσαν· τὸν παρεκάλεσαν μάλιστα



Ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡ Σαμαρεῖτις.

γὰ μείνῃ εἰς τὴν πόλιν των περισσότερον καὶ ἔμεινε δύο ἡμέρας
κατὰ τὰς ὁποίας ἐγιναν πολλοὶ ἄλλοι Σαμαρεῖται μαθηταὶ του.

Ἱερὰ ἱστορία τῆς *Κ. Διαθήκης* Ἑκδ. *Ε'*. **Α. Σ. ΜΠΑΛΑΝΟΥ** 3

28. Ἡ ἐπὶ τοῦ ὄρους ὁμιλία.

Ἀφότου ὁ Ἰησοῦς ἤρχισε νὰ διδάσκη εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ὁ λαὸς τὸν παρηκολούθει πανταχοῦ καὶ ἤκουε μὲ μεγάλην προσοχὴν τοὺς λόγους του. Μίαν ἡμέραν τόσος κόσμος συνηθροίσθη γύρω του, ὥστε ἠναγκάσθη νὰ ἀνέλθῃ εἰς ἓνα λόφον, πλησίον εἰς τὴν λίμνην τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἐκεῖ νὰ ὁμιλήσῃ εἰς τὸ πλῆθος.

Εἰς τὴν ὁμιλίαν αὐτὴν ἐπὶ τοῦ ὄρους, δηλ. ἐπάνω εἰς τὸν λόφον, συνώψισεν ὁ Σωτὴρ δλόκληρον σχεδὸν τὴν διδασκαλίαν του, καὶ δι' αὐτὸ θεωρεῖται αὕτη ἡ βάσις τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας.

Τὰ κυριώτερα σημεῖα τῆς ὁμιλίας ταύτης εἶναι τὰ ἐξῆς :

1) Ὁ Σωτὴρ διδάσκει ποῖοι θὰ εἰσέλθουν εἰς τὸν παράδεισον. Κατ' ἀρχὰς ὁ Ἰησοῦς ἐκήρυξε μακαρίους, δηλαδὴ εὐτυχεῖς, ὅλους ὅσοι εἶναι ἄξιοι νὰ εἰσέλθουν εἰς τὸν παράδεισον. Ὡς τοιοῦτους δὲ ἐχαρακτήρισε τοὺς ταπεινοὺς· ἐκείνους οἱ ὅποιοι μετανοοῦν διὰ τὰ ἁμαρτήματά των, τοὺς πρᾶους, τοὺς δικαίους, τοὺς ἐλεήμονας· ἐκείνους οἱ ὅποιοι ἔχουν καθαρὰν τὴν καρδίαν, αὐτοὺς οἱ ὅποιοι συμβιβάζουν τοὺς ἄλλους καὶ ἐκείνους ποὺ καταδιώκονται χάριν τοῦ δικαίου ἢ χάριν τοῦ Σωτῆρος. Εἰς τὸν παράδεισον δηλ. θὰ εἰσέλθουν ὅλοι ὅσοι ἐκτελοῦν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ὅχι δὲ ὅσοι μὲ λόγους μόνον εἶναι Χριστιανοὶ καὶ λέγουν Κύριε, Κύριε, χωρὶς νὰ πράττουν καλὰ ἔργα.

2) Ὁ Ἰησοῦς συνιστᾷ εἰς τοὺς μαθητάς του νὰ κηρύττουν τὸ Εὐαγγέλιον. Ὁ Ἰησοῦς ὕστερον συμβουλεύει τοὺς μαθητάς του νὰ κηρύττουν τὸ Εὐαγγέλιον ἀκούραστοι πάντοτε. Σεῖς, τοὺς λέγει, ὁμοιάζετε μὲ τὸ ἄλᾳς· ὅπως αὐτὸ προφυλάττει τὰς τροφὰς ἀπὸ τὴν σῆψιν, τοιοῦτοτρόπως πρέπει καὶ σεῖς νὰ προφυλάσσετε τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τὴν διαφθοράν, μὲ τὴν διδασκαλίαν σας καὶ μὲ τὸ παράδειγμά σας· ἀλλέως θὰ σᾶς περιφρονοῦν οἱ ἄνθρωποι, ὅπως πετοῦν τὸ ἄλᾳς ποὺ δὲν ἀλατίζει. Σεῖς, λέγει, πρέπει νὰ κηρύσσετε πάντοτε καὶ νὰ φωτίζετε τοὺς ἀνθρώπους μὲ τὴν διδασκαλίαν σας, ὅπως ὁ ἥλιος φωτίζει τὸν κόσμον καὶ ὁ λύχνος τὴν οἰκίαν. Προσέχετε εἰς τοὺς λόγους σας καὶ εἰς τὰς πράξεις σας· διότι, ὅπως μία

πόλις, κτισμένη ἐπάνω εἰς λόφον, ἥ δὲν ἡμπορεῖ νὰ κρυφθῇ, τοιοῦ-
τοτρόπως καὶ σεῖς, ἐπειδὴ εἰσθε pneυματικαὶ κορυφαὶ τῆς κοι-
νωνίας, δὲν δύνασθε νὰ κρυφθῆτε, ἀλλ' ὁ κόσμος θὰ παρακολουθῇ
τὸν βίον σας.

3) Ὁ Σωτὴρ ἦλθε νὰ συμπληρώσῃ τὴν ἐβραϊκὴν θρη-
σκείαν. Ἐπειδὴ οἱ Ἑβραῖοι κατηγόρουσιν τὸν Σωτῆρα ὅτι ἦλθε
νὰ καταργήσῃ τὴν θρησκείαν των, Αὐτὸς διαμαρτύρεται καὶ λέγει
ὅτι οὔτε τὴν μικροτέραν διάταξιν αὐτῆς δὲν θέλει νὰ καταργήσῃ.
τοῦναντίον ἦλθε διὰ νὰ συμπληρώσῃ τὴν θρησκείαν των. Καὶ
φέρει παραδείγματα : ἡ ἐβραϊκὴ θρησκεία ἀπαγορεύει τὸν φόνον·
ὁ Σωτὴρ λέγει ὅτι ὄχι μόνον δὲν πρέπει νὰ φονεύωμεν, ἀλλ'
εὐτε καὶ νὰ ὑβρίζωμεν ἢ νὰ ὀργιζώμεθα, διότι ἀπὸ τὴν ὕδριν καὶ
τὴν ὀργὴν δύναται νὰ προέλθῃ φόνος. Ἡ ἐβραϊκὴ θρησκεία
ἀπαγορεύει νὰ παραδαίνῃ κανεὶς τὸν ὄρκον του, ὁ Χριστὸς δι-
δάσκει νὰ μὴ ὀρκιζώμεθα διόλου, ἐκτὸς εἰς ἐντελῶς ἐξαιρετικὰς
περιστάσεις. Ὁ νόμος τῶν Ἑβραίων συνιστᾷ νὰ ἀγαπῶμεν μόνον
τοὺς φίλους, ὁ Χριστὸς λέγει ὅτι πρέπει νὰ ἀγαπῶμεν καὶ αὐτοὺς
ποὺ μᾶς ἐχθρεύονται καὶ μᾶς μισοῦν.

4) Ὁ Σωτὴρ ὁμιλεῖ ἐναντίον τῆς ἐπιδείξεως. Ὁ Σωτὴρ
διδάσκει κατόπιν ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐλεῶμεν, νὰ προσευχώμεθα
καὶ νὰ νηστεύωμεν διὰ νὰ μᾶς βλέπουν καὶ νὰ μᾶς ἐπαινοῦν οἱ
ἄνθρωποι, διότι τότε ὁ Θεὸς δὲν θὰ μᾶς ἀνταμείψῃ· ἀλλὰ νὰ
ἐλεῶμεν, νὰ προσευχώμεθα καὶ νὰ νηστεύωμεν χωρὶς ἐπιδείξεις
καὶ ὁ Θεός, ὁ ὁποῖος μᾶς βλέπει εἰς τὸ κρυπτόν, θὰ μᾶς ἀντα-
μείψῃ εἰς τὴν μέλλουσαν ζωὴν.

5) Ὁ Σωτὴρ ὁμιλεῖ περὶ προσευχῆς. Ὁ Σωτὴρ μᾶς συμ-
βουλεύει νὰ προσευχώμεθα τακτικὰ πρὸς τὸν Θεόν, διότι Αὐτὸς
μᾶς δίδει ὅ,τι τοῦ ζητοῦμεν μὲ εὐλάβειαν καὶ μὲ καθαρὰν καρ-
δίαν. Ἀφοῦ οἱ ἐπίγειοι γονεῖς μᾶς δίδουν ὅ,τι συμφέρον ζητοῦμεν
ἀπὸ αὐτοῦς, πόσον περισσότερο ὁ οὐράνιος Πατήρ, ὅταν ζητή-
σωμεν κάτι, θὰ μᾶς τὸ δώσῃ ἐὰν πρέπη.

Ἐπειδὴ οἱ Ἑβραῖοι ἐφλυάρουν εἰς τὰς προσευχὰς των, ὁ Σωτὴρ
μᾶς διδάσκει νὰ μὴ φλυαρῶμεν, διότι ὁ Θεὸς γνωρίζει τίνας πράγ-

ματος ἔχομεν ἀνάγκην πρὶν τοῦ ζητήσωμεν. Ἐδῶσε δὲ δι' αὐτὸν
τύπον τῆς προσευχῆς τὸ Πάτερ ἡμῶν, ἡ ὁποία λέγεται Κυριακὴ
προσευχή, διότι τὴν ἐδίδαξεν ὁ Κύριος. Εἰς τὴν προσευχὴν αὐτὴν
παρακαλοῦμεν τὸν οὐράνιον Πατέρα μας: 1) νὰ ἐννοήσουν ὅλοι
οἱ ἄνθρωποι ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι ἅγιος· 2) νὰ ἐξαπλωθῇ εἰς τὸν κόσμον
ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ· 3) νὰ γίνεταί τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τοὺς
ἀνθρώπους εἰς τὴν γῆν, ὅπως γίνεταί εἰς τὸν οὐρανὸν ἀπὸ τοὺς ἁγ-
γέλους· 4) νὰ μᾶς παρέχῃ ὁ Θεὸς τὰ ὑλικά ἀγαθὰ ποὺ μᾶς χρει-
άζονται· 5) νὰ συγχωρῇ τὰ ἁμαρτήματά μας, ὅπως καὶ ἡμεῖς συγ-
χωροῦμεν τοὺς ἄλλους· 6) νὰ μᾶς ἀπομακρύνῃ ἀπὸ κάθε κα-
κόν. Ζητοῦμεν δὲ ὅλα αὐτὰ ἀπὸ τὸν Θεόν, διότι Αὐτός, ὡς ἐνδο-
ξος καὶ πανίσχυρος Βασιλεὺς τοῦ κόσμου, δύναται νὰ μᾶς τὰ δώσῃ.

6) Ὁ Σωτὴρ διδάσκει νὰ θησαυρίζωμεν πνευματικὰ ἀγα-
θὰ. Ὁ Σωτὴρ κατόπιν λέγει ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἔχωμεν τὸν νοῦν
μας πῶς νὰ συναθροίζωμεν πλοῦτη, διότι αὐτὰ εἶναι προσωρινὰ
ἀγαθὰ, ἀλλ' ὅτι πρέπει πάντοτε νὰ σκεπτόμεθα πῶς νὰ κάμω-
μεν τὸ καλὸν καὶ νὰ πλουτίζωμεν μὲ τὰς ἀρετάς, αἱ ὁποῖαι μέ-
νουν αἰώνιον κτῆμά μας. Ἄς μὴ σκεπτόμεθα διαρκῶς τί θὰ φά-
γωμεν καὶ πῶς θὰ ἐνδυθῶμεν· ἄς μὴ λησμονῶμεν ὅτι ὁ Θεὸς φρον-
τίζει δι' ἡμᾶς· ἀφοῦ ὁ Θεὸς φροντίζει διὰ τὴν τροφὴν τῶν πτηνῶν, τὰ
ὁποῖα οὔτε σπεύρουν οὔτε θερίζουν, καὶ διὰ τὴν ἐνδυμασίαν τῶν ἁν-
θέων, τὰ ὁποῖα οὔτε κοπιᾶζουν, οὔτε ὑφαίνουν, πολὺ περισσότερον
θὰ φροντίσῃ διὰ τὸ τελειότερον δημιούργημά του, τὸν ἄνθρωπον.

7) Ὁ Σωτὴρ διδάσκει πῶς νὰ φερώμεθα πρὸς τὸν πλη-
σίον. Καὶ ἄλλο κακὸν ζητεῖ νὰ διορθώσῃ ὁ Σωτὴρ εἰς τὴν ἐπί-
τοῦ ὅρους ἑμιλίαν: τὴν τάσιν τοῦ ἀνθρώπου νὰ μὴ βλέπῃ καὶ τὰ
μεγαλύτερα λάθη του, αὐστηρότατα δὲ νὰ κατακρίνῃ καὶ τὰ μι-
κρότερα σφάλματα τοῦ ἄλλου. Ἄς διορθῶνωμεν πρῶτον τὰ λάθη
μας, λέγει ὁ Χριστός, καὶ ὕστερον ἄς φροντίζωμεν διὰ τὰ σφάλ-
ματα τοῦ πλησίον. Ἄς μὴ εἴμεθα δὲ αὐστηροὶ πρὸς τοὺς ἄλλους,
διότι καθὼς κρίνομεν ἡμεῖς αὐτούς, τοιοῦτοτρόπως θὰ κριθῶμεν
καὶ ἡμεῖς ἀπὸ τὸν Θεόν.

Πρὸς τὸν πλησίον πρέπει νὰ φερώμεθα ὅπως θέλομεν νὰ φέρε-

ται αὐτὸς πρὸς ἡμᾶς. Ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος τηρεῖ αὐτὸν τὸν νόμον εἶναι καλὸς Χριστιανός, διότι δὲν θὰ κάμῃ τίποτε πρὸς βλάβην τοῦ ἄλλου. Καὶ ἐὰν κανεῖς μᾶς κάμνῃ τίποτε κακόν, ἡμεῖς δὲν πρέπει νὰ τὸ ἀποδίδωμεν, ἀλλὰ τὸυναντίον νὰ εἴμεθα πολὺ ὑπομονητικοὶ καὶ πρὸς αὐτοὺς τοὺς κακοὺς ἀνθρώπους.

8) Ὁ Σωτὴρ ὁμιλεῖ διὰ τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν κακίαν. Ἐκαστος ἀνθρώπος ἔχει ἐμπρὸς τοῦ δύο ὁδούς· ἡ μία, εἰς τὴν ὁποίαν ὁδηγεῖ μία μικρὰ πύλη, εἶνε στενὴ καὶ δυσκόλως διέρχεται κανεῖς ἀπὸ αὐτὴν· ἡ ἄλλη, εἰς τὴν ὁποίαν ὁδηγεῖ πλατεῖα πύλη, εἶνε εὐρύχωρος λεωφόρος καὶ πολλοὶ διέρχονται ἀπὸ αὐτὴν με εὐκολίαν. Ἡ πρώτη ὁδὸς εἶναι ἡ τῆς ἀρετῆς· ἡ ἐκτέλεσις τοῦ καλοῦ εἶναι πολλάκις δύσκολος, καὶ δι' αὐτὸ ὀλίγοι βαδίζουν αὐτὴν τὴν ὁδόν· ἡ δευτέρα ὁδὸς εἶναι ἡ τῆς κακίας· εὐκολὸν εἶναι νὰ κάμῃ τις κακὸν καὶ δι' αὐτὸ πολλοὶ ἀκολουθοῦν τὸν κακὸν δρόμον. Ἡ ὁδὸς ὅμως τῆς ἀρετῆς ὁδηγεῖ εἰς τὸν παράδεισον, ἐνῶ ἡ ὁδὸς τῆς κακίας εἰς τὴν κόλασιν.

9) Ὁ Σωτὴρ ὁμιλεῖ διὰ τὴν σταθερότητα τῆς πίστεως. Τέλος ὁ Σωτὴρ ἐμακάρισεν ἐκείνους ποὺ ἔχουν σταθερὰν πίστιν καὶ τοὺς παρέβαλε με ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι ἔκτισαν τὴν οἰκίαν των εἰς στερεὰ θεμέλια. Ὅπως ἡ οἰκία ἐκείνη μένει ἀκλόνητος, καὶ ἂν πέσουν βροχαὶ καὶ ἂν πνεύσουν ἄνεμοι, τοιοῦτοτρόπως καὶ ἡ πίστις ποὺ ἔχει ριζώσει καλὰ εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἢμπορεῖ νὰ κλονισθῇ. Ἐνῶ ὅσοι ἔχουν ἀσταθὴ πίστιν ὁμοιάζουν με τὸν ἀνθρώπον ποὺ κτίζει τὴν οἰκίαν του εἰς τὴν ἄμμον· ὅπως ἡ οἰκία αὐτὴ με τὸν πρῶτον ἄνεμον ἢ με τὴν πρώτην βροχὴν θὰ καταπέσῃ, τοιοῦτοτρόπως καὶ ἡ πίστις τοῦ ἀσταθοῦς ἀνθρώπου με τὴν πρώτην δυστυχίαν, με τὸ πρῶτον κακὸν παράδειγμα θὰ κλονισθῇ.

Τότε ἐτελείωσεν ὁ Σωτὴρ τὴν θαυμασίαν του ταύτην ὁμιλίαν, ἡ ὁποία ἔκαμε μεγάλην ἐντύπωσιν εἰς τοὺς ἀκροατάς του, διότι δὲν ὠμίλει ὡσὰν συνήθης ἀνθρώπος, ἀλλ' ὡς νὰ εἶχεν ἐξουσίαν ἀπὸ τὸν Θεόν.

29. Ἡ παραβολὴ τοῦ σπορέως.

Μίαν φοράν δὲ Σωτὴρ διηγήθη τὴν ἐξῆς παραβολὴν :

Ἐξῆλθεν εἰς γεωργὸς νὰ σπείρῃ καὶ ἐκράτει σπόρους εἰς τὴν χεῖρά του. Ἐνῷ ἐδάδιζε, μερικοὶ σπόροι ἔπεσαν εἰς τὴν δημοσίαν ὁδὸν καὶ ἤλθαν τὰ πτηνὰ καὶ τοὺς κατέφαγαν· ἄλλοι σπόροι ἔπεσαν εἰς γῆν βραχώδη· αὐτοὶ ἐφύτρωσαν μὲν ἀμέσως, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐκεῖ δὲν εἶχε πολὺ χῶμα καὶ ὕγρασιαν, δὲν ἐρριζοδόλησαν καλὰ, καὶ μόλις ἐφάνη ὁ ἥλιος ἀμέσως ἐξηράνθησαν. Ἄλλοι σπόροι ἔπεσαν εἰς εὐφορον γῆν καὶ ἔκαμαν τριάκοντα, ἐξήκοντα καὶ εἰς ἄλλα μέρη ἑκατὸν καρπούς.

Οἱ μαθηταὶ δὲν ἐνόησαν αὐτὴν τὴν παραβολὴν, καὶ ἠρώτησαν τὸν Ἰησοῦν τί σημαίνει· τότε λοιπὸν τοὺς τὴν ἐξηγήσεν ὡς ἐξῆς : Γεωργὸς εἶναι αὐτὸς ὁ Σωτὴρ· σπόρος εἶναι ἡ διδασκαλία του· τὰ διάφορα εἶδη τῆς γῆς ὁμοιάζουν μὲ τὰ διάφορα εἶδη τῶν ἀνθρωπίνων καρδιῶν. Δηλαδή οἱ σπόροι, οἱ ὅποιοι ἔπεσαν εἰς τὴν δημοσίαν ὁδὸν καὶ τοὺς κατέφαγαν τὰ πτηνὰ, ὁμοιάζουν μὲ τοὺς ἀνθρώπους, τοὺς ὁποίους ἡ κακία δὲν ἀφήνει νὰ ἀκολουθήσουν τὴν θεῖαν διδασκαλίαν. Οἱ σπόροι, οἱ ὅποιοι ἔπεσαν εἰς τὴν βραχώδη γῆν καὶ ἐφύτρωσαν μὲν, ἀλλ' ἀμέσως ἐξηράνθησαν, ὁμοιάζουν μὲ τοὺς ἀνθρώπους οἱ ὅποιοι ἀκούουν μὲ χαρὰν τὸν θεῖον λόγον ἀλλ' εἶναι ἐπιπόλαιοι καὶ μόλις καταδιωχθῶν, διότι εἶναι Χριστιανοί, ἀμέσως κλονίζονται εἰς τὴν πίστιν των. Οἱ σπόροι, οἱ ὅποιοι ἐσπάρησαν εἰς τὴν ἀκανθώδη γῆν καὶ μόλις ἐβλάστησαν ἐπνίγησαν ἀπὸ τὰς ἀκάνθας, ὁμοιάζουν μὲ τοὺς ἀνθρώπους, οἱ ὅποιοι δέχονται τὸν Χριστιανισμόν, ἀλλὰ μὲ τὰς φροντίδας τοῦ βίου καὶ μὲ τὴν ἐπιθυμίαν νὰ πλουτίσουν διαφθείρονται καὶ λησμονοῦν τὰ παραγγέλματα τοῦ Θεοῦ. Οἱ δὲ σπόροι, ποὺ ἐσπάρησαν εἰς τὴν καλὴν γῆν καὶ ἔκαμαν καρπούς, ὁμοιάζουν μὲ τοὺς καλοὺς ἀνθρώπους, οἱ ὅποιοι ἀκούουν καὶ ἐκτελοῦν τὴν χριστιανικὴν διδασκαλίαν καὶ κάμνουν ἀγαθὰ ἔργα, ἄλλος ὀλιγώτερα, ἄλλος περισσότερα.

30. Ἡ παραβολὴ τοῦ σπόρου τοῦ σινάπεως.

Ὁ Χριστὸς εἶπεν ὅτι ὁ Χριστιανισμὸς ὁμοιάζει μὲ σπόρον σι-

νάπειος, τὸν ὁποῖον εἰς ἄνθρωπος ἔσπειρεν εἰς τὸν ἀγρόν του. Ὁ σπόρος οὗτος, ἂν καὶ μικρότερος τῶν ἄλλων σπόρων, ὅμως ἀναπτύσσεται, ἰδίως εἰς τὴν Παλαιστίνην, καὶ γίνεται φυτὸν μεγαλύτερον ἀπὸ τὰ λάχανα, ὅπου ἔρχονται τὰ πτηνὰ τοῦ αὐρανοῦ καὶ ἀναπαύονται εἰς τοὺς κλάδους του. Τοιοῦτοτρόπως καὶ ὁ Χριστιανισμός, μὲ ἐλαχίστους ὁπαδοὺς κατ' ἀρχάς, αὐξάνει ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν καὶ καταντᾷ ἡ μεγαλυτέρα θρησκεία· ὅσοι δὲ γίνονται Χριστιανοὶ εὐρίσκουν τὴν πνευματικὴν των ἀνάπαυσιν καὶ γαλήνην.

31. Ἡ παραβολὴ τοῦ ἀφρονος πλουσίου.

Μίαν ἡμέραν ἦλθε πρὸς τὸν Ἰησοῦν εἰς ἄνθρωπος καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν : Διδάσκαλε, εἰπὲ εἰς τὸν ἀδελφόν μου νὰ μοῦ δώσῃ τὸ ἥμισυ τῆς κληρονομίας τῶν γονέων μας, διότι ἀρνεῖται νὰ πράξῃ τοῦτο. Ὁ Ἰησοῦς ἀπήντησεν : Ἄνθρωπε, ποῖος μὲ διώρισε δικαστὴν σας ; Τοῦτο μόνον λέγω εἰς σὲ καὶ τὸν ἀδελφόν σου : Προσέχετε ἀπὸ τὴν πλεονεξίαν.

Διὰ νὰ ἐννοήσουν δὲ καλύτερον οἱ ἀδελφοὶ τὸ κακὸν τῆς πλεονεξίας, εἶπεν εἰς αὐτοὺς τὴν ἐξῆς παραβολὴν : Ἄνθρώπου τινὸς πλουσίου ὑπόβρησεν ἡ χώρα καὶ δὲν ἐγνώριζε τί νὰ κάμῃ τοὺς καρπούς. Ἀντὶ λοιπὸν νὰ ἀποφασίσῃ νὰ προσφέρῃ ἐξ αὐτῶν εἰς τοὺς πτωχοὺς, ἐσκέπτετο νὰ κρημνίσῃ τὰς ἀποθήκας του καὶ νὰ αἰκοδομήσῃ μεγαλυτέρας καὶ ἐκεῖ νὰ συναθροίσῃ τοὺς καρπούς του, διὰ νὰ δύναται νὰ λέγῃ : Ἐχω πολλὰ ἀγαθὰ διὰ πολλὰ ἔτη, ὥς ἀναπαύωμαι, ὥς τρώγω, ὥς πίνω, ὥς χαίρωμαι. Ἐνῶ ὅμως ὁ πλούσιος ἐσκέπτετο ταῦτα, ὁ Θεὸς εἶπε πρὸς αὐτόν : Ἀνόητε, ταύτην τὴν νύκτα θὰ ἀποθάνῃς καὶ ὅσα ἐσυναξες εἰς ποῖον θὰ μέινουν ; Οὕτω θὰ συμβῇ, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, εἰς πάντα, ὁ ὁποῖος φροντίζει μόνον διὰ τὸν ἑαυτὸν του καὶ δὲν πράττει καλὰ ἔργα καὶ ἐλεημοσύνην, ὅπως θέλει ὁ Θεός. ✓

32. Ἡ παραβολὴ τοῦ πλουσίου καὶ τοῦ Λαζάρου.

Ὁ Σωτὴρ εἶχεν εἰπεῖ εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ ὄρους ὁμιλίαν νὰ μὴ συναθροίζωμεν πρόσκαιρα πλούτη, ἀλλὰ νὰ φροντίζωμεν νὰ κάμω-

μεν καλὰς πράξεις, αἱ ὁποῖαι θὰ μᾶς δώσουν τὸ δικαίωμα νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὸν παράδεισον.

Ἐπειδὴ ὅμως μερικοὶ φιλοχρήματοι ἀπὸ τοὺς ἀκροατάς του ἐζήτησαν νὰ τὸν πειράξουν δι' αὐτὰ ποῦ ἔλεγε, διὰ νὰ ἐννοήσουν καλύτερα τὴν ἀλήθειαν τῶν λόγων του, εἶπε τὴν ἐξῆς παραβολὴν :

Μίαν φορὰν ἦτο εἰς ἄνθρωπος πλούσιος, ὁ ὁποῖος ἐνεδύετο μὲ λαμπρὰ ἐνδύματα, ἔτρωγε πολυτελέστατα, καὶ διεσκέδαζε κάθε ἡμέραν πολὺ. Εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας του εὗρίσκετο πάντοτε ὁ Λάζαρος, πλήρης ἀπὸ πληγὰς, τὰς ὁποίας ἐγλυφαν οἱ κύνες, καὶ τόσον πτωχός, ὥστε περιέμενε νὰ ζήσει ἀπὸ τὰ ὑπόλοιπα τοῦ ἄρτου τῆς τραπέζης τοῦ πλουσίου.

Ἐπὶ τέλους ἔπαυσαν τὰ βάσανα τοῦ πτωχοῦ Λαζάρου καὶ μίαν ἡμέραν ἀπέθανεν· ἐπειδὴ δὲ ἦτο ἀγαθὸς εἰσῆλθεν εἰς τὸν παράδεισον. Μετ' ὀλίγον ἀπέθανε καὶ ὁ πλούσιος, ἀλλ' ἐπειδὴ ἦτο σκληρὸς εἰσῆλθεν εἰς τὴν κόλασιν. Ἐνῷ ὅμως εὗρίσκετο ἐκεῖ καὶ ἔδασανίζετο, ἐσήκωσε τοὺς ὀφθαλμούς του πρὸς τὰ ἐπάνω καὶ εἶδε μακρὰν αὐταῦ τὸν πατριάρχην Ἀβραάμ μετὸν πτωχὸν Λάζαρον· τότε εἶπε : Πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέησόν με καὶ στείλε τὸν Λάζαρον νὰ μοῦ φέρῃ ὀλίγον ὕδωρ διὰ νὰ μὲ ἀνακουφίσῃ, διότι ὑποφέρω πολὺ ἐδῶ. Τότε ὁ Ἀβραάμ τοῦ ἀπήντησε : ὦ τέκνον μου, μὴ παραπονήσῃς· σὺ εἶχες ὅλα τὰ ἀγαθὰ εἰς τὴν ζωὴν, ὁ δὲ Λάζαρος ὅλας τὰς δυστυχίας· τώρα ἡλλαξαν τὰ πράγματα· σὺ ὑποφέρεις καὶ αὐτὸς εὐτυχεῖ· μὴ ζητᾷς νὰ ἔλθῃ πρὸς σὲ ὁ Λάζαρος· αὐτὸ εἶναι ἀδύνατον, διότι μεταξὺ τοῦ παραδείσου καὶ τῆς κολάσεως ὑπάρχει μέγα χάος, καὶ δὲν δύναται κανεὶς ἀπὸ ἐδῶ νὰ ἔλθῃ ἐκεῖ ἢ ἀπὸ ἐκεῖ νὰ ἔλθῃ ἐδῶ.

Τότε εἶπεν ὁ πλούσιος : Πάτερ Ἀβραάμ, ἀφοῦ δὲν δύναται νὰ ἔλθῃ ὁ Λάζαρος πρὸς ἐμὲ, ὡς ὑπάγῃ τουλάχιστον εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ πατρὸς μου νὰ εἰπῇ αὐτὰ τὰ πράγματα εἰς τοὺς πέντε ἀδελφούς μου, διὰ νὰ γίνουν καλοὶ καὶ νὰ μὴ ἔλθουν ἐδῶ νὰ ὑποφέρουν ὅ,τι καὶ ἐγώ. Ὁ δὲ Ἀβραάμ ἀπήντησε : καὶ αὐτὸ εἶναι περὶ τὸν ὁ Μωϋσῆς καὶ οἱ προφῆται ἐδίδαξαν αὐτὰ τὰ πράγματα, ὡς τοὺς ἀκούσουν. Ὁχι, εἶπεν ὁ πλούσιος, καλύτερα θὰ εἶναι νὰ ἀνα-

στῇ εἰς νεκρὸς καὶ νὰ ὑπάγῃ νὰ τοὺς διδάξῃ, θὰ τὸν πιστεύσουν περισσότερο καὶ θὰ μετανοήσουν. Ἄλλ' ὁ Ἀβραὰμ ἀπήντησεν : ἀφοῦ δὲν ἀκούουν τὸν Μωϋσῆν καὶ τοὺς προφῆτας, οὔτε ἐὰν ἀνίστατο κανεὶς νεκρὸς θὰ τὸν ἐπίστευαν.

Μὲ αὐτὴν τὴν παραβολὴν διδασκόμεθα ὅτι πρέπει νὰ προσπαθῶμεν νὰ κάμωμεν καλὰς πράξεις καὶ νὰ γίνωμεν ἄξιοι διὰ τὸν παράδεισον, διότι μετὰ θάνατον δὲν δυνάμεθα πλέον νὰ μετανοήσωμεν.

33. Ἡ παραβολὴ τοῦ ἐλεήμονος Σαμαρείτου.

Μίαν ἡμέραν ἦλθε πρὸς τὸν Ἰησοῦν εἰς νομικὸς καὶ τὸν ἠρώτησε : Διδάσκαλε, τί πρέπει νὰ πράξω διὰ νὰ εἰσέλθω εἰς τὸν παράδεισον ; Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε : Τί γράφει ὁ νόμος ; Ὁ νομικὸς ἀπήντησεν : Νὰ ἀγαπῶμεν τὸν Θεὸν μὲ ὅλην τὴν δύναμίν μας καὶ



Ὁ ἐλεήμων Σαμαρεῖτης περιποιεῖται τὸν τραυματίαν.

τὸν πλησίον μας ὥσάν τὸν ἑαυτὸν μας. Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοῦ εἶπεν : Ὅρθῳς ἀπεκρίθης· πράττε ταῦτα καὶ θὰ εἰσέλθῃς εἰς τὸν παρά-

δεισον. Ὁ νομικὸς τότε ἠρώτησε : Καὶ ποῖος εἶναι ὁ πλησίον, τὸν ὅποιον πρέπει νὰ ἀγαπῶ ;

Τότε ὁ Ἰησοῦς εἰς ἀπάντησιν εἶπε τὴν ἐξῆς παραβολήν. Ἄνθρωπός τις ἐπήγαινε ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ εἰς τὴν Ἱεριχὼ καὶ ἔπεσεν εἰς χεῖρας ληστῶν, οἱ ὅποιοι τοῦ ἀφήρεσαν τὰ ἐνδύματα, τὸν ἐπλήγωσαν καὶ, ἀφ' οὗ τὸν ἀφήκαν εἰς ἐλεεινὴν κατάστασιν, ἔφυγαν. Κατὰ τύχην διήλθε τότε ἀπὸ τὸ μέρος ἐκεῖνο εἰς ἱερεὺς, ὁ ὅποιος εἶδε μὲν τὸν τραυματίαν, ἀλλὰ, χωρὶς νὰ δώσῃ καμμίαν προσοχὴν ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον του· τὸ ἴδιον ἔκαμε καὶ εἰς διάκονος. Ἀλλ' ἐπὶ τέλους εἰς Σαμαρείτης, ὁ ὅποιος διήρχετο ἀπ' ἐκεῖ, εἶδε τὸν τραυματίαν, καί, ἂν καὶ οἱ Σαμαρείται ἦσαν ἐχθροὶ πρὸς τοὺς Ἑβραίους, τὸν ἐλυπήθη, ἐπλησίασεν, ἔδεσε τὰ τραύματά του καὶ ἐφρόντισε διὰ τὴν θεραπείαν του· ἀφ' οὗ δὲ τὸν ἔβαλεν ἐπάνω εἰς τὸ κτήνός του, τὸν ὠδήγησεν εἰς ἓν πανδοχεῖον καὶ τὸν ἐπεριποίηθη. Τὴν δὲ ἐπομένην ἡμέραν ἔδωκεν εἰς τὸν πανδοχέα δύο δραχμὰς καὶ τοῦ παρήγγειλε νὰ φροντίσῃ διὰ τὸν τραυματίαν μὴ τὴν ὑπόσχεσιν νὰ τοῦ πληρώσῃ, ὅταν ἐπανέλθῃ. ὅ,τι οὗτος ἐξοδεύσῃ περισσότερον. Τότε ἠρώτησεν ὁ Ἰησοῦς τὸν νομικόν : Ποῖος ἀπὸ τοὺς τρεῖς αὐτοὺς εἶναι ὁ πλησίον ; Ὁ δὲ νομικὸς ἀπήντησεν : Ἐκεῖνος ὁ ὅποιος τὸν ἐλέησε. Τότε εἶπεν εἰς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς : Πήγαινε καὶ πράττε ὁμοίως.

Διὰ τῆς παραβολῆς ταύτης διδασκόμεθα ὅτι πρέπει νὰ βοηθῶμεν τὸν πλησίον μας· πλησίον δὲ εἶναι πᾶς ἄνθρωπος.

34. Ἡ παραβολὴ τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου.

Ἐπειδὴ οἱ Φαρισαῖοι, ἂν καὶ ἁμαρτωλοί, ἦσαν ὑπερήφανοι καὶ ἔκαυχοντο διὰ τὴν δικαιοσύνην των, περιεφρόνουν δὲ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τὴν ἐξῆς παραβολήν :

Δύο ἄνθρωποι ἦλθαν εἰς τὸ ἱερὸν διὰ νὰ προσευχηθῶν· ὁ εἰς ἦτο Φαρισαῖος, ὁ δὲ ἄλλος Τελώνης. Ὁ Φαρισαῖος προσηυχήθη ὡς ἐξῆς πρὸς τὸν Θεόν : Σὺ εὐχαριστῶ, ὦ Θεέ μου, ὅτι δὲν εἰμαι, ὥπως οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι, κλέπτης, ἁμαρτωλός, ἢ καὶ καθὼς αὐτὸς ὁ Τελώνης· νηστεύω δύο φορὰς τὴν ἑβδομάδα καὶ δίδω τὸ ἓν δέκα-

τον ἀπὸ τὰ εἰσοδήματά μου εἰς τὸν ναόν. Ὁ Τελώνης τοῦναντίον ἐστέκετο παρήμερα καὶ δὲν ἐτόλμα οὔτε τοὺς ὀφθαλμούς του νὰ ὑψώσῃ πρὸς τὸν οὐρανόν, διότι ἐντρέπετο τὸν Θεὸν διὰ τὰς ἁμαρτίας του, ἀλλ' ἐκτύπα τὰς χεῖρας εἰς τὸ στήθος του καὶ παρεκάλει τὸν Θεὸν μὲ αὐτὰ τὰ λόγια : ὦ Θεέ, συγχώρησε ἐμὲ τὸν ἁμαρτωλόν. Ὁ Ἰησοῦς τότε εἶπε πρὸς τοὺς μαθητάς του : Σᾶς λέγω ὅτι αὐτὸν τὸν Τελώνην ἐδικαίωσεν ὁ Θεός, διότι συνησθάνθη τὸ σφάλ-



Ὁ Τελώνης καὶ ὁ Φαρισαῖος.

μα του, καὶ ὄχι τὸν Φαρισαῖον, ὁ ὁποῖος ἐκαυχᾶτο διὰ τὴν ἀρετὴν, τὴν ὁποῖαν δὲν εἶχε· διότι ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος καυχᾶται καὶ ὑπερηφανεύεται, θὰ ταπεινωθῇ ἀπὸ τὸν Θεόν, ἐνῷ ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος εἶναι ταπεινός, ἀναγνωρίζει τὸ σφάλμα του καὶ μετανοεῖ, θὰ ἀνυψωθῇ καὶ θὰ ἀνταμειφθῇ ἀπὸ τὸν Θεόν.

Τριμιν 35. Ἡ παραβολὴ τοῦ ἁσώτου υἱοῦ.

Ἐπειδὴ οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς κατηγοροῦν τὸν Ἰησοῦν

ὅτι συναναστρέφεται μετέλωνας καὶ ἁμαρτωλούς, εἶπεν οὗτος μεταξὺ ἄλλων τὴν παραβολὴν τοῦ ἀσώτου υἱοῦ, διὰ νὰ δείξῃ ὅτι συναναστρέφεται μετέτοιούτους διὰ νὰ τοὺς διορθώσῃ, διότι πολὺ χαίρει ὁ Θεὸς διὰ τὴν σωτηρίαν ἑνὸς ἁμαρτωλοῦ ὅταν μετανοῇ.

Εἰς πατὴρ εἶχε δύο υἱούς. Ὁ νεώτερος ἐξ αὐτῶν εἶπεν εἰς τὸν πατέρα του : Πάτερ, δὸς εἰς ἐμὲ τὸ μέρος τῆς περιουσίας σου, τὸ ὅποιον μοῦ ἀνήκει. Ὁ πατὴρ τότε ἐμοίρασεν εἰς τοὺς υἱούς του τὴν περιουσίαν. Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ὁ νεώτερος υἱὸς ἔλαβε τὰ χρήματά του καὶ ἔφυγε διὰ μακρυνὴν χώραν, ὅπου διεσκόρπιζε τὴν περιουσίαν του εἰς ἀσωτίας. Ἀφ' οὗ δὲ ἐδαπάνησεν ὅλα ὅσα εἶχε, συνέβη μέγας λιμὸς (πεινὰ) διὰ τοῦτο ἠναγκάσθη νὰ γίνῃ χοιροβοσκὸς ἑνὸς ἀνθρώπου, ὁ ὅποιος τὸν ἐκακομεταχειρίζετο τόσο, ὥστε δὲν τοῦ ἐπέτρεπε νὰ τρώγῃ οὐδ' ἀπὸ τὰ ξυλοκέρατα, τὰ ὅποια ἔτρωγαν οἱ χοῖροι.

Τότε συνησθάνθη τὸ σφάλμα του καὶ ἐσκέφθη : Πόσοι ὑπηρέται τοῦ πατρός μου ἔχουν ἀφθονον τροφήν, ἐγὼ δὲ ἀποθνήσκω σχεδὸν ἀπὸ τὴν πεινάν ! Ὁκ σηκωθὼ καὶ θὰ ὑπάγω εἰς τὸν πατέρα μου καὶ θὰ τοῦ εἶπω : Πάτερ, ἡμάρτησα εἰς τὸν Θεόν καὶ εἰς ἑσὲ καὶ δὲν ἀξίζω πλέον νὰ λέγωμαι υἱὸς σου, κάμε με ὡς ἓνα ἀπὸ τοὺς ὑπηρέτας σου. Πραγματικῶς ἦλθε πρὸς τὸν πατέρα του, ὁ ὅποιος μόλις τὸν εἶδεν ἀπὸ μακρὰν, τὸν ἐλυπήθη, ἔπεσεν εἰς τὰς ἀγκάλας του καὶ τὸν κατεφίλησε. Τότε εἶπεν ὁ υἱός, με δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς πρὸς τὸν πατέρα του : Πάτερ, ἡμάρτησα εἰς τὸν Θεόν καὶ εἰς ἑσὲ καὶ δὲν ἀξίζω πλέον νὰ ὀνομασθῶ υἱός σου, κάμε με ὡς ἓνα ἀπὸ τοὺς ὑπηρέτας σου. Ἀμέσως ὁ πατὴρ του τὸν ἐσυγχώρησε καὶ ἐφώνησε τοὺς δούλους του, εἰς τοὺς ὁποίους εἶπε : Φέρετε τὴν ἐνδυμασίαν, τὴν ὅποιαν ἐφόρει πρὶν, καὶ ἐνδύσατέ τον· θέσατε δακτυλίδιον εἰς τὴν χεῖρά του καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πόδας του· σφάξετε δὲ τὸν παχὺν μόσχον διὰ νὰ φάγωμεν καὶ νὰ χαρῶμεν, διότι ὁ υἱός μου οὗτος ἦτο νεκρὸς καὶ ἀνέστη, εἶχε χαθῇ καὶ εὗρέθη. Καὶ ἐπανηγύριζαν ὅλοι.

Ὁ μεγαλύτερος υἱὸς ἦτο εἰς τοὺς ἀγρούς καὶ ὅταν ἐπέστρεψε καὶ ἐπλησίαζεν εἰς τὴν οἰκίαν, ἤκουσε μουσικὴν καὶ χορόν· ἐφώ-

ναξεν ἓνα ὑπηρέτην καὶ τὸν ἠρώτησε τί συμβαίνει· ὅταν δὲ ἔμαθεν ἀπὸ αὐτὸν ὅτι ὅλα αὐτὰ γίνονται διὰ τὴν ἐπάνοδον τοῦ ἀδελφοῦ του, ἐθύμωσε καὶ δὲν ἤθελε νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν οἰκίαν. Τότε ἦλθεν ὁ πατήρ του πρὸς αὐτὸν καὶ τὸν παρεκάλει νὰ εἰσέλθῃ· αὐτὸς ὁμως ἐπέμενε καὶ εἶπε πρὸς τὸν πατέρα του : Ἐγὼ τόσα ἔτη σὲ ὑπηρετῶ καὶ ποτὲ δὲν μοῦ ἔδωκες ἓν ἐρίφιον νὰ διασκεδάσω μὲ τοὺς φίλους μου· ὅταν δὲ ἦλθεν αὐτὸς ὁ ἄσωτος υἱός σου, ὁ ὁποῖος ἔδαπάνησε τὴν περιουσίαν του εἰς διασκεδάσεις, ἔσφαξες πρὸς χάριν του τὸν παχὺν μόσχον. Ὁ δὲ πατήρ τοῦ ἀπήντησε : Τέκνον μου, σὺ ἦσο πάντοτε μαζί μου καὶ ὅλα τὰ ἰδικά μου πράγματα εἶναι καὶ ἰδικά σου· ἔπρεπε δὲ καὶ σὺ νὰ χαρῆς, διότι ὁ νεκρὸς ἀδελφός σου ζῇ πάλιν καὶ διότι αὐτός, ὁ ὁποῖος εἶχε χαθῇ, εὑρέθη.

36. Αἱ παραβολαὶ τοῦ προβάτου καὶ τῆς δραχμῆς.

Διὰ νὰ δείξῃ ὁ Ἰησοῦς πόσον χαίρεται ὁ Θεὸς ὅταν μετανοῇ εἷς ἁμαρτωλὸς εἶπε καὶ ἄλλας παραβολὰς.

Φαντασθῆτε, εἶπεν, ἓνα ἄνθρωπον, τοῦ ὁποίου ὅλη ἡ περιουσία ἦτο ἑκατὸν πρόβατα καὶ ὅτι ἑξαφνα ἔχασεν ἓν ἐξ αὐτῶν· θὰ ἀφήσῃ τὰ ἐνενήκοντα ἐννέα πρόβατα εἰς τὴν ἐρημον καὶ θὰ τρέξῃ νὰ εὕρῃ ἐκεῖνο ποῦ ἐχάθη· ὅταν δὲ τὸ εὕρῃ μὲ χαρὰν θὰ τὸ θέσῃ εἰς τοὺς ὄμους του καὶ θὰ τρέξῃ πρὸς τοὺς φίλους καὶ τοὺς γείτονας νὰ τοὺς ἀναγγείλῃ τὴν εὐχάριστον εἴδησιν.

Καὶ φαντασθῆτε, προσέθεσε, μίαν γυναῖκα, τῆς ὁποίας ὅλη ἡ περιουσία ἀπετελεῖτο ἀπὸ 10 δραχμάς, ὅτι ἑξαφνα ἔχασε τὴν μίαν ἀπὸ αὐτάς· ἀμέσως θὰ ἀνάψῃ τὸν λύχνον, θὰ σαρώσῃ τὴν οἰκίαν, θὰ τὴν ζητήσῃ παντοῦ, καὶ ἐπὶ τέλους, ὅταν θὰ τὴν εὕρῃ, θὰ φωνάξῃ εἰς τὰς φίλας καὶ τὰς γειτονίσσας· ἐλάτε, χαρῆτε μαζί μου, εὗρήκα τὴν δραχμὴν ποῦ ἔχασα.

Μὲ δσὴν χαρὰν ὁ ποιμὴν εὕρισκει τὸ χαμένον πρόβατον καὶ ἡ πτωχή γυνὴ τὴν δραχμὴν ποῦ ἔχασε, μὲ τόσῃν χαρὰν ὁ Θεὸς βλέπει τὴν μετάνοιαν ἐνὸς ἁμαρτωλοῦ.

37. Ἡ παραβολὴ τοῦ βασιλικοῦ γάμου.

Μίαν φορὰν ἦτο εἷς βασιλεὺς, ὁ ὁποῖος ἤθελε νὰ πανηγυρίσῃ

τοὺς γάμους τοῦ υἱοῦ του· ἀπέστειλε λοιπὸν τοὺς δούλους του διὰ νὰ καλέσουν τοὺς ὑπηκόους του εἰς τὸν γάμον· ἀλλ' αὐτοὶ δὲν ἤθελαν νὰ ἔλθουν, καὶ ἐδικαιολογοῦντο μὲ διαφόρους προφάσεις· μερικοὶ μάλιστα ἐκακοποίησαν τοὺς δούλους καὶ τοὺς ἐφόνευσαν. Ὅταν ὁ βασιλεὺς ἔμαθε ταῦτα, ὠργίσθη πολὺ καὶ ἔστειλε στρατὸν νὰ φονεύσῃ τοὺς φονεῖς ἐκείνους καὶ νὰ καύσῃ τὴν πόλιν των· παρήγγειλε δὲ εἰς τοὺς δούλους του νὰ ὑπάγουν εἰς τὰς πλατείας καὶ νὰ καλέσουν διὰ τὸν γάμον ὅσους εὕρουν. Ἐξῆλθαν λοιπὸν οἱ δούλοι διὰ νὰ ἐκτελέσουν τὴν διαταγὴν τοῦ βασιλέως καὶ ἐκάλεσαν ὅσους ἤυραν.

Ὅταν ἦλθεν ἡ ὥρα τοῦ γάμου καὶ ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς νὰ ἰδῇ τοὺς προσκεκλημένους, εἶδε μεταξὺ τῶν ἄλλων καὶ ἓνα, ὁ ὁποῖος δὲν ἐφόρει ἐνδυμα κατάλληλον διὰ γάμον· τότε ἐστράφη πρὸς αὐτὸν καὶ τοῦ εἶπε : πῶς εἰσῆλθες ἐδῶ, χωρὶς νὰ ἔχῃς ἐνδυμα γάμου ; Αὐτὸς ὁ δυστυχὴς ἀπεστομώθη· διέταξε δὲ τότε ὁ βασιλεὺς νὰ τὸν φέρουν ἔξω καὶ νὰ τὸν φυλακίσουν.

Εἰς τὴν παραβολὴν αὐτὴν βασιλεὺς εἶναι ὁ Θεός· γάμος εἶναι ὁ παράδεισος· οἱ δούλοι εἶναι οἱ προφῆται· οἱ ἄνθρωποι ποὺ ἐκλήθησαν διὰ τὸν γάμον καὶ δὲν ἤρχοντο εἶναι οἱ Ἑβραῖοι, οἱ ὁποῖοι ἐφάνησαν ἀνάξιοι διὰ τὸν παράδεισον καὶ ἐφόνευσαν τοὺς προφῆτας. Τότε, ὅπως ὁ βασιλεὺς ἐκάλεσεν εἰς γάμον ἀνθρώπους ἀπὸ τὰς ὁδοὺς, ὁ Θεὸς ἐκάλεσε διὰ τὸν παράδεισον ὄλους τοὺς ἀνθρώπους· ὅπως ὁμως διὰ νὰ ὑπάγῃ κανεὶς εἰς τὸν γάμον πρέπει νὰ ἔχῃ ἐνδυμα γάμου, τοιοῦτοτρόπως διὰ νὰ εἰσέλθῃ τις εἰς τὸν παράδεισον πρέπει νὰ ἔχῃ ἀρετάς· διότι ναὶ μὲν ὄλοι προσεκληθήσαν εἰς τὸν παράδεισον, ἀλλ' ὀλίγοι εἶναι οἱ ἐκλεκτοί, οἱ ὁποῖοι ἀξιζοὺν νὰ εἰσέλθουν. Ὅσοι δὲ δὲν ἔχουν ἀρετάς ὅχι μόνον δὲν θὰ εἰσέλθουν εἰς τὸν παράδεισον, ἀλλὰ θὰ τιμωρηθοῦν εἰς τὴν αἰωνίαν κόλασιν.

38. Ἡ παραβολὴ τοῦ πονηροῦ δούλου.

Μίαν φορὰν ἦλθεν ὁ Πέτρος πρὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ τὸν ἠρώτησε : Κύριε, πόσας φορὰς πρέπει νὰ συγχωρῶμέν τινα ἐὰν ἁμαρτήσῃ ;

ἕως ἑπτὰ φοράς ; Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπήντησεν : Ὅχι μόνον ἑπτὰ φοράς, ἀλλ' ἐβδομήντα φοράς ἑπτὰ, δηλαδή πάντοτε.

Διὰ τὴν δειξὴν δὲ ὁ Σωτὴρ ὅτι πρέπει πάντοτε νὰ συγχωρῶμεν τὸν ἄλλον, ὅπως πάντοτε μᾶς συγχωρεῖ ὁ Θεός, εἶπε τὴν ἐξῆς παραβολὴν : Μίαν φορὰν εἰς δοῦλος ἐχρεώσται εἰς τὸν βασιλέα μέγα χρηματικὸν ποσόν, 10.000 τάλαντα, καὶ δὲν εἶχε νὰ τὰ πληρώσῃ· διέταξε λοιπὸν ὁ βασιλεὺς νὰ πωλήσουν αὐτόν, καὶ τὴν γυναῖκά του καὶ τὰ τέκνα του, διὰ νὰ πληρωθῇ μέρος ἀπὸ τὸ χρέος. Τότε ὁ δοῦλος ἐγονάτισε καὶ παρεκάλει τὸν κύριόν του νὰ τὸν λυπηθῇ καὶ ὑπέσχετο ὅτι θὰ προσπαθήσῃ ὀλίγον κατ' ὀλίγον νὰ τοῦ πληρώσῃ ὅσα τοῦ ὀφείλει. Ὁ βασιλεὺς τὸν ἐλυπήθη καὶ διέταξε νὰ τὸν ἀφήσουν ἐλεύθερον, τοῦ ἐχάρισε δὲ τὸ χρέος.

Ἀλλὰ μόλις ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸ δωματίον τοῦ βασιλέως εὗρεν ἕνα σύνδουλόν του, ὁ ὁποῖος τοῦ ἐχρεώσται ὀλίγα χρήματα, ἑκατὸν δραχμάς· τοῦ ἐζήτησε τότε ἀμέσως, μὲ μεγάλην ἐπιμονήν, νὰ τοῦ ἐπιστρέψῃ ἀμέσως τὰς ἑκατὸν δραχμάς· ἀλλ' ἐκεῖνος ὁ δυστυχὴς δὲν εἶχε καὶ ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας του καὶ τὸν παρεκάλει νὰ περιμένῃ ὀλίγον καιρόν, ἕως ὅτου δυνηθῇ νὰ ἐξοφλήσῃ τὸ χρέος του. Ἀλλ' αὐτὸς δὲν ἤθελε νὰ ἀκούσῃ τίποτε καὶ τὸν ἔρριψεν εἰς τὴν φυλακὴν. Ὅταν ὁμοῦ οἱ ἄλλοι δοῦλοι εἶδαν τὴν σκληρότητα τοῦ συναδέλφου των ὠργίσθησαν πολὺ καὶ ἦλθαν πρὸς τὸν βασιλέα διὰ νὰ τοῦ ἀναγγείλουν τὸ συμβάν. Τότε ὁ βασιλεὺς ἐθύμωσε πολὺ καὶ ἐκάλεσε τὸν σκληρὸν δοῦλον καὶ εἶπε : Δοῦλε πονηρέ, ἐγὼ σοῦ ἐχάρισα ὅλον τὸ χρέος σου, ἐπειδὴ μὲ παρεκάλεσες· δὲν ἔπρεπε καὶ σὺ νὰ φανῇς ἐπιεικὴς εἰς τὸν σύνδουλόν σου, ὅπως ἐγὼ σὲ ἠλέησα ; διέταξε δὲ νὰ τὸν ρίψουν εἰς τὰς φυλακάς, ἕως ὅτου πληρώσῃ τὸ χρέος του.

Μὲ αὐτὴν τὴν παραβολὴν μᾶς διδάσκει ὁ Σωτὴρ ὅτι ἐὰν θέλωμεν νὰ μᾶς συγχωρῇ ὁ Θεός, πρέπει καὶ ἡμεῖς νὰ συγχωρῶμεν τοὺς ἄλλους, διότι ἐὰν εἴμεθα σκληροὶ πρὸς τοὺς ἄλλους καὶ ὁ Θεὸς εἶναι αὐστηρὸς πρὸς ἡμᾶς.

39. Ἡ παραβολὴ τῶν ἐργατῶν τοῦ ἀμπελῶνος.

Μίαν φορὰν, εἶπεν ὁ Σωτὴρ, εἰς ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος εἶχεν

ἀμπελῶνα, ἐξῆλθεν, ἅμα ἐξημέρωσε, ἵνα εὖρη ἐργάτας διὰ τὸν ἀμπελῶνά του· συνεφώνησε δὲ μαζί των νὰ τοὺς πληρώσῃ μίαν δραχμὴν δι' ἅλην τὴν ἡμέραν. Βραδύτερον ἦλθε πάλιν ἐπανειλημμένως εἰς τὴν ἀγοράν, εἰς τὰς ἐννέα τὸ πρωῒ, τὴν μεσημβρίαν, εἰς τὰς τρεῖς καὶ τὰς πέντε τὸ ἀπόγευμα, καὶ εὗρισκεν ἐργάτας, τοὺς ὁποίους ἔστελλε νὰ ἐργασθῶν εἰς τὸν ἀμπελῶνά του· ἔλεγε δὲ εἰς αὐτοὺς ὅτι θὰ τοὺς ἀνταμείψῃ μὲ ὅ,τι εἶναι δίκαιον.

Ὅταν ἐβράδευασεν, ἐφώναξεν ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος τὸν ἐπιστάτην του καὶ τοῦ εἶπε : φώναξε τοὺς ἐργάτας καὶ πλήρωσε εἰς αὐτοὺς τὸ ἡμερομίσθιον. Ὁ ἐπιστάτης, συμφώνως πρὸς τὴν διαταγὴν τοῦ κυρίου του, ἐφώναξε πρῶτον αὐτοὺς ποὺ ἦλθαν τελευταῖοι καὶ τοὺς ἔδωκεν ἀπὸ μίαν δραχμὴν· ὅταν ἦλθεν ἡ σειρὰ αὐτῶν ποὺ ἐδούλευσαν ἀπὸ τὸ πρωῒ, ἐνόμισαν ὅτι θὰ ἐλάβδαναν περισσότερα· ἔλαβαν ὅμως καὶ αὐτοὶ ἀπὸ μίαν δραχμὴν. Τότε ἤρχισαν νὰ παραπονοῦνται ἐναντίον τοῦ κυρίου καὶ ἔλεγαν : Αὐτὸ εἶνε ἀδικία· ἡμεῖς δούλευομεν ὅλην τὴν ἡμέραν μὲ αὐτὴν τὴν ζέστην καὶ μᾶς δίδεις ὅ,τι ἔδωκες καὶ εἰς αὐτοὺς, οἱ ὁποῖοι ἐδούλευσαν μίαν ὥραν ; Ὁ κύριος ὅμως τοὺς ἀπήντησεν : Ἐγὼ δὲν σᾶς ἀδικῶ διόλου· σᾶς δίδω ὅ,τι συνεφώνησα μαζί σας· τί σᾶς μέλει τί ἔδωκα εἰς αὐτοὺς ; δὲν ἡμπορῶ νὰ διαθέσω τὰ χρήματά μου ὅπως θέλω ; δικαίωμα μου δὲν εἶναι νὰ δώσω καὶ εἰς αὐτοὺς ὅ,τι ἔδωκα εἰς σᾶς ; διατί εἴσθε φθονεροί ;

Μὲ αὐτὴν τὴν παραβολὴν ἠθέλησε νὰ διδάξῃ ὁ Σωτὴρ ὅτι πάντοτε εἶναι καιρὸς διὰ μετάνοιαν καὶ ὅτι καὶ τὴν τελευταίαν ὥραν τοῦ βίου του ἐὰν μετανοήσῃ τις εἰλικρινῶς, θὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν παράδεισον.

40. Ἡ παραβολὴ τῶν δέκα παρθένων.

Ὁ Σωτὴρ διὰ νὰ μᾶς δείξῃ ὅτι πρέπει νὰ εἴμεθα πάντοτε ἑτοιμοί, διότι δὲν γνωρίζομεν πότε θὰ γίνῃ ἡ μέλλουσα κρίσις, εἶπε τὴν ἐξῆς παραβολὴν :

Μίαν ἑσπέραν εἰς μίαν οἰκίαν ποὺ ἐπρόκειτο νὰ γίνῃ γάμος, δέκα παρθένοι ἔλαβαν τὰς λυχνίας των καὶ περιέμεναν νὰ ὑποδε-

χθοῦν τὸν νυμφίον. Ἀπὸ τὰς δέκα αὐτὰς παρθένους αἱ πέντε ἦσαν φρόνιμοι, αἱ δὲ πέντε μωραί. Αἱ πέντε φρόνιμοι ἦσαν προνοητικάι καὶ ἔλαβαν μαζί των ἔλαιον διὰ τὰς λυχνίας των, ἐνῷ αἱ μωραὶ δὲν ἔλαβαν. Ὁ νυμφίος ὁμοῦς ἐδράδυνε νὰ ἔλθῃ καί, ἐπειδὴ ὄλαι ἐνύσταξαν, ἀπεκοιμήθησαν. Ἐνῷ ἐκοιμῶντο, κατὰ τὸ μεσονύκτιον, ἠκούσθη μία φωνή : Ἴδου ὁ νυμφίος ἔρχεται· ἐξέλθετε εἰς ἀπάντησίν του. Ἀμέσως ἐξύπνησαν ὄλαι αἱ παρθένοι καὶ ἤρχισαν νὰ ἐτοιμάζουν τὰς λυχνίας των. Ἀλλὰ τότε παρετήρησαν αἱ μωραὶ παρθένοι ὅτι δὲν εἶχαν ἔλαιον διὰ νὰ τὰς ἀνάψουν καὶ ἐζήτησαν ἀπὸ τὰς φρονίμους. Αὐταὶ ὁμοῦς ἠρνήθησαν νὰ δώσουν καὶ εἶπαν : Δὲν σὰς δίδομεν, διότι, ἂν σὰς δώσωμεν, δὲν θὰ φθάσῃ οὔτε εἰς ἡμᾶς οὔτε εἰς σὰς· πηγαίνετε νὰ ἀγοράσετε ἔλαιον. Τότε ἐξήλθαν αἱ μωραὶ παρθένοι διὰ ν' ἀγοράσουν ἔλαιον, ἀλλ' εἰς τὸ μέταξὺ εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν ὁ νυμφίος καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα. Ὅταν ὀλίγον ἀργότερα ἦλθαν καὶ αἱ μωραὶ παρθένοι, ἐκτύπησαν τὴν θύραν καὶ ἐφώναξαν : Κύριε, Κύριε, ἄνοιξέ μας. Ἀλλ' αὐτὸς ἀπήντησεν εἰς αὐτάς : Ἀληθῶς σὰς λέγω, δὲν σὰς γνωρίζω.

Ὡς συμπέρασμα τῆς παραβολῆς ταύτης εἶπεν ὁ Σωτὴρ πρὸς τοὺς ἀκροατάς του : Προσέχετε νὰ εἰσθε πάντοτε ἐτοιμοί, διότι δὲν γνωρίζετε πότε θὰ ἔλθῃ νὰ κρίνῃ τὸν κόσμον.

41. Ἡ παραβολὴ τῶν ταλάντων.

Ὁ Ἰησοῦς εἶπε καὶ τὴν ἐξῆς παραβολήν :

Μίαν φορὰν εἰς ἄνθρωπος ἤθελε νὰ ταξειδεύσῃ· ἐκάλεσε λοιπὸν τοὺς δούλους του, καὶ εἰς τὸν ἕνα ἔδωκε πέντε τάλαντα, εἰς τὸν ἄλλον δύο καὶ εἰς τὸν ἄλλον ἓν καὶ ἔφυγεν. Οἱ δύο πρῶτοι δούλοι ἐργάσθησαν μὲ τὰ χρήματα τοῦ κυρίου των καὶ εἰς ὀλίγον καιρὸν τὰ ἐδιπλασίασαν· ἐκεῖνος ὁμοῦς ὁ ὁποῖος ἔλαβεν ἓν τάλαντον, ἔσκαψεν εἰς τὴν γῆν καὶ τὸ ἔκρυψεν.

Ἀφοῦ παρήλθεν ἀρκετὸς καιρὸς, ἐπανῆλθεν ὁ κύριος καὶ ἐκάλεσε τοὺς δούλους νὰ τοῦ δώσουν λογαριασμόν. Πρῶτος παρουσιάσθη ὁ δούλος, πού εἶχε λάβει τὰ πέντε τάλαντα καὶ εἶπε : Κύριε Ἰστορία Κ. Διαθήκης Ἐκδ. Ε'. Δ. Σ. ΜΠΑΛΑΝΟΥ 4

ριε, μοῦ εἶχες δώσει πέντε τάλαντα, ἐγὼ μὲ τὴν ἐργασίαν μου ἐκέρδισα ἄλλα πέντε καὶ ἰδοὺ αὐτά. Ὁ κύριός του τότε τοῦ ἀπήντησεν : Εὐγε, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ, διεχειρίσθης καλὰ τὰ ὀλίγα χρήματα, τώρα θὰ σοῦ δώσω] πολλά· ἔλα νὰ χαρῆς μαζί μου. Τὰ αὐτὰ συνέβησαν καὶ μὲ τὸν δοῦλον ποῦ ἔλαβε τὰ δύο τάλαντα, ὁ ὁποῖος μὲ τὴν ἐργασίαν του τὰ ἐδιπλασίασεν.

Τέλος παρουσιάσθη ὁ δοῦλος, ὁ ὁποῖος εἶχε λάβει ἓν τάλαντον, καὶ λέγει πρὸς τὸν κύριόν του : Κύριε, σὲ ἐγνώριζα ὥς σκληρὸν ἄνθρωπον καὶ ἐφοδῆθην μὴ χάσω τὸ τάλαντον· δι' αὐτὸ τὸ ἔκρυψα εἰς τὴν γῆν, διὰ νὰ ἡμπορῶ νὰ σοῦ τὸ δώσω ὅταν ἐπιστρέψῃς· νά, λάβε το. Τότε ἐθύμωσεν ὁ κύριος καὶ τοῦ εἶπε: δοῦλε πονηρὲ καὶ δκνηρέ, ἀφοῦ μὲ ἐνόμιζες σκληρὸν ἄνθρωπον, ἔπρεπε νὰ κατέθετες τὸ τάλαντον εἰς κανένα τραπεζίτην διὰ νὰ μὴ ἔχανα τοῦλάχιστον τὸν τόκον· εἶσαι ἀνάξιος νὰ ἔχῃς τὸ τάλαντον· δός το ὀπίσω καὶ θὰ τὸ δώσω εἰς ἐκεῖνον ποῦ ἔχει δέκα τάλαντα· διότι εἰς ἐκεῖνον ὁ ὁποῖος ἔχει θὰ δοθοῦν καὶ ἄλλα, ἐνῶ ἀπὸ ἐκεῖνον ὁ ὁποῖος δὲν ἐργάζεται θὰ ἀφαιρεθοῦν καὶ ὅσα τοῦ ἔχουν δοθῇ. Διέταξε δὲ νὰ ρίψουν αὐτὸν εἰς τὴν φυλακὴν.

Μὲ τὴν παραβολὴν ταύτην ἠθέλησε νὰ διδάξῃ ὁ Σωτὴρ ὅτι πᾶς ἄνθρωπος πρέπει νὰ ἀναπτύσῃ καὶ νὰ καλλιεργῇ τὰ τάλαντα, δηλαδὴ τὰ φυσικὰ χαρίσματα ποῦ τοῦ δίδει ὁ Θεός, διότι ἂν τὰ παραμελῇ θὰ τὰ χάσῃ καὶ θὰ τιμωρηθῇ ἀπὸ τὸν Θεόν.

42. Ἡ εἰκὼν τῆς μελλούσης κρίσεως.

Ὁ Σωτὴρ ἔδωκε τὴν ἐξῆς εἰκόνα πῶς θὰ γίνῃ ἡ μέλλουσα κρίσις.

Κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς μελλούσης κρίσεως θὰ ἔλθῃ ὁ Χριστὸς μὲ δλὴν του τὴν δόξαν, συνοδευόμενος ἀπὸ τοὺς ἀγγέλους του, καὶ θὰ συναθροισθοῦν ἐνώπιόν του ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, θὰ χωρίσῃ δὲ τοὺς καλοὺς ἀπὸ τοὺς κακοὺς, ὅπως χωρίζει ὁ ποιμὴν τὰ πρόβατα ἀπὸ τὰ ἐρίφια, καὶ θὰ θέσῃ τοὺς μὲν καλοὺς εἰς τὰ δεξιὰ του, τοὺς δὲ κακοὺς πρὸς τὰ ἄριστερά του. Κατόπιν θὰ στραφῇ πρὸς

τοὺς καλοὺς καὶ θὰ τοὺς εἰπῇ : Ἐλάτε σεῖς, οἱ ὅποιοι εἰσθε εὐλογημένοι ἀπὸ τὸν πατέρα μου, νὰ εἰσέλθετε εἰς τὸν παράδεισον· διότι ἐπεινάσα καὶ μοῦ ἐδώσατε νὰ φάγω, ἐδίψασα καὶ μοῦ ἐδώσατε νὰ πῶ, ἤμουν ξένος καὶ με ἐφιλοξενήσατε, ἤμουν εἰς τὴν φυλακὴν καὶ με ἐπεσκέφθητε. Τότε θὰ τοῦ εἴπουν οἱ δίκαιοι : Κύριε, πότε σὲ εἶδαμεν νὰ πεινᾷς καὶ σοῦ ἐδώσαμεν νὰ φάγῃς, ἢ νὰ διψᾷς καὶ σοῦ ἐδώσαμεν νὰ πιῇς ; πότε σὲ εἶδαμεν ξένον καὶ σὲ ἐφιλοξενήσαμεν ἢ γυμνὸν καὶ σὲ ἐνεδύσαμεν ; πότε σὲ εἶδαμεν ἀσθενῆ ἢ εἰς τὴν φυλακὴν καὶ σὲ ἐπεσκέφθημεν ; Καὶ θὰ τοὺς ἀπαντήσῃ ὁ Σωτὴρ : Ἀληθῶς σᾶς λέγω, τὸ καλὸν ποῦ ἐκάματε εἰς τὸν πλέον ἀσήμενον ἄνθρωπον εἶναι τὸ ἴδιον ὡς νὰ τὸ ἐκάματε εἰς ἐμέ.

Ὑστερον θὰ στραφῇ πρὸς τοὺς κακοὺς καὶ θὰ τοὺς εἰπῇ : Πηγαίνετε μακράν μου, σεῖς οἱ κατηραμένοι, εἰς τὴν κόλασιν· διότι ἐπεινάσα καὶ δὲν μοῦ ἐδώσατε νὰ φάγω, ἐδίψασα καὶ δὲν μοῦ ἐδώσατε νὰ πῶ, ἤμουν ξένος καὶ δὲν με ἐφιλοξενήσατε, γυμνὸς καὶ δὲν με ἐνεδύσατε, ἀσθενὴς καὶ δὲν με ἐπεριποιήθητε, εἰς τὴν φυλακὴν καὶ δὲν με ἐπεσκέφθητε. Τότε αὐτοί, με ἀπορίαν των, θὰ εἰποῦν : Κύριε, πότε σὲ εἶδαμεν νὰ πεινᾷς ἢ νὰ διψᾷς, ξένον, γυμνόν, ἀσθενῆ ἢ εἰς τὴν φυλακὴν καὶ δὲν σὲ ἐπεριποιήθημεν ; Καὶ θὰ τοὺς ἀπαντήσῃ ὁ Σωτὴρ : Ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅταν ἐφέρεσθε σκληροὶ καὶ εἰς τὸν πλέον ἀσήμενον ἄνθρωπον, ἦτο τὸ ἴδιον ὡς ἐὰν εἰσθε σκληροὶ πρὸς ἐμέ.

Καὶ οἱ μὲν καλοὶ θὰ ὑπάγουν εἰς τὸν παράδεισον, οἱ δὲ κακοὶ εἰς τὴν κόλασιν, ὅπου θὰ μείνουν αἰωνίως.

Μὲ αὐτοὺς τοὺς λόγους τοῦ ὁ Σωτὴρ θέλει νὰ μᾶς διδάξῃ ὅτι ἕκαστος ἄνθρωπος θὰ κριθῇ σύμφωνα με τὴν διαγωγὴν του πρὸς τὸν πλησίον.

43. Ὁ Ἰησοῦς καὶ ὁ τελώνης Ζακχαῖος.

Ὅταν ὁ Ἰησοῦς ἐπρόκειτο νὰ ἔλθῃ μίαν φορὰν εἰς τὴν Ἱερουζαλήμ, οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως, μόλις τὸ ἔμαθαν, ἐξήλθαν εἰς τὰς

όδους διὰ νὰ ὑποδεχθoῦν καὶ νὰ ἰδοῦν ἐκεῖνον διὰ τὸν ὁποῖον εἶχαν τόσα ἀκούσει. Μεταξὺ τῶν ἄλλων ἐξῆλθε καὶ εἰς πλούσιος ἀρχιτελώνης, ὁ Ζακχαῖος· ἐπειδὴ ὁμοῦς ἦτο πολὺ κοντὸς καὶ πολλὸς κόσμος εὗρίσκετο εἰς τὸν δρόμον, ἀνέβη εἰς μίαν συκομορέαν διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ ἴδῃ καὶ αὐτὸς τὸν Σωτῆρα.

Ὁ Ἰησοῦς, ὅταν διῆλθεν ἀπὸ ἐκεῖ καὶ εἶδε τὸν Ζακχαῖον ἐπάνω εἰς τὸ δένδρον, τοῦ εἶπε : Ζακχαῖε, ἔλα ἀμέσως κάτω· διότι σήμερον θὰ μείνω εἰς τὴν οἰκίαν σου. Αὐτὸς κατέβη εὐθὺς



Ὁ Ζακχαῖος.

ἀπὸ τὸ δένδρον καὶ μὲ μεγάλην του χαρὰν ὑπεδέχθη τὸν Σωτῆρα εἰς τὴν οἰκίαν του. Οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως ὁμοῦς παρεπονοῦντο καὶ ἔλεγον : Διατί ὁ Ἰησοῦς ἐπῆγε νὰ μείνῃ εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ. Ὁ Ζακχαῖος τότε, ὁ ὁποῖος ἤκουσεν αὐτὰ τὰ παράπονὰ τῶν συμπολιτῶν του, συνησθάνθη τὴν ἁμαρτίαν του, μετενόησεν ἀπὸ καρδίας καὶ εἶπε πρὸς τὸν Σωτῆρα : Κύριε, δίδω τὸ ἥμισυ τῆς περιουσίας μου εἰς τοὺς πτωχοὺς καὶ

ἔὰν ἐσυκοφάντησα κανένα εἶμαι πρόθυμος νὰ τοῦ δώσω μεγάλην ἀποζημίωσιν.

Ὁ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε τότε : Σήμερον ἐσώθης καὶ χαίρω πολύ, διότι δι' αὐτὸ ἦλθα εἰς τὸν κόσμον, διὰ νὰ σώσω τοὺς ἁμαρτωλούς.

44. Ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡ πτωχὴ χήρα.

Μίαν ἡμέραν ὁ Ἰησοῦς ἐκάθητο εἰς τὸν ναὸν καὶ ἐδλεπεν ἐκεῖνους οἱ ὅποιοι ἔρριπταν νομίσματα εἰς τὸ χρηματοκιβώτιον. Πολλοὶ πλούσιοι διήρχοντο καὶ προσέφεραν πολλὰ χρήματα· ἐπέρασε καὶ μία πτωχὴ χήρα, ἡ ὁποία ἔρριψε δύο λεπτά. Τότε εἶπε πρὸς τοὺς μαθητάς του : Ἀληθῶς σᾶς λέγω ὅτι ἡ πτωχὴ αὕτη χήρα ἔρριψε περισσότερα ἀπὸ ὅλους· διότι οἱ πλούσιοι προσέφεραν ἀπὸ τὰ περισσεύματά των, ἐνῶ ἡ πτωχὴ αὕτη γυνὴ ἐστερήθη δύο λεπτά, μέ τὰ ὅποια ἠδύνατο νὰ ἀγοράσῃ κάτι χρήσιμον δι' αὐτήν.

45. Ὁ Ἰησοῦς καὶ τὰ παιδιά.

Ὁ Ἰησοῦς ἠσθάνετο μεγάλην συμπάθειαν πρὸς τὰ ἄθῳα παιδιά. Ὅταν μίαν ἡμέραν μερικοὶ γονεῖς ἔφεραν πρὸς αὐτὸν τὰ παιδιά των διὰ νὰ τὰ εὐλογήσῃ, οἱ μαθηταὶ τοῦ τοὺς ἐπέπληξαν καὶ ἠθέλησαν νὰ τὰ ἀπομακρύνουν. Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτούς : Ἀφήσατε τὰ παιδιά καὶ μὴ τὰ ἐμποδίζετε νὰ ἔλθουν πλησίον μου· διότι εἰς αὐτὰ ἀνήκει ὁ παράδεισος· ἔθεσε δὲ τὰς χεῖράς του εἰς τὰς κεφαλὰς τῶν παιδίων καὶ τὰ ἠϋλόγησε.

Ἄλλοτε πάλιν ἠρώτησεν τὸν Ἰησοῦν οἱ μαθηταὶ τοῦ ποῖος εἶναι ὁ μεγαλύτερος εἰς τὸν παράδεισον· ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπήντησεν : Αὐτὸς εἶναι ὁ μεγαλύτερος εἰς τὸν παράδεισον, ὁ ὁποῖος εἶναι ταπεινὸς καὶ ἄθῳος ὡς παιδίον· ἐν δὲν γίνετε ταπεινοὶ καὶ ἄθῳοι ὡς τὰ παιδιά δὲν θὰ εἰσέλθετε εἰς τὸν παράδεισον.



Ο Ἰησοῦς εὐλογεῖ τὰ παῖδιά.

46. Ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡ πατρίς.

Ἄν καὶ ὁ Χριστὸς μᾶς διδάσκει ὅτι πρέπει νὰ ἀγαπῶμεν ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, ἐπειδὴ εἶναι τέκνα τοῦ Θεοῦ, μᾶς διδάσκει ὅμως ὅτι πρέπει νὰ ἔχωμεν ἰδιαιτέραν ἀγάπην καὶ ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον διὰ τοὺς ὁμοεθνεῖς μας καὶ τὴν κοινὴν πατρίδα μας. Αὐτὸς λέγει ὅτι ἐστάλη διὰ νὰ σώσῃ τοὺς ὁμοεθνεῖς τοῦ τοῦ Ἰσραηλῖται· τὰ θαύματά του πρὸς αὐτοὺς ἀπευθύνονται, εἰς τοὺς μαθητάς του συνιστᾷ νὰ κηρύξουν πρῶτον πρὸς τὸν Ἰσραηλιτικὸν λαόν· λυπεῖται διότι βλέπει τὴν διαφθορὰν τοῦ λαοῦ του καὶ μὲ πόνον μεγάλον βλέπει τὴν κακίαν τῆς Ἱερουσαλήμ, τῆς ὁποίας προβλέπει τὸ οἰκτρὸν τέλος. Ἰδιαιτέρως δὲ ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες διδασκόμεθα ἀπὸ τὸν Ἰησοῦν νὰ ἀγαπῶμεν τὴν ἐνδοξὸν πατρίδα μας καὶ νὰ θεωρῶμεν τιμὴν καὶ δόξαν μας ὅτι εἴμεθα Ἕλληνες ἀφοῦ αὐτὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἐθεώρησε δόξαν του ὅταν ἔμαθεν ὅτι Ἕλληνες εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα ἐζήτουν νὰ τὸν ἴδουν· τότε εἶπεν ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα διὰ νὰ δοξασθῇ.

Ε' ΑΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΙ ΗΜΕΡΑΙ ΚΑΙ ΤΑ ΠΑΘΗ
ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ

47. Ἡ θριαμβευτικὴ εἴσοδος τοῦ Ἰησοῦ
εἰς Ἱεροσόλυμα.

Ὁ Ἰησοῦς, ἀφοῦ ἀνέστησε τὸν Λάζαρον εἰς τὴν Βηθανίαν· ἠθέλησε νὰ ἔλθῃ εἰς Ἱεροσόλυμα, διὰ νὰ ἐορτάσῃ τὸ Πάσχα· Καθ' ὁδόν, ὅταν ἔφθασεν εἰς τὸ χωρίον Βηθφαγή, πλησίον εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, ἐφώνησε δύο μαθητάς του καὶ τοὺς εἶπε :
ἡγαίνετε εἰς τὴν ἀπέναντι κώμην καὶ φέρετέ μου μίαν ὄνον,

τὴν ὁποίαν θὰ εὔρητε δεμένην, καὶ τὸν πῶλόν της (τὸ μικρόν της)· ἐὰν δὲ κανεὶς ζητήσῃ νὰ σᾶς ἐμποδίσῃ, νὰ τοῦ εἰπῇτε ὅτι ἐγὼ τὰ χρειάζομαι καὶ θὰ σᾶς ἀφήσῃ. Οἱ μαθηταὶ ἐπραξάν,



Τὰ παιδιά ὑποδέχονται τὸν Σωτῆρα εἰς τὸ ἱερόν.

ὅπως τοὺς εἶπεν ὁ Σωτὴρ, καὶ ἔφεραν τὴν ὄνον μὲ τὸν πῶλόν της· ἀφοῦ δὲ ἔθεσαν τὰ ἐνδύματά των εἰς τὸν πῶλον, ἐκάθισεν ἐπάνω εἰς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, καὶ τοιουτοτρόπως εἰσῆλθεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα.

Ὁ λαὸς τῶν Ἱεροσολύμων, ὁ ὅποτος εἶχε μάθει τὰ θαύματα τοῦ Σωτῆρος καὶ μάλιστα ὅτι ἀνέστησε τὸν Λάζαρον, ἐξῆλθεν εἰς τὰς ὁδοὺς νὰ τὸν ὑποδεχθῇ, πρὸς τιμὴν τοῦ δὲ ἔστρωναν οἱ ἄνθρωποι τὰς ὁδοὺς, ἀπὸ τὰς ὁποίας θὰ διήρχετο, μὲ τὰ ἐνδύματά των καὶ μὲ κλάδους δένδρων· ἄλλοι δὲ ἐκράτουν εἰς τὰς χεῖράς των βάρια, δηλ. κλάδους φοινίκων, διὰ νὰ τὸν ὑποδεχθοῦν ὡσάν νικητὴν, ἐπειδὴ μὲ τὴν ἀνάστασιν τοῦ Λαζάρου εἶχε νικήσει τὸν θάνατον. Ὅταν ἐφάνη ὁ Σωτὴρ, ἤρχισεν ὁ λαὸς νὰ τὸν ἀνυμνῇ καὶ νὰ ψάλλῃ : « Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαβὶδ· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου· ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις ». (Δηλαδή : Ὡ Θεέ, σῶσε τὸν ἀπόγονον τοῦ Δαβὶδ, ὃς εἶνε εὐλογημένος αὐτὸς ὁ ὅποτος ἐρχεται κατ' ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ· σῶσε αὐτόν, σὺ, ὦ Θεέ, ὁ ὅποτος κατοικεῖς εἰς τοὺς οὐρανοὺς).

Ὁλόκληρος ἡ πόλις ἐγένινεν ἀνάστατος μὲ τὴν ὑποδοχὴν αὐτῆν τοῦ Σωτῆρος· ὀλίγοι δὲ ποὺ δὲν ἐγνώριζαν τί συνέβαινε καὶ ἐζήτουν νὰ μάθουν, ἐλάμβαναν τὴν ἀπάντησιν ὅτι ἐρχεται ὁ Ἰησοῦς ὁ προφήτης ἀπὸ τὴν Ναζαρέτ τῆς Γαλιλαίας.

Ὁ Ἰησοῦς διηυθύνθη εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ ναοῦ τοῦ Σολομῶντος καὶ ἐκεῖ τὸν ὑπεδέχθησαν παιδιὰ τὰ ὁποῖα ἐφαλλαν : « Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαβὶδ ». Οἱ ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς ἠγανάκτησαν δι' αὐτὸ καὶ τοῦ ἔλεγον : « ἀκούεις τί λέγουν αὐτὰ τὰ παιδιὰ ; », ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπήντησε : « πῶς ; δὲν ἀνεγνώσατε εἰς τὰς Γραφὰς ὅτι θὰ μὲ ὑμνήσουν τὰ παιδιὰ ; » Ὁ Σωτὴρ κατόπιν ἔφυγε ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ ἦλθεν εἰς τὴν πλησίον κώμην Βηθανίαν, ὅπου διενυκτέρευεν.

Τὴν μνήμην τῆς θριαμβευτικῆς εἰσόδου τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα πανηγυρίζει ἡ Ἐκκλησία κατὰ τὴν Κυριακὴν τῶν Βαΐων, μίαν Κυριακὴν πρὶν ἀπὸ τὴν Κυριακὴν τοῦ Πάσχα. Αὐτὴν τὴν ἡμέραν διανέμονται βάρια εἰς τοὺς πιστοὺς.

48. Ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ Φαρισαῖοι.

Οἱ Φαρισαῖοι ἦσαν ὑποκριταί, οἱ ὅποιοι προσεποιοῦντο τοὺς εὐσεβεῖς, ἐνῶ ἦσαν ἀσεβέστατοι· ὠμίλουν διαρκῶς διὰ τὴν ἠθικὴν καὶ ὁμῶς ἔκαμναν κακὰς πράξεις· ἐτήρουν ὅλας τὰς ἐξωτερικὰς

διατάξεις τῆς λατρείας, ἀλλὰ παρημέλουν τὰ καθήκοντα πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὸν πλησίον.

Διὰ τοῦτο ὁ Σωτὴρ, ὁ ὁποῖος ἀπεστρέφετο τὴν ὑποκρισίαν, κατηγορεῖ σφοδρότατα τοὺς Φαρισαίους. Εἶπε δὲ πρὸς τὸν λαὸν τὰ ἐξῆς δι' αὐτούς : 'Αλλοίμονον ! ἐνῷ πρὶν ὁ Μωϋσῆς ἦτο ὁ διδάσκαλος τοῦ λαοῦ, σήμερον σᾶς διδάσκουν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι· αὐτοὶ λέγουν μὲν ὠραίους λόγους, ἀλλ' αἱ πράξεις των εἶναι κακαί· δι' αὐτὸ πράττετε μὲν ὅσα λέγουν, μὴ πράττετε ὅμως ὅσα πράττουν. Καὶ ἂν ποτὲ πράξουν τίποτε καλόν, τὸ πράττουν μόνον διὰ νὰ φανοῦν καὶ νὰ ἐπαινεθοῦν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, διότι εἶναι φιλόδοξοι καὶ ὑπερήφανοι. 'Αλλοίμονόν σας, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί· ὄχι μόνον σεῖς δὲν θὰ δυνηθῆτε νὰ εἰσέλθετε εἰς τὸν παράδεισον, ἀλλ' ἐμποδίζετε καὶ τοὺς μαθητάς σας νὰ εἰσέλθουν. 'Αλλοίμονόν σας πού δολιεύεσθε τὰς χήρας καὶ τοὺς ἀπροστατεύτους ἀνθρώπους. Σεῖς εἰσθε ὁδηγοὶ τυφλῶν, οἱ ὁποῖοι διῴλίζετε τὸν κώνωπα καὶ καταπίνετε τὴν κάμηλον (δηλαδὴ φροντίζετε διὰ τὰ μικρὰ πράγματα καὶ ἀδιαφορεῖτε διὰ τὰ μεγάλα). 'Αλλοίμονόν σας, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί, οἱ ὁποῖοι φροντίζετε νὰ φαίνεσθε μόνον καλοί, ἀδιαφορεῖτε δὲ ἂν εἰσθε ἀληθῶς ἐνάρετοι· ὁμοιάζετε μὲ τάφους, οἱ ὁποῖοι ἐξωτερικῶς εἶναι στολισμένοι, ἐσωτερικῶς δὲ εἶναι πλήρεις ἀπὸ ἀκαθαρσίαν. Σεῖς εἰσθε ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι φονεύετε τοὺς προφήτας, ἀλλὰ τέλος θὰ τιμωρηθῆτε. Ἡ γενεά σας θὰ πληρῶσῃ ὅλας τὰς ἀμαρτίας τῶν προγόνων μας.

Τότε δὲ ἐστράφη πρὸς τὴν Ἱερουσαλήμ καὶ εἶπε μὲ πόνον : 'Ιερουσαλήμ, Ἱερουσαλήμ, σὺ πού φονεύεις καὶ λιθοβολεῖς τοὺς προφήτας, τοὺς ὁποίους σοῦ στέλλει ὁ Θεός, πόσας φορὰς ἠθέλησα νὰ ἐνώσω τὰ τέκνα σου, ὅπως ἡ ὄρνις προστατεύει τὰ μικρὰ τῆς κάτω ἀπὸ τὰς πτέρυγας τῆς, ἀλλ' ὅμως δὲν ἠθέλησαν ; Δι' αὐτὸ ἐντὸς ὀλίγου θὰ ἐρημωθῇ αὐτὸς ὁ τόπος !

49. Τὸ ἀνώτατον συνέδριον καὶ ἡ προδοσία τοῦ Ἰούδα.

Οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἐφθόνουν

τὸν Ἰησοῦν, ἐπειδὴ ἐδλεπαν τὰ θαύματά του καὶ ὠργίζοντο, ἐπειδὴ οὗτος ἤλεγχε τὴν ὑποκρισίαν καὶ τὰς ἀμαρτίας των· διὰ τοῦτο ἐζήτουν εὐκαιρίαν νὰ τὸν θανατώσουν. Συνηθροίσθησαν λοιπὸν ὅλοι αὐτοί, οἱ ὅποιοι ἀπετέλουν τὸ ἀνώτατον συνέδριον τῶν Ἑβραίων, εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀρχιερέως Καϊάφα καὶ ἀπεφάσισαν νὰ συλλάβουν τὸν Ἰησοῦν μὲ τὸν δόλον καὶ νὰ τὸν φονεύσουν, ἀφοῦ ὁμῶς παρέλθῃ ἡ ἑορτὴ τοῦ Πάσχα, διὰ νὰ μὴ ἐγερθῇ θόρυβος μετὰ τοῦ λαοῦ, ὁ ὅποιος ἠγάπα καὶ ἐτίμα αὐτόν.

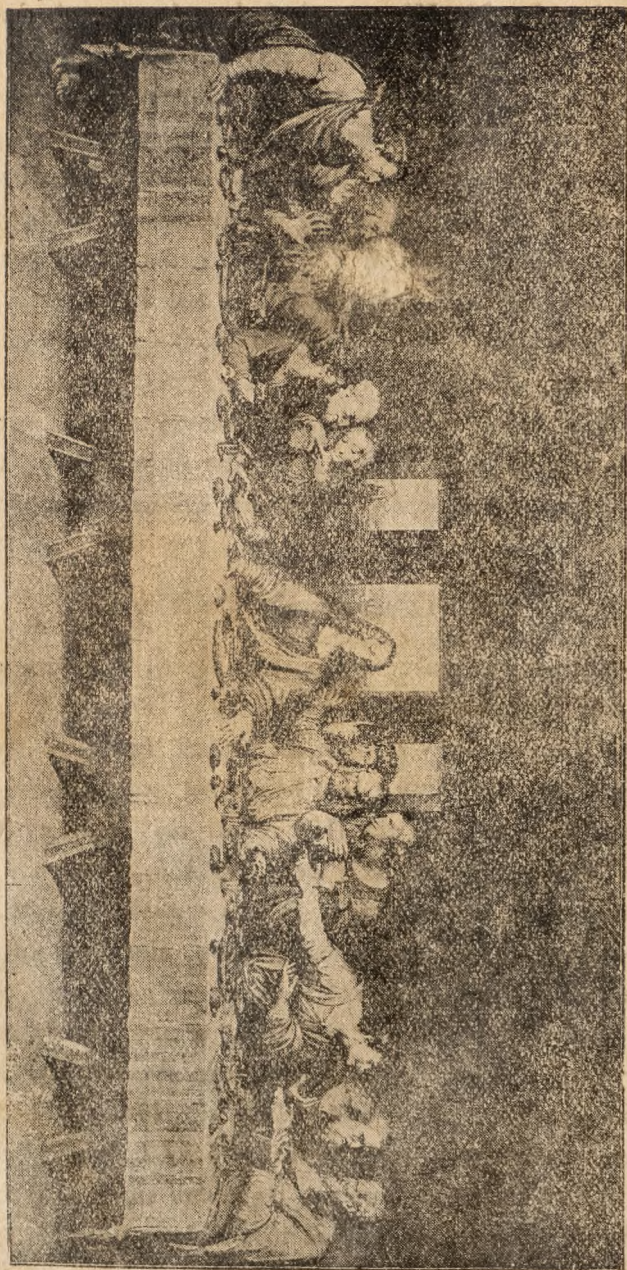
Τότε ἦλθε πρὸς αὐτοὺς εἰς ἓκ τῶν δώδεκα μαθητῶν, ὁ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, καὶ εἶπε : Τί μοῦ δίδετε διὰ νὰ σᾶς τὸν παραδώσω ; Οὗτοι δὲ τοῦ ὑπεσχέθησαν τριάκοντα ἀργυρᾶ νομίσματα.

Ἀπὸ τότε ἐζήτει ὁ Ἰούδας εὐκαιρίαν νὰ παραδώσῃ τὸν Ἰησοῦν εἰς μέρος ἀπόκεντρον, διὰ νὰ μὴ τοῦ φέρουν ἀντίστασιν οἱ ὀπαδοί του. ++++

Reimig 50. Ὁ μυστικὸς δεῖπνος.

Ὅταν ἐφθασεν ἡ πρώτη ἡμέρα τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα, ἡμέρα Πέμπτη τῆς ἐβδομάδος, κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ Ἑβραῖοι ἔτρωγαν τὸν ἀμνὸν τοῦ Πάσχα, εἶπαν οἱ μαθηταὶ εἰς τὸν Ἰησοῦν, ὁ ὅποιος εὐρίσκετο εἰς τὴν Βηθανίαν : Ποῦ θέλεις νὰ φάγωμεν τὸν ἀμνόν ; Τότε εἶπεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰωάννην : Θὰ ὑπάγετε εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ θὰ εὑρετε καθ' ὁδὸν ἄνθρωπον ὁ ὅποιος θὰ βαστάζῃ μίαν ὕδριαν πλήρη μὲ ὕδωρ· ἀκολουθήσατέ τον, καὶ εἰς τὴν οἰκίαν, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ εἰσέλθῃ, εἰσέλθετε καὶ σεῖς καὶ εἶπατε εἰς τὸν οἰκοδεσπότην ὅτι θέλω νὰ σᾶς ὀρίσῃ τὸ μέρος, ὅπου θὰ φάγωμεν τὸν ἀμνὸν τοῦ Πάσχα, αὐτὸς δὲ θὰ σᾶς δείξῃ μίαν μεγάλην αἴθουσαν· ἐκεῖ ἐτοιμάσατε τὸν δεῖπνον. Οἱ μαθηταὶ ἤλθαν καὶ ἤϋραν ὅλα, ὅπως εἶπεν εἰς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἡτοίμασαν τὸ δεῖπνον. Τὴν ἑσπέραν, ὅταν ἐφθασεν ἡ ὥρα τοῦ δεῖπνου, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τὴν Βηθανίαν εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐκάθησεν εἰς τὴν τράπεζαν μὲ τοὺς δώδεκα μαθητάς του. Τότε εἶπεν εἰς αὐτούς : Εἶχα μεγάλην ἐπιθυμίαν νὰ φάγω μαζί σας τὸν ἀμνὸν τοῦ Πάσχα, πρὶν ἀποθάνω. Κατόπιν ὁ Ἰησοῦς διὰ νὰ δώσῃ

‘SOMNUS SEQUENS O.



εἰς τοὺς μαθητάς του παράδειγμα τῆς ταπεινοφροσύνης, τὴν ὁποίαν ἐθεώρει ὡς τὴν μεγίστην ἀρετὴν, ἐσηκώθη ἀπὸ τὴν τράπεζαν καὶ ἐνίψε τοὺς πόδας των.

Ὑστερον ὁ Ἰησοῦς ἐταράχθη πολὺ καὶ εἶπεν : Ἀληθῶς σὰς λέγω ὅτι εἰς ἀπὸ σὰς θὰ μὲ παραδώσῃ. Οἱ μαθηταὶ ἐκπληκτοὶ καὶ λυπημένοι ἐβλέποντο ἀναμεταξύ των καὶ δὲν ἐνόουν διὰ ποῖον ἔλεγεν αὐτὰ ὁ Ἰησοῦς καὶ ὅλοι τὸν ἡρώτων : Μήπως εἰμαι ἐγώ ; Τότε ὁ Ἰωάννης, ὁ ἀγαπημένος μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ, ὁ ὁποῖος ἐκάθητο πλησίον τοῦ διδασκάλου, ἐσκυψε καὶ τὸν ἡρώτησε κρυφίως ποῖος εἶναι ὁ προδότης· ὁ δὲ εἶπεν : Ἐκεῖνος εἶναι, εἰς τὸν ὁποῖον ἐγὼ θὰ δώσω τεμάχιον ἄρτου βουτημένον εἰς τὸν ζωμόν. Ἐδωκε δὲ εἰς τὸν Ἰούδαν καὶ τοῦ εἶπεν : Ὅ,τι θέλεις νὰ κάμῃς, κάμε το ταχέως. Ὁ Ἰούδας ἐξῆλθεν ἀμέσως· ἦτο δὲ νύξ.

Τότε ὁ Ἰησοῦς ἔλαβεν ἄρτον, τὸν ἠϋλόγησε, τὸν ἔκοψεν εἰς τεμάχια καὶ ἔδωκεν εἰς τοὺς μαθητάς νὰ φάγουν, λέγων : Λάβετε, φάγετε, τοῦτό ἐστι τὸ σῶμά μου. Ὑστερον ἔλαβε τὸ ποτήριον καί, ἀφοῦ ἠϋχαρίστησε τὸν Θεόν, ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς καὶ εἶπε : Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες· τοῦτό ἐστι τὸ αἷμά μου. Συνέστησε δὲ νὰ κάμουν τοῦτο πάντοτε εἰς ἀνάμνησίν του. Τοιοῦτοτρόπως ὁ Σωτὴρ ἱδρυσε μίαν νύκτια πρὸ τοῦ θανάτου του τὸ ἱερὸν μυστήριον τῆς θείας εὐχαριστίας.

✓ 51. Τελευταῖαι διδασκαλίαι τοῦ Σωτῆρος πρὸς τοὺς μαθητάς του.

Ἀφοῦ ὁ Σωτὴρ παρέδωκεν εἰς τοὺς μαθητάς του τὸ ἱερὸν μυστήριον τῆς θείας εὐχαριστίας ἤρχισε νὰ διδάσκῃ αὐτοὺς μεθεῖαν εὐγλωττίαν.

Εἶπεν εἰς αὐτοὺς ὅτι ὀλίγον χρόνον ἀκόμη θὰ εἶναι πλησίον των καὶ τοὺς συνέστησε νὰ ἀγαπῶνται μεταξύ των, ὅπως αὐτὰς τοὺς ἀγαπᾷ· ἡ ἀγάπη θὰ εἶναι τὸ διακριτικὸν γνῶρισμα τῶν μαθητῶν του. Συνεδούλευσεν αὐτοὺς νὰ μὴ ταράσσωνται καὶ νὰ μὴ λυποῦνται, διότι δὲν θὰ τοὺς ἀφήσῃ ἀπροστατεύτους, ἀλλὰ θὰ παρακαλέσῃ τὸν οὐράνιον πατέρα νὰ τοὺς στείλῃ τὸ ἅγιον

Πνεῦμα, τὸ ὁποῖον θὰ ὀδηγῇ αὐτοὺς εἰς τὴν ἀλήθειαν. Προεφή-
τευσεν ὅτι θὰ ὑποστοῦν μαρτύρια, διότι εἶναι μαθηταί του, ἀλλὰ
νὰ μὴ χάσουν τὸ θάρρος των, διότι Αὐτὸς θὰ νικήσῃ τὸ κακὸν
καὶ θὰ θριαμβεύσουν.

Τέλος δὲ ὕψωσε τοὺς ὀφθαλμούς του πρὸς τὸν οὐρανὸν καὶ
παρεκάλεσε τὸν Θεὸν νὰ διαφυλάξῃ τοὺς μαθητάς του ἁγίους
καὶ ἡνωμένους μεταξύ των με ἀγάπην, ὅπως αὐτὸς ὁ Σωτὴρ
εἶναι ἡνωμένος με τὸν οὐράνιον Πατέρα του. ✓

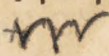
✓✓ 52. Ἡ σύλληψις τοῦ Ἰησοῦ.

Ἀφοῦ ὁ Ἰησοῦς ἔδωκεν εἰς τοὺς μαθητάς του τὰς τελευταίας
ὀδηγίας, ἠγέρθη κατὰ τὸ μεσονύκτιον τῆς Πέμπτης ἀπὸ τὴν
τράπεζαν διὰ νὰ ἔλθῃ με τοὺς μαθητάς του εἰς τοὺς πρόποδας
τοῦ ὄρου τῶν ἐλαιῶν, εἰς ἓνα ἀγρόν, ὃ ὁποῖος ὠνομάζετο Γεθση-
μανῆ, ὅπου ὑπῆρχε κήπος. Καθ' ὃδὸν προεῖπεν εἰς τοὺς μαθη-
τάς του ὅτι κατ' αὐτὴν τὴν νύκτα θὰ δοκιμασθῇ ἡ πίστις των.
Ὁ Πέτρος τότε διεβεβαίωσεν ὅτι τοῦλάχιστον αὐτὸς θὰ μείνῃ
ἀκλόνητος εἰς τὴν πίστιν του, ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς τοῦ ἀπήντησεν :
Ἀληθῶς σοῦ λέγω, πρὶν φωνάξῃ ὁ ἀλέκτωρ θὰ μὲ ἀπαρνηθῇς
τρὶς φορές. Ὁ Πέτρος ὅμως τὸν διεβεβαίωσεν ὅτι καὶ ἂν πρέπη
νὰ ἀποθάνῃ, δὲν θὰ τὸν ἀρνηθῇ. Τὰ ἴδια ἔλεγαν καὶ οἱ ἄλλοι
μαθηταί.

Τέλος ἔφθασαν εἰς Γεθσημανῆ. Ἐκεῖ, ἀφοῦ ὁ Σωτὴρ ἀφῆκεν
εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ κήπου τοὺς ἄλλους ἀποστόλους, ἔλαβε μαζί
του τοὺς τρεῖς προσφιλεστέρους μαθητάς του, τὸν Πέτρον, τὸν
Ἰάκωβον καὶ τὸν Ἰωάννην καὶ ἤρχισε νὰ λυπῆται καὶ νὰ ταράσ-
σεται, διότι ἔβλεπε τὴν ἀχαριστίαν καὶ τὴν κακίαν τῶν ἀνθρώπων.
Τότε εἶπε πρὸς τοὺς τρεῖς μαθητάς του: Ἡ ψυχὴ μου εἶναι παρὰ
πολὺ λυπημένη· μείνατε μαζί μου. Ἀφῆκε δὲ αὐτοὺς καί, ἀφοῦ
ἀπεμακρύνθη ὀλίγον, ἔπεσε κατὰ γῆς πρηνῆς καὶ ἤρχισε νὰ προ-
σεύχεται καὶ νὰ λέγῃ: Πάτερ μου, ἂν εἶναι δυνατόν, ἅς ἀποφύγω
τὸ μαρτύριον· ἀλλ' ἅς μὴ γίνῃ, ὥς θέλω ἐγώ, ἀλλ' ὅπως θέλεις
σύ. Μόλις εἶπε ταῦτα, ἐπέστρεψε πρὸς τοὺς μαθητάς του, ἀλλὰ τοὺς

εὔρε νὰ κοιμῶνται καὶ τοὺς ἐπέπληξε, διότι δὲν ἡδυνήθησαν ὀλίγην ὥραν ν' ἀγρυπνήσουν μαζί του· μετ' ὀλίγον ἦλθε καὶ δευτέραν φοράν νὰ προσευχηθῇ καὶ ὅταν ἐπέστρεψε, τοὺς εὔρε πάλιν νὰ κοιμῶνται καὶ ἐπανελάθεν εἰς αὐτοὺς τοὺς ἰδίους λόγους. Ἦλθε δὲ καὶ τὴν τρίτην φοράν νὰ προσευχηθῇ, ὅταν δὲ ἐπέστρεψε καὶ εἶδε τοὺς μαθητὰς τοῦ νὰ κοιμῶνται εἶπεν εἰς αὐτούς : Ἀφοῦ θέλετε νὰ κοιμᾶσθε, κοιμᾶσθε· ἰδοὺ ὁμοῦς ἔφθασεν ἡ ὥρα, ὅτε θὰ παραδοθῶ εἰς χεῖρας ἀμαρτωλῶν. Σηκωθῆτε, ἔφθασεν ὁ προδότης.

Ἐνῷ δὲ ἔλεγε ταῦτα ὁ Ἰησοῦς, ἐπλησίασεν ὁ Ἰούδας, συνοδευόμενος ἀπὸ ὄχλον πολλὸν μὲ λυχνίας, μαχαίρας καὶ ξύλα. Ὁ Ἰησοῦς τότε λέγει πρὸς αὐτούς : Ποῖον ζητεῖτε ; Ἐκεῖνοι ἀπήντησαν : Τὸν Ἰησοῦν τὸν ἐκ Ναζαρέτ. Ὁ Ἰησοῦς ἀπαντᾷ : Ἐγὼ εἰμαι. Ἀμέσως δὲ ἐπλησίασεν ὁ Ἰούδας καὶ ἐφίλησε τὸν Ἰησοῦν διὰ νὰ ἐννοήσουν οἱ ὑπηρέται τῶν ἀρχιερέων καὶ οἱ στρατιῶται ὅτι αὐτὸν ἔπρεπε νὰ συλλάβουν, ὅπως εἶχαν συμφωνήσει. Τότε συνελήφθη ὁ Ἰησοῦς.

Οἱ μαθηταὶ ἠθέλησαν ν' ἀντιστοῦν, ὁ δὲ Πέτρος μάλιστα ἔκοψε μὲ τὴν μάχαιράν του τὸ αὐτίον ἐνὸς δούλου τοῦ ἀρχιερέως. Ὁ Ἰησοῦς ὁμοῦς εἶπε νὰ θέσῃ τὴν μάχαιραν εἰς τὴν θήκην της καὶ ἐθεράπευσε τὸν δούλον. Εἶπε δὲ εἰς τοὺς μαθητὰς ὅτι ὀφείλει νὰ μαρτυρήσῃ, διὰ νὰ σώσῃ τὸν κόσμον. 

53. Ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τοῦ Ἀννα καὶ ἡ ἄρνησις τοῦ Πέτρου.

Ἀφοῦ συνέλαβαν τὸν Ἰησοῦν, τὸν ἔφεραν δεμένον πρὸς τὸν πρῶτον ἀρχιερέα Ἀνναν, ὁ ὁποῖος ἐτιμᾶτο πολὺ ἀπὸ τὸν λαὸν καὶ ἦτο πενθερὸς τοῦ ἀρχιερέως τοῦ ἔτους ἐκείνου, τοῦ Καϊάφα. Ὁ Ἀννας ἠρώτησε τὸν Ἰησοῦν ποία ἦτο ἡ διδασκαλία του καὶ ποῖοι οἱ μαθηταὶ του. Ὁ Ἰησοῦς ἀπήντησεν : Ἐγὼ ἐδίδαξα πάντοτε φανερά, οὐχὶ δὲ κρυφίως. Τί μὲ ἐρωτᾷς ; Ἐρώτησε τινὰ ἀπὸ ὧν με ἤκουσαν. Τότε εἰς τῶν ὑπηρετῶν τοῦ Ἀννα ἔρράπισε τὸν Ἰησοῦν καὶ εἶπε : Τοιουτοτρόπως ἀποκρίνεσαι εἰς τὸν

Πνεῦμα, τὸ ὅποιον θὰ ὀδηγῇ αὐτοὺς εἰς τὴν ἀλήθειαν. Προεφή-
τευσεν ὅτι θὰ ὑποστοῦν μαρτύρια, διότι εἶναι μαθηταί του, ἀλλὰ
νὰ μὴ χάσουν τὸ θάρρος των, διότι Αὐτὸς θὰ νικήσῃ τὸ κακὸν
καὶ θὰ θριαμβεύσουν.

Τέλος δὲ ὕψωσε τοὺς ὀφθαλμούς του πρὸς τὸν οὐρανὸν καὶ
παρεκάλεσε τὸν Θεὸν νὰ διαφυλάξῃ τοὺς μαθητάς του ἁγίους
καὶ ἡνωμένους μεταξύ των με ἀγάπην, ὅπως αὐτὸς ὁ Σωτὴρ
εἶναι ἡνωμένος με τὸν οὐράνιον Πατέρα του. ✓

✓✓ 52. Ἡ σύλληψις τοῦ Ἰησοῦ.

Ἀφοῦ ὁ Ἰησοῦς ἔδωκεν εἰς τοὺς μαθητάς του τὰς τελευταίας
ὀδηγίας, ἡγέρθη κατὰ τὸ μεσονύκτιον τῆς Πέμπτης ἀπὸ τὴν
τράπεζαν διὰ νὰ ἔλθῃ με τοὺς μαθητάς του εἰς τοὺς πρόποδας
τοῦ ὄρους τῶν ἑλαιῶν, εἰς ἓνα ἀγρόν, ὃ ὅποιος ὠνομάζετο Γεθση-
μανῆ, ὅπου ὑπῆρχε κήπος. Καθ' ὃδὸν προεῖπεν εἰς τοὺς μαθη-
τάς του ὅτι κατ' αὐτὴν τὴν νύκτα θὰ δοκιμασθῇ ἡ πίστις των.
Ὁ Πέτρος τότε διεβεβαίωσεν ὅτι τοῦλάχιστον αὐτὸς θὰ μείνῃ
ἀκλόνητος εἰς τὴν πίστιν του, ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς τοῦ ἀπήντησεν :
Ἀληθῶς σοῦ λέγω, πρὶν φωνάξῃ ὁ ἀλέκτωρ θὰ μὲ ἀπαρνηθῇς
τρὶς φορές. Ὁ Πέτρος ὁμῶς τὸν διεβεβαίωσεν ὅτι καὶ ἂν πρέπη
νὰ ἀποθάνῃ, δὲν θὰ τὸν ἀρνηθῇ. Τὰ ἴδια ἔλεγαν καὶ οἱ ἄλλοι
μαθηταί.

Τέλος ἔφθασαν εἰς Γεθσημανῆ. Ἐκεῖ, ἀφοῦ ὁ Σωτὴρ ἀφῆκεν
εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ κήπου τοὺς ἄλλους ἀποστόλους, ἔλαβε μαζί
του τοὺς τρεῖς προσφιλεστέρους μαθητάς του, τὸν Πέτρον, τὸν
Ἰάκωβον καὶ τὸν Ἰωάννην καὶ ἤρχισε νὰ λυπῆται καὶ νὰ ταράσ-
σεται, διότι ἔβλεπε τὴν ἀχαριστίαν καὶ τὴν κακίαν τῶν ἀνθρώπων.
Τότε εἶπε πρὸς τοὺς τρεῖς μαθητάς του: Ἡ ψυχὴ μου εἶναι παρὰ
πολὺ λυπημένη· μένате μαζί μου. Ἀφῆκε δὲ αὐτοὺς καί, ἀφοῦ
ἀπεμακρύνθη ὀλίγον, ἔπεσε κατὰ γῆς πρηγνῆς καὶ ἤρχισε νὰ προ-
σεύχεται καὶ νὰ λέγῃ: Πάτερ μου, ἂν εἶναι δυνατόν, ἅς ἀποφύγω
τὸ μαρτύριον· ἀλλ' ἅς μὴ γίνῃ, ὥς θέλω ἐγώ, ἀλλ' ὅπως θέλεις
σύ. Μόλις εἶπε ταῦτα, ἐπέστρεψε πρὸς τοὺς μαθητάς του, ἀλλὰ τοὺς

εὔρε νὰ κοιμῶνται καὶ τοὺς ἐπέπληξε, διότι δὲν ἡδυνήθησαν ὀλίγην ὥραν ν' ἀγρυπνήσουν μαζί του· μετ' ὀλίγον ἦλθε καὶ δευτέραν φοράν νὰ προσευχηθῇ καὶ ὅταν ἐπέστρεψε, τοὺς εὔρε πάλιν νὰ κοιμῶνται καὶ ἐπανελάθεν εἰς αὐτοὺς τοὺς ἰδίους λόγους. Ἦλθε δὲ καὶ τὴν τρίτην φοράν νὰ προσευχηθῇ, ὅταν δὲ ἐπέστρεψε καὶ εἶδε τοὺς μαθητάς του νὰ κοιμῶνται εἶπεν εἰς αὐτούς : Ἀφοῦ θέλετε νὰ κοιμᾶσθε, κοιμᾶσθε· ἰδοὺ ὅμως ἐφθασεν ἡ ὥρα, ὅτε θὰ παραδοθῶ εἰς χεῖρας ἁμαρτωλῶν. Σηκωθῆτε, ἐφθασεν ὁ προδότης.

Ἐνῶ δὲ ἔλεγε ταῦτα ὁ Ἰησοῦς, ἐπλησίασεν ὁ Ἰούδας, συνοδευόμενος ἀπὸ ὄχλον πολλὸν μὲ λυχνίας, μαχαίρας καὶ ξύλα. Ὁ Ἰησοῦς τότε λέγει πρὸς αὐτούς : Ποῖον ζητεῖτε ; Ἐκεῖνοι ἀπήντησαν : Τὸν Ἰησοῦν τὸν ἐκ Ναζαρέτ. Ὁ Ἰησοῦς ἀπαντᾷ : Ἐγὼ εἰμαι. Ἀμέσως δὲ ἐπλησίασεν ὁ Ἰούδας καὶ ἐφίλησε τὸν Ἰησοῦν διὰ νὰ ἐννοήσουν οἱ ὑπηρέται τῶν ἀρχιερέων καὶ οἱ στρατιῶται ὅτι αὐτὸν ἔπρεπε νὰ συλλάβουν, ὅπως εἶχαν συμφωνήσει. Τότε συνελήφθη ὁ Ἰησοῦς.

Οἱ μαθηταὶ ἠθέλησαν ν' ἀντιστοῦν, ὁ δὲ Πέτρος μάλιστα ἔκοψε μὲ τὴν μάχαιράν του τὸ αὐτίον ἑνὸς δούλου τοῦ ἀρχιερέως. Ὁ Ἰησοῦς ὅμως εἶπε νὰ θέσῃ τὴν μάχαιραν εἰς τὴν θήκην της καὶ ἐθεράπευσε τὸν δούλον. Εἶπε δὲ εἰς τοὺς μαθητάς ὅτι ὀφείλει νὰ μαρτυρήσῃ, διὰ νὰ σώσῃ τὸν κόσμον. *WV*

53. Ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τοῦ Ἄννα καὶ ἡ ἄρνησις τοῦ Πέτρου.

Ἀφοῦ συνέλαβαν τὸν Ἰησοῦν, τὸν ἔφεραν δεμένον πρὸς τὸν πρῶτον ἀρχιερέα Ἄνναν, ὁ ὁποῖος ἐτιμᾶτο πολὺ ἀπὸ τὸν λαὸν καὶ ἦτο πενθερὸς τοῦ ἀρχιερέως τοῦ ἔτους ἐκείνου, τοῦ Καϊάφα. Ὁ Ἄννας ἠρώτησε τὸν Ἰησοῦν ποία ἦτο ἡ διδασκαλία του καὶ ποῖοι οἱ μαθηταὶ του. Ὁ Ἰησοῦς ἀπήντησεν : Ἐγὼ ἐδίδαξα πάντοτε φανερά, οὐχὶ δὲ κρυφίως. Τί μὲ ἐρωτᾷς ; Ἐρώτησε τινὰ ἀπὸ ὧν με ἤκουσαν. Τότε εἰς τῶν ὑπηρετῶν τοῦ Ἄννα ἐρράπισε τὸν Ἰησοῦν καὶ εἶπε : Τοιοῦτοτρόπως ἀποκρίνεσαι εἰς τὸν

ἀρχιερέα ; Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπήντησεν : Ἐὰν εἰπά τι κακὸν εἰπέ το
διὰ τὸ γινώριζω, ἐὰν δὲ ὠμίλησα καλῶς διατί με δέρεις ; Τότε
ὁ Ἄννας ἐστειλε τὸν Ἰησοῦν δέσμιον πρὸς τὸν ἀρχιερέα Καϊάφαν.

Τὸν Ἰησοῦν εἶχαν ἀκολουθήσει εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ἄννα δύο
μαθηταί του, ὁ Πέτρος καὶ ὁ Ἰωάννης· καὶ ὁ μὲν Ἰωάννης, ὁ
ὅποιος ἦτο γνωστὸς εἰς τὸν ἀρχιερέα, κατῴρθωσε νὰ εἰσέλθῃ ἐντὸς
τῆς οἰκίας· ὁ Πέτρος ὁμῶς ἔμενεν ἔξω, πλησίον τῆς θύρας. Ὁ
Ἰωάννης παρεκάλεσε τότε τὴν θυρωρὸν νὰ εἰσαγάγῃ τὸν Πέτρον
ἐντὸς τῆς οἰκίας· ἐνῷ δὲ αὕτη εἰσῆγεν αὐτόν, τὸν ἠρώτησε μήπως
εἶναι μαθητῆς τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ὁ Πέτρος ἡρνήθη τοῦτο. Ὅταν
βραδυτέρον ὁ Ἰησοῦς ὠδηγεῖτο πρὸς τὸν Καϊάφαν, ὁ Πέτρος εὗρί-
σκετο ἀκόμῃ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Ἄννα μὲ τοὺς ὑπηρέτας καὶ
ἐθερμαίνετο πλησίον τῆς πυρᾶς, διότι ἦτο ψυχρός. Τότε οἱ ὑπηρε-
ται ἠρώτησαν τὸν Πέτρον, διὰ δευτέραν καὶ τρίτην φορὰν, ἐὰν
εἶναι καὶ αὐτὸς μαθητῆς τοῦ Ἰησοῦ, ἀλλ' ὁ Πέτρος καὶ πάλιν ἡρ-
νήθη. Μετὰ δὲ τὴν τρίτην ἄρνησιν ἀμέσως ἐφώνησεν ὁ ἀλέκτωρ,
ὥς εἶχε προεῖπει ὁ Χριστός. Τότε ἐνεθυμήθη ὁ Πέτρος τοὺς λό-
γους τοῦ Ἰησοῦ καί, ἀφοῦ ἐξῆλθεν ἔξω ἀπὸ τὴν οἰκίαν, ἐκλαυσε
πικρῶς.

54. Ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τοῦ Καϊάφα καὶ τὸ τέλος τοῦ Ἰουδα.

Ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τοῦ Ἄννα ὠδηγήθη δεμένος εἰς τὴν οἰκίαν
τοῦ Καϊάφα, ὅπου εἶχαν συναθροισθῇ οἱ ἀρχιερεῖς, οἱ γραμματεῖς
καὶ οἱ πρεσβύτεροι, οἱ ὅποιοι ἀπετέλουν τὸ μέγα συνέδριον τῶν
Ἰουδαίων.

Ἀφοῦ παρουσιάσθησαν διάφοροι ψευδομάρτυρες κατὰ τοῦ Ἰη-
σοῦ, χωρὶς νὰ φέρουν σοδαράς κατηγορίας, τέλος παρουσιάσθησαν
δύο, οἱ ὅποιοι εἶπαν ὅτι ἤκουσαν τὸν Ἰησοῦν νὰ λέγῃ ὅτι δύναται
νὰ κηρμνίσῃ τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ καὶ εἰς τρεῖς ἡμέρας νὰ τὸν οἰ-
κοδομήσῃ πάλιν. Ὁ Ἰησοῦς εἶπεν ἀληθῶς τοῦτο, ἀλλ' ἐνόε-
την ταφὴν καὶ τὴν μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀνάστασιν τοῦ σώματός του,

τὸ ὅποιον ἦτο ναός, δηλ. κατοικία τοῦ Θεοῦ. Οἱ Ἑβραῖοι ὁμῶς τὸν παρεξήγησαν καὶ ἐνόμιζαν ὅτι ἔλεγε ταῦτα διὰ τὸν ναὸν τοῦ Σολομῶντος.

Τότε ὁ Καϊάφας εἶπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν : Ἀκούεις, τί σὲ κατηγοροῦν οὗτοι ; τί ἔχεις νὰ ἀπαντήσης ; Ἐπειδὴ δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐσιώπα τοῦ εἶπεν ὁ Καϊάφας : Σὲ ἐξορκίζω εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ νὰ μᾶς εἴπῃς ἂν εἶσαι σὺ ὁ Χριστός, ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ ; Ὁ δὲ Σωτὴρ ἀπήντησε : Ναί, ἐγὼ εἰμαι. Ὁ ἀρχιερεὺς, μόλις ἤκουσε τὴν ὁμολογίαν τοῦ Ἰησοῦ, ὠργίσθη πολὺ καὶ εἶπεν : Οὗτος ἐβλασφήμησε· δὲν ἔχομεν πλέον ἀνάγκην ἀπὸ μάρτυρας· ἠκούσατε τὴν βλασφημίαν του· σεῖς τί νομίζετε ; Ὅλοι δὲ ἀπήντησαν ὅτι πρέπει νὰ θανατωθῇ. Τότε ἤρχισεν ὁ ὄχλος νὰ πτύῃ τὸν Σωτῆρα, νὰ τὸν ραπίζῃ καὶ νὰ τοῦ λέγῃ : Προφήτευσε, Χριστέ, ποῖος σὲ ἐκτύπησεν ! Ὁ Ἰούδας, ὅταν εἶδεν ὅτι ὁ Ἰησοῦς κατεδικάσθη εἰς θάνατον, μετενόησε διὰ τὴν πράξιν του καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τοὺς ἀρχιερεῖς τὰ τριάκοντα ἀργύρια, τὰ ὅποια εἶχε λάβει διὰ τὴν προδοσίαν καὶ ὕστερον ἀπηγχονίσθη.

55. Ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τοῦ Πιλάτου.

Τὸ πλῆθος παρέλαβε κατὰ τὰ ἐξημερώματα τῆς Παρασκευῆς τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τὴν οἰκίαν τοῦ ἀρχιερέως Καϊάφα καὶ ἔφερεν αὐτὸν ἐνώπιον τοῦ ρωμαίου ἡγεμόνος τῆς χώρας Ποντίου Πιλάτου, διὰ νὰ ἐπικυρώσῃ αὐτός τὴν ἀπόφασιν τῆς καταδίκης τοῦ Ἰησοῦ εἰς θάνατον. Εἰς τὴν ἐρώτησιν τοῦ Πιλάτου τίνα κατηγορίαν φέρουν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, τὸ πλῆθος ἀπήντησεν : Ἐὰν δὲν ἦτο κακοποιὸς δὲν θὰ τὸν ὠδηγοῦμεν ἐνώπιόν σου. Ὁ Πιλάτος τότε εἶπε : Λάβετε τον καὶ δικάσατέ τον ὅπως ὀρίζει ὁ μωσαϊκὸς νόμος. Ὁ δὲ λαὸς ἀπήντησεν : Ἡμεῖς δὲν ἔχομεν δικαίωμα νὰ τὸν θανατώσωμεν· τὸν κατηγοροῦμεν ὁμῶς διότι λέγει πὼς εἶναι βασιλεὺς, ἐνῶ ἡμεῖς ἓνα μόνον γνωρίζομεν βασιλέα, αὐτὸν ποῦ εἶναι εἰς τὴν Ρώμην. Ὁ Ἰησοῦς δὲν ἔλεγεν οὐδὲ λέξιν καθ' ὅλον τοῦτο τὸ διάστημα διὰ ν' ἀπολογηθῇ, ἀλλ' ἐπὶ τέλους ὁ Πιλάτος ἠρώτησε τὸν Ἰησοῦν : Σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων ; Ὁ Ἰησοῦς ἀπήντησεν : Ἐγὼ ἱερὰ ἱστορία τῆς Κ. Διαθήκης Ἐκδ. Ε. Α. Σ. ΜΠΑΛΑΝΟΥ 5

δὲν εἶμαι βασιλεὺς, καθὼς οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς· ἐὰν ἤμουν τοιοῦτος βασιλεὺς, οἱ ὑπηρέται μου θὰ μὲ ἡλευθέρωναν ἀπὸ τὰς χειρας τῶν ἐχθρῶν μου. Ἐγὼ ἦλθα εἰς τὸν κόσμον διὰ νὰ διδάξω τὴν ἀλήθειαν. Ὁ Πιλάτος τότε, τόσον ἀπὸ τοὺς λόγους ἔσον καὶ ἀπὸ τὴν ἐξωτερικὴν παράστασιν τοῦ Ἰησοῦ, ἐνόησεν ὅτι εἶχε πρὸ αὐτοῦ ἄθῳον καὶ εἶπε πρὸς τοὺς Ἰουδαίους : Ἐγὼ δὲν εὐρίσκω καμμίαν κατηγορίαν εἰς αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον· ἐσκέπτετο δὲ πῶς νὰ τὸν



Ἰησοῦν ἢ Βαραββᾶν ;

ἐλευθερώσῃ. Κατὰ τὴν συνήθειαν λοιπόν, ἡ ὁποία ὑπῆρχεν εἰς τὴν ἐορτὴν τοῦ Πάσχα νὰ ἐλευθερώνεται εἰς ἓκ τῶν Ἑβραίων καταδικῶν, ἀφοῦ ἠρωτᾶτο ἡ γνώμη τοῦ Ἰουδαϊκοῦ λαοῦ, ἠρώτησεν ὁ Πιλάτος τὸν λαὸν ποῖον θέλει νὰ ἐλευθερώσῃ, τὸν Ἰησοῦν ἢ τὸν Βαραββᾶν, μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι, ἐπειδὴ ὁ Βαραββᾶς ἦτο φοβερός κακοῦργος, ὁ λαὸς θὰ ἐπροτίμα τὸν Ἰησοῦν. Ὁ λαὸς ὅμως παρεκινεῖτο ἀπὸ τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς καὶ ἐφώναζε : τὸν Βα-

ραβδᾶν. Εἰς ἐρώτησιν δὲ τοῦ Πιλάτου: Καὶ τί νὰ κάμω τὸν Ἰησοῦν; ὁ λαὸς ἀπήντησε μὲ μανίαν: σταύρωσε, σταύρωσε αὐτόν. Ὁ Πιλάτος τότε διέταξε νὰ μαστιγώσουν τὸν Ἰησοῦν, νὰ τὸν ἐνδύσουν μὲ πορφυροῦν ἔνδυμα καὶ νὰ θέσουν εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ στέφανον ἐξ ἀκανθῶν· τοιοῦτοτρόπως δὲ παρουσίασεν αὐτὸν εἰς τὸν ὄχλον καὶ εἶπεν: Ἴδε ὁ ἄνθρωπος· δηλαδή, νὰ ὁ ἄνθρωπος ποὺ θέλετε νὰ σταυρώσετε· ἀξίζει νὰ γίνεταί τóσος θόρυβος δι' αὐτόν; ἀξίζει νὰ καταδικασθῇ αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος εἰς θάνατον;

Ἄλλ' οὕτε μὲ αὐτὸ ἡσύχασαν οἱ Ἰουδαῖοι, οἱ ὅποιοι ἐξηκολούθουν νὰ φωνάζουν: Σταύρωσε, σταύρωσε αὐτόν. Ἐπειδὴ δὲ ἔδλεπαν ὅτι ἐδίσταζεν ὁ Πιλάτος, ἤρχισαν νὰ τὸν ἀπειλοῦν ὅτι ἐὰν ἀθώωσῃ τὸν Ἰησοῦν, ὁ ὅποιος λέγει τὸν ἑαυτὸν τοῦ βασιλέα, σημαίνει ὅτι δὲν εἶναι φίλος τοῦ ἀληθοῦς βασιλέως, τοῦ Καίσαρος τῆς Ρώμης. Τότε ὁ Πιλάτος, μόλις εἶδεν ὅτι ἡδύνατο νὰ παρεξηγηθῇ ἀπὸ τὸν Καίσαρα, παρέδωκε τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸν ὄχλον διὰ νὰ σταυρώσουν αὐτόν.

Εἶπε ἔδω

56. Ἡ σταύρωσις καὶ ὁ θάνατος τοῦ Ἰησοῦ.

Οἱ στρατιῶται τοῦ ἡγεμόνος παρέλαβον τὸν Ἰησοῦν διὰ νὰ τὸν ὀδηγήσουν εἰς τὸν Γολγοθᾶν, ἔξω ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα, ὅπου ἐξετελοῦντο αἱ θανατικαὶ ἐκτελέσεις. Ἐδᾶσταξε δὲ ὁ ἴδιος ὁ Σωτὴρ τὸν σταυρόν· ἐπειδὴ ὅμως ἐκουράσθη καθ' ὁδόν, διέταξαν ἄνθρωπόν τινα, καλούμενον Σίμωνα, ἀπὸ τὴν Κυρήνην τῆς Ἀφρικῆς, νὰ σηκώσῃ τὸν σταυρόν. Ὅταν ἐφθασαν εἰς τὸν Γολγοθᾶν, τὴν πρῶτην τῆς Παρασκευῆς, ἐσταύρωσαν τὸν Ἰησοῦν καὶ δύο κακούργους, ἕνα ἐκ δεξιῶν τοῦ καὶ ἄλλον ἐξ ἀριστερῶν τοῦ. Ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τοῦ Ἰησοῦ ἐτέθη ἐπιγραφὴ εἰς τρεῖς γλώσσας, ἐβραϊκὴν, ἐλληνικὴν καὶ λατινικὴν, ἥ ὅποια ἐδήλωνε τὸν λόγον τῆς καταδίκης τοῦ Ἰησοῦ: Ἰησοῦς Ναζωραῖος, βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. Ἀφοῦ δὲ ἐσταύρωσαν τὸν Ἰησοῦν, οἱ στρατιῶται διεμοιράσθησαν τὰ ἐνδύματά του.

Τότε πολλοὶ ἐπλησίαζαν εἰς τὸν σταυρόν καὶ ὕδριζαν καὶ

περιέπαιζαν τὸν Ἰησοῦν. Οὗτος δὲ ἔλεγε : Πάτερ, συγχώρησε αὐτούς, διότι δὲν γνωρίζουν τί πράττουν.



Ὁ Ἰησοῦς φέρει τὸν σταυρόν.

Εἰς ἀπὸ τοὺς κρεμαμένους εἰς τὸν σταυρὸν κακούργους περιέ-
παιζε καὶ αὐτὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔλεγεν : ἂν εἶσαι σὺ ὁ Χριστός,

σῶσε τὸν ἑαυτὸν σου καὶ ἡμᾶς. Ὁ ἄλλος ὁμοῦς κακοῦργος ἐπέπληττεν αὐτὸν καὶ ἔλεγε : Δὲν φοβᾶσαι τὸν Θεόν ; ἡμεῖς μὲν δικαίως τιμωρούμεθα, αὐτὸς ὁμοῦς δὲν ἔπραξεν οὐδὲν κακόν· καὶ ἀφοῦ ἐστράφη πρὸς τὸν Ἰησοῦν εἶπε : Κύριε, νὰ μὲ ἐνθυμηθῇς εἰς τὴν βασιλείαν σου. Ὁ δὲ Σωτὴρ τοῦ ἀπήντησεν : Ἀληθῶς σοῦ λέγω, σήμερον θὰ εἶσαι μαζί μου εἰς τὴν παράδεισον.

Ὁ Ἰησοῦς, ὅταν εἶδε πλησίον τοῦ σταυροῦ τὴν μητέρα του καὶ τὸν ἀγαπητόν του μαθητὴν Ἰωάννην, εἶπε πρὸς τὴν μητέρα του : Μήτηρ, ἰδοὺ ὁ υἱός σου· πρὸς δὲ τὸν Ἰωάννην : Ἰωάννη, ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου. Ἀπὸ τότε ὁ Ἰωάννης παρέλαβε τὴν παρθένον Μαρίαν εἰς τὴν οἰκίαν του καὶ τὴν ἐπεριποιεῖτο ὡς μητέρα του.

Ἀπὸ τὴν μεσημβρίαν τῆς Παρασκευῆς μέχρι τῆς τρίτης ὥρας τοῦ ἀπογεύματος ἔγινε σκότος βαθὺ εἰς ὅλην τὴν γῆν. Τὴν δὲ τρίτην ὥραν ὁ Ἰησοῦς ἐφώνησε : Θεέ μου, Θεέ μου, διατί μὲ ἐγκατέλιπες ; Μετὰ τοῦτο εἶπε : διψῶ. Οἱ δὲ στρατιῶται ἀφοῦ ἐπότισαν ἓνα σπόγγον εἰς ὄξος, ἔθεσαν αὐτὸν εἰς κάλαμον καὶ τὸν ἐπλησίασαν εἰς τὸ στόμα του. Τότε ὁ Ἰησοῦς ἔλαβε τὸ ὄξος καὶ εἶπε : Τετέλεσται (δηλαδὴ συνεπληρώθη τὸ ἔργον διὰ τὸ ὅποιον ἀπεστάλην). Ἀφοῦ δὲ ἀνεστέναξε βαθέως εἶπε : Πάτερ, εἰς σὲ παραδίδω τὸ πνεῦμά μου. Καὶ ἀμέσως ἐκλινε τὴν κεφαλὴν του καὶ ἀπέθανεν.

Μόλις ἀπέθανεν ὁ Ἰησοῦς, ἐσείσθη ἡ γῆ, αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν, οἱ τάφοι ἠνοίχθησαν καὶ πολλοὶ ἀνέστησαν ἐκ τῶν νεκρῶν. Τότε τινὲς τῶν Ἰουδαίων ἐφοβήθησαν καὶ ἐνόησαν ὅτι ἀληθῶς ὁ σταυρωθεὶς ἦτο υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

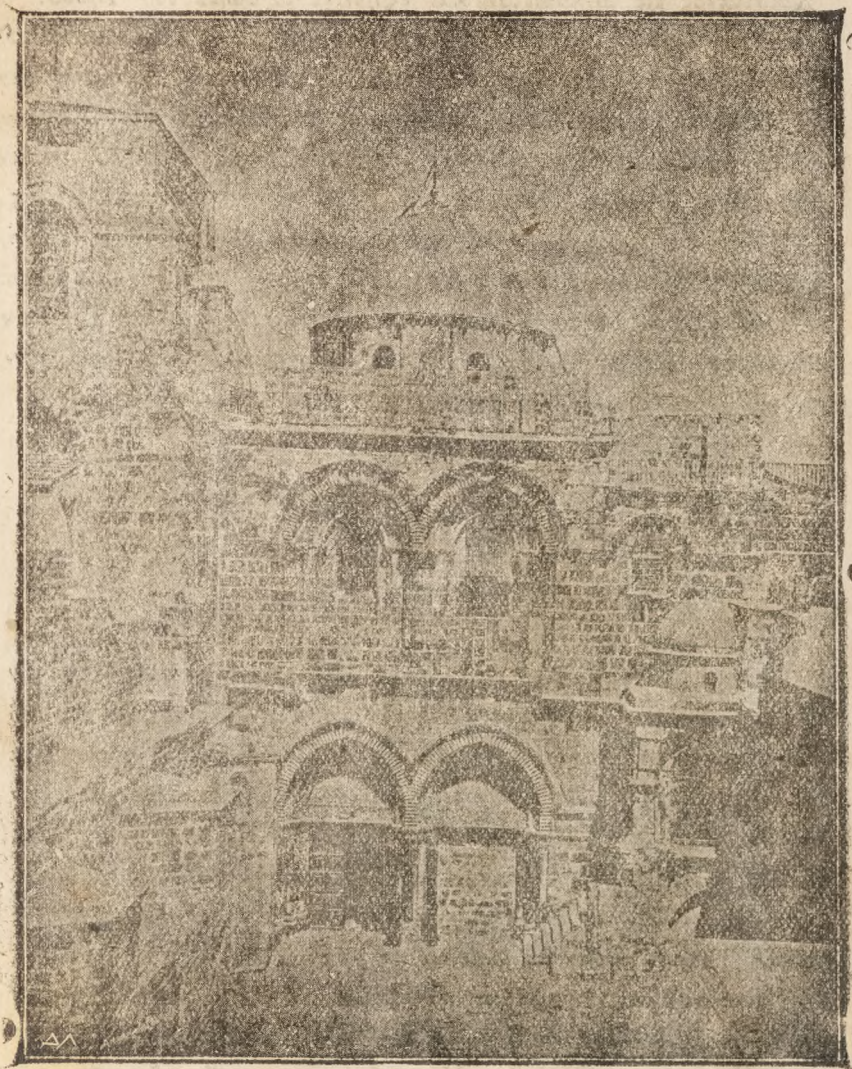
Ἐπειδὴ ἡ ἐπομένη ἡμέρα ἦτο Σάββατον τῆς ἐβδομάδος τοῦ Πάσχα, ἦλθαν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ παρεκάλεσαν τὸν Πιλάτον νὰ μὴ μείνουν τὰ σώματα τὸ Σάββατον ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, διότι ἀπηγορεύετο τοῦτο ἀπὸ τὸν μωσαϊκὸν νόμον. Τότε οἱ στρατιῶται κατὰ διαταγὴν τοῦ Πιλάτου, ἦλθαν, καὶ τοὺς μὲν κακούργους, οἱ ὅποιοι δὲν εἶχαν ἀκόμη ἀποθάνει, ἐφόνευσαν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, τὸν δὲ Ἰησοῦν δὲν ἠγγισαν, ἐπειδὴ εἶχε πλέον ἀποθάνει. Εἰς στρατιώτης ὁμοῦς, διὰ νὰ βεβαιωθῇ, ἐκέντησε τὴν πλευράν του μὲ τὴν λόγχην καὶ εὐθὺς ἐξῆλθεν αἷμα καὶ ὕδωρ.



Ἡ ἀποκαθήλωσις τοῦ Σωτῆρος.

57. Ἡ ταφή τοῦ Ἰησοῦ.

Τὴν ἐσπέραν τῆς Παρασκευῆς ἦλθε πρὸς τὸν Πιλάτον ὁ Ἰωσήφ, ὁ καταγόμενος ἀπὸ τὴν πόλιν Ἀριμάθαιαν, βουλευτῆς, δηλαδή



Ὁ ναὸς τῆς ἀναστάσεως, ἰδρυθεὶς ὑπὸ τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου
ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ Σωτῆρος εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα.

μέλος τοῦ μεγάλου συνεδρίου, ἀνὴρ δίκαιος καὶ πλούσιος πολὺ, Χριστιανὸς εἰς τὸ κρυπτόν καὶ ἐζήτησε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Ὁ Πιλάτος διέταξε νὰ τοῦ δοθῇ καὶ ἀφοῦ οὗτος τὸ ἔλαβε μετὰ τοῦ Νικοδήμου, ὁ ὁποῖος ἔφερεν ἀρώματα, τὸ ἤλειψαν, ὡς συνήθιζαν οἱ Ἑβραῖοι, μετὰ αὐτὰ καὶ τὸ ἐτύλιξαν εἰς σινδὼνα καθαρὰν. Ὑστερα δὲ ἔθαψαν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἔφραξαν μετὰ λίθον τὴν θύραν τοῦ μνημείου, εἰς τὸ ὁποῖον δὲν εἶχε ταφῇ προηγουμένως ἄλλος τις.

Τὴν ἐπομένην ἡμέραν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, ἐπειδὴ ἐφοβοῦντο μὴ ἔλθουν οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ καὶ κλέψουν τὸ σῶμα τοῦ καὶ εἶπουν ὕστερον ὅτι ἀνέστη, ἐζήτησαν ἀπὸ τὸν Πιλάτον νὰ κλείσῃ καλῶς τὸν τάφον καὶ νὰ θέσῃ φρουρὰν πρὸς φύλαξίν του. Ὁ Πιλάτος ἐδέχθη καὶ ἐγένε κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν των.

Γ' Ἡ ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ, Αἱ ΕΜΦΑΝΙΣΕΙΣ ΚΑΙ Ἡ ΑΝΑΛΗΨΙΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ

58. Ἡ ἀνάστασις τοῦ Σωτῆρος.

Τὴν Κυριακὴν τὸ πρωῒ, μόλις ἐξημέρωσεν, ἦλθαν εἰς τὸν τάφον τοῦ Ἰησοῦ ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, ἡ Μαρία ἡ μήτηρ τοῦ Ἰακώβου καὶ ἡ Σαλώμῃ, μετὰ ἀρώματα, διὰ νὰ ἀλείψουν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Μόλις ἐφθασαν εἰς τὸ μνημεῖον, εἶδαν, μετὰ μεγάλην των ἐκπληξιν, ὅτι ὁ λίθος δὲν ἐσκέπαζε πλέον αὐτό, διότι ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ κατήλθε καὶ τὸν ἀπεκύλισεν, οἱ δὲ φύλακες τοῦ τάφου, ὅταν εἶδον τὸν ἄγγελον καὶ ἤκουσαν τὸν σεισμόν, ὁ ὁποῖος συνέβη, ἐφοβήθησαν καὶ ἐγιναν ὡς νεκροί.

Ἐνῷ αἱ γυναῖκες πλήρεις ἀπὸ φόβου καὶ ἐκπληξιν ἐβλεπαν τὸν τάφον ἀνοιχτόν, ὁ ἄγγελος ὁ ὁποῖος ἐκάθητο εἰς τὴν εἰσοδὸν τοῦ μνημείου, εἶπεν εἰς αὐτάς: Μὴ φοβῆσθε· γνωρίζω ὅτι ζητεῖτε τὸν Ἰησοῦν, ὁ ὁποῖος ἐσταυρώθη· δὲν εἶνε ἐδῶ· ἀνέστη· ἐλάτε ἴδετε τὸν τόπον, ὅπου ἦτο ὁ Σωτὴρ, καὶ πηγαίνετε ταχέως νὰ ἀναγγεῖλετε τὸ συμβάν εἰς τοὺς μαθητάς του. Ἀμέσως δὲ αἱ γυναῖκες ἔτρεξαν νὰ ἀναγγεῖλουν εἰς τοὺς μαθητάς τὴν ἀνάστασιν

τοῦ Ἰησοῦ. Ἄλλ' ἐνῷ ἐκεῖναι ἐπήγαιναν ν' ἀναγγείλουν ταῦτα εἰς τοὺς μαθητάς, ἀπήντησαν καθ' ὁδὸν τὸν Ἰησοῦν, ὃ ὁποῖος εἶπεν εἰς αὐτάς : Χαίρετε. Αἱ γυναῖκες ἐπλησίασαν, μὲ μεγάλην



Ἡ ἀνάστασις τοῦ Σωτῆρος.

χαρὰν καὶ μὲ θυμωσμένον, καὶ τὸν προσεκύνησαν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτάς : Μὴ φοβησθε· πηγαίνετε ν' ἀναγγείλετε εἰς τοὺς μαθητάς μου τὸ σῶμα καὶ νὰ τοῦσεῖπῃτε νὰ ὑπάγουν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ὅπου θὰ μὲ ἴδωσιν.

59. Αἱ ἐμφανίσεις τοῦ Σωτῆρος
μετὰ τὴν ἀνάστασιν.

Ὁ Σωτὴρ, μετὰ τὴν πρώτην ἐμφάνισίν του εἰς τὰς μυροφό-
ρους, ἐνεφανίσθη τὴν ἰδίαν ἡμέραν εἰς τὸν Πέτρον καὶ ἔπειτα εἰς



Ὁ ἀναστὰς Ἰησοῦς ἐμφανίζεται εἰς τοὺς μαθητάς του, οἱ ὅποιοι
μετέβαιναν εἰς Ἑμμαούς.

δύο μαθητάς του, οἱ ὅποιοι μετέβαιναν εἰς τὴν κώμην Ἑμμαούς
καὶ συνέφαγε μαζί με αὐτούς. Τέλος δὲ ἐνεφανίσθη ἀργὰ τὴν ἐσπεί-

ραν πρὸς τοὺς ἀποστόλους του, οἱ ὅποιοι ἦσαν συνηθροισμένοι εἰς μίαν οἰκίαν, καὶ εἶπεν εἰς αὐτοὺς : εἰρήνη ὑμῖν.

Ἐκ τοῦ κύκλου τῶν μαθητῶν ἔλειπε τὴν ἐσπέραν ἐκείνην ὁ Θωμᾶς, ὁ ὅποιος, ὅταν τοῦ διηγήθησαν οἱ ἄλλοι ἀπόστολοι τὴν ἐμφάνισιν τοῦ Σωτῆρος, ἐδυσπίστησε καὶ εἶπεν ὅτι ἂν δὲν ἴδῃ με τοὺς ὀφθαλμούς του καὶ ἂν δὲν ἐγγίσῃ με τὰς χεῖράς του δὲν θὰ πεισθῇ. Μετὰ ὀκτὼ ἡμέρας ὁμοῦς, ἐνῷ ἦσαν ὅλοι οἱ μαθηταὶ με τὸν Θωμᾶν, παρουσιάσθη πάλιν ὁ Χριστός, ἂν καὶ ἦσαν κλεισταὶ αἱ θύραι, ἑστάθη εἰς τὸ μέσον αὐτῶν καὶ εἶπεν : εἰρήνη ὑμῖν. εἰς δὲ τὸν Θωμᾶν εἶπε : φέρε τὸν δάκτυλόν σου ἔδω καὶ ἴδε τὰς χεῖράς μου καὶ τὴν πλευράν μου ὅτι ἔχουν τὰ σημεῖα τῆς σταυρώσεως καὶ μὴ εἶσαι ἄπιστος. Τότε ὁ Θωμᾶς εἶπε : σὺ εἶσαι ὁ κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπήντησε : πιστεύεις, Θωμᾶ, διότι με εἶδες ; μακάριοι εἶναι ὅσοι θὰ πιστεύσουν χωρὶς νὰ με ἴδωσιν.

Ἄλλοτε ἐνεφανίσθη ὁ Σωτὴρ εἰς τινὰς τῶν ἀποστόλων, ἐνῷ ἠλίουσαν εἰς τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας. Καὶ πολλὰς ἄλλας φορές, εἰς τὸ διάστημα 40 ἡμερῶν μετὰ τὴν ἀνάστασιν, ὁ Σωτὴρ ἐνεφανίσθη εἰς τοὺς μαθητάς του καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς διαφόρους παραγγελίας.

60. Ἡ Ἀνάληψις τοῦ Σωτῆρος.

Τεσσαράκοντα ἡμέρας μετὰ τὴν ἀνάστασιν ὁ Ἰησοῦς ἦλθε με τοὺς μαθητάς του εἰς τὸ πλησίον τῶν Ἱεροσολύμων ὅρος τῶν ἐλαιῶν καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς τὰς τελευταίας παραγγελίας του. Τοὺς εἶπε, δηλαδή, νὰ μὴ ἀπομακρυνθοῦν τῶν Ἱεροσολύμων, ἀλλ' ἐκεῖ νὰ περιμένουν τὸ ἅγιον Πνεῦμα, τὸ ὅποιον τοὺς ὑπεσχέθη, καὶ με τὴν βοήθειαν τοῦ ὁποίου θὰ κηρύξουν εἰς ὅλην τὴν γῆν. Ἀφοῦ δὲ εἶπε ταῦτα καὶ ἡϋλόγησε τοὺς μαθητάς του, ἀνελήφθη ἐνώπιόν των εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ νεφέλη ἀπέκρυψε αὐτὸν ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς των. Ἐνῷ δὲ οἱ μαθηταὶ ἐβλεπαν ἐκπληκτοὶ εἰς τὸν οὐρανόν, δύο ἄγγελοι παρουσιάσθησαν εἰς αὐτοὺς, με λευκὰ ἐνδύματα καὶ τοὺς εἶπαν : Ἄνδρες Γαλιλαῖοι, τί βλέ-

πετε εἰς τὸν οὐρανόν; Οὗτος δ' Ἰησοῦς, ὁ ὁποῖος ἀνελήφθη
τώρα εἰς τὸν οὐρανόν, θὰ ἔλθῃ πάλιν μετὰ τὸν ἴδιον τρόπον. Τότε



Ἡ ἀνάληψις τοῦ Σωτῆρος.

οἱ μαθηταὶ τοῦ προσεκύνησαν καὶ ἐπέστρεψαν εἰς Ἱεροσόλυμα
μετὰ μεγάλην χαράν, ἐκεῖ δὲ διαρκῶς ὕμνουν καὶ ᾄδουσιν τὸν
Θεὸν εἰς τὸ ἱερόν.

Ἡ ἐκκλησία ἡμῶν ἐορτάζει τὴν μνήμην τῆς Ἀναλήψεως τοῦ
Σωτῆρος τεσσαράκοντα ἡμέρας μετὰ τὸ Πάσχα, ἡμέραν Πέμπτην.

Ζ' Η ΔΡΑΣΙΣ ΤΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

61. Ἡ ἐορτὴ τῆς Πεντηκοστῆς καὶ ἡ ἐπιφοίτησις τοῦ ἁγίου Πνεύματος.

Οἱ Ἑβραῖοι πεντήκοντα ἡμέρας μετὰ τὸ Πάσχα ἐώρταζαν τὴν ἐορτὴν τῆς Πεντηκοστῆς ὡς εὐχαριστήριον ἡμέραν πρὸς τὸν Θεὸν διὰ τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς καὶ τὸν θερισμόν.

Κατὰ τὴν Πεντηκοστὴν λοιπὸν τοῦ ἔτους 33 μ.Χ. ἐνῷ οἱ μαθηταὶ τοῦ Κυρίου ἦσαν συνηθροισμένοι εἰς μίαν οἰκίαν τῶν Ἱεροσολύμων καὶ προσηύχοντο, αἰφνιδίως ἠκούσθη ἀπὸ τὸν οὐρανὸν ἤχος, ὡσὰν νὰ ἔπνεε σφοδρότατος ἄνεμος καὶ ἐπλήρωσε τὴν οἰκίαν· ἐπὶ τῆς κεφαλῆς δὲ ἐκάστου τῶν ἀποστόλων ἐπεκάθισαν φλόγες, αἱ ὁποῖαι εἶχαν σχῆμα γλώσσης. Τότε οἱ ἀπόστολοι ἐπληρώθησαν ἀπὸ ἁγίου Πνεῦμα καὶ ἤρχισαν νὰ ὁμιλοῦν εἰς διαφόρους ξένας γλώσσας.

Οἱ κάτοικοι τῶν Ἱεροσολύμων, ὅταν ἤκουσαν τὸν θόρυβον, ἦλθαν πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο νὰ ἰδοῦν τί συμβαίνει καὶ μὲ μεγάλην τῶν ἐκπληξιν εἶδαν τοὺς μαθητάς νὰ ὕμνοῦν τὸν Θεὸν εἰς ξένας γλώσσας καὶ ἠπόρουν.

Τότε λοιπὸν ὁ ἀπόστολος Πέτρος ἐξεφώνησε θαυμάσιον λόγον, εἰς τὸν ὁποῖον ἐδίδαξεν ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀποροῦν δι' ὅσα συνέδησαν, διότι, ὅπως εἶχαν προείπει οἱ προφῆται, τὸ ἅγιον Πνεῦμα κατήλθε καὶ ἐφώτισε τοὺς μαθητάς· αὐτὸς ὁ Χριστὸς, τοὺς εἶπε, τὸν ὁποῖον σεῖς μὲν ἀδίκως ἐσταυρώσατε, ὁ δὲ Θεὸς ἀνέστησεν, αὐτὸς μᾶς ἐστείλε τὸ Πνεῦμα τὸ ὁποῖον βλέπετε καὶ ἀκούετε.

Ὁ λόγος τοῦ Πέτρου ἔκαμε μεγάλην ἐντύπωσιν εἰς τοὺς ἀκροατάς του, οἱ ὅποιοι ἡρώτων αὐτὸν καὶ τοὺς λοιποὺς ἀποστόλους τί νὰ κάμουν καὶ νὰ σωθοῦν· ὁ Πέτρος τοὺς συνέστησε νὰ μετανοήσουν καὶ νὰ βαπτισθοῦν. Τρισχίλιοι δὲ περίπου Ἑβραῖοι, μὲ μεγάλην προθυμίαν, ἤκουσαν τὴν συμβουλὴν τοῦ Πέτρου καὶ

ἐδαπτίσθησαν ἀμέσως, τοιουτοτρόπως δὲ ἰδρύθη ἡ πρώτη μεγάλη χριστιανικὴ ἐκκλησία εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα.

Εἰς ἀνάμνησιν τῆς ἐπιφοιτήσεως τοῦ ἁγίου Πνεύματος εἰς τοὺς ἀποστόλους καὶ τῆς ἰδρύσεως τῆς πρώτης μεγάλης χριστιανικῆς Ἐκκλησίας, ἐορτάζομεν πεντήκοντα ἡμέρας μετὰ τὸ Πάσχα, Κυριακὴν πάντοτε, τὴν ἐορτὴν τῆς Πεντηκοστῆς· τὴν δὲ ἐπομένην Δευτέραν ἐορτάζομεν τὴν ἐορτὴν τοῦ ἁγίου Πνεύματος, τὸ ὅποιον κατήλθεν εἰς τοὺς ἀποστόλους.

62. Ἡ πρώτη χριστιανικὴ Ἐκκλησία.

Ἡ πρώτη χριστιανικὴ Ἐκκλησία τῶν Ἱεροσολύμων ηὔξανε, χάρις εἰς τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ, ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν. Οἱ πρῶτοι χριστιανοὶ ἤκουαν μὲν μέgalον σεβασμὸν τὰ κηρύγματα τῶν ἀποστόλων, προσηύχοντο ὅλοι μαζί καὶ ἐτέλουν τακτικώτατα τὴν θέαν εὐχαριστίαν. Τόσον ἀγαπημένοι ἦσαν μεταξύ των, ὥστε ὅλοι εἶχαν τὰς αὐτὰς σκέψεις καὶ τὰς αὐτὰς ἐπιθυμίας· ὅσοι δὲ ἐξ αὐτῶν εἶχαν περιουσίαν τινά, παρέδιδαν αὐτὴν εἰς τοὺς ἀποστόλους, οἱ ὅποιοι ἐμοίραζαν χρήματα εἰς τοὺς πτωχότερους καὶ ἐφρόντιζαν νὰ δίδεται τροφή εἰς τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανά. Ἐπειδὴ ὁμως οἱ ἀπόστολοι ἤθελαν νὰ καταγίνωνται ἀποκλειστικῶς μὲ τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου, συνέστησαν εἰς τοὺς Χριστιανούς νὰ ἐκλέξουν ἐπὶ ἄνδρας ἐκλεκτούς, οἱ ὅποιοι νὰ φροντίζουν διὰ τὴν διατροφήν των χηρῶν, καὶ τότε ἐξελέγησαν οἱ ἐπὶ διάκονοι, μεταξύ των ὁποίων ἦτο καὶ ὁ Στέφανος ἀνὴρ μὲ πίστιν καὶ θεῖον ζῆλον.

Οἱ Ἑβραῖοι ὁμως ἐβλεπαν μὲ φθόνον τὴν ταχείαν αὔξησιν των Χριστιανῶν καὶ μὲ φθόνον τὴν μεγάλην ἀγάπην μεταξύ των· διὰ τοῦτο ἤρχισαν ταχέως νὰ καταδιώκουν τοὺς Χριστιανούς. Πρῶτον θυμὰ τοῦ διωγμοῦ τούτου ἐπεσεν ὁ Στέφανος, τὸν ὅποιον ἐλιθοβόλησαν. Ἐνῷ δὲ οὗτος ἀπέθνησκε παρεκάλει, ὥς ὁ Χριστὸς τὸν Θεόν, νὰ μὴ τιμωρήσῃ τοὺς φονεῖς του.

Τὸ μαρτύριον τοῦ Στεφάνου ἐπηκολούθησε μέγας διωγμὸς κατὰ των Χριστιανῶν, οἱ ὅποιοι ἠναγκάσθησαν νὰ φύγουν ἀπὸ τὰ Ἱερο-

σόλυμα καὶ νὰ διασπαροῦν εἰς ἄλλας πόλεις τῆς Παλαιστίνης. Οἱ ἀπόστολοι ὁμῶς ἔμειναν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα.

Ἐπειδὴ ὁ Στέφανος εἶναι ὁ πρῶτος μετὰ Χριστὸν Χριστιανός, ὁ ὁποῖος ἀπέθανε μαρτυρικὸν θάνατον, λέγεται πρωτομάρτυς· δὲ μνήμη του ἐορτάζεται εἰς τὰς 27 Δεκεμβρίου, εὐθὺς μετὰ τὰ Χριστοῦ γεννα.

63. Ὁ Σαοὺλ γίνεται Χριστιανός.

Μεταξὺ τῶν Ἰουδαίων, οἱ ὁποῖοι σφοδρότατα κατεδίωκαν τοὺς Χριστιανούς, ἦτο καὶ νεανίας τις, Σαοὺλ, ὁ ὁποῖος ἔλαβεν ἐνεργὸν μέρος εἰς τὸν λιθοβολισμὸν ἐναντίον τοῦ Στεφάνου καὶ ἀνεζήτηι πανταχοῦ τοὺς χριστιανούς διὰ νὰ τοὺς σύρῃ εἰς τὴν φυλακὴν. Κατήγετο δὲ ὁ Σαοὺλ ἀπὸ τὴν Ταρσόν, πόλιν τῆς Κιλικίας, εἰς τὴν Ἀσίαν καὶ ἦτο μαθητῆς σοφοῦ νομοδιδασκάλου, τοῦ Γαμαλιήλ, παρὰ τοῦ ὁποῦ εἶχε διδαχθῇ λεπτομερῶς περὶ τῆς ἰουδαϊκῆς θρησκείας, τὰς διατάξεις τῆς ὁπίας πάσας ἐτήρει ἀκριδέστατα· ἔζη δὲ ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ σκηνοποιοῦ, ἦτοι κατεσκεύαζε σκηνάς. Τόσῃ μανίαν εἶχεν ὁ Σαοὺλ κατὰ τῶν Χριστιανῶν, ὥστε μίαν ἡμέραν ἦλθε πρὸς τὸν ἀρχιερέα εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ ἔλαβε παρ' αὐτοῦ τὴν ἄδειαν νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν πόλιν τῆς Συρίας Δαμασκόν, καὶ ἀφοῦ συλλάβῃ τοὺς χριστιανούς, νὰ ὀδηγήσῃ αὐτοὺς εἰς Ἱεροσόλυμα. Ἀλλὰ μόλις ὁ Σαοὺλ ἐπλησίασεν εἰς Δαμασκόν, αἴφνης ἐφώτισεν αὐτὸν φῶς οὐράνιον ἀπὸ τὸν οὐρανόν, καὶ ἀπὸ τὴν ταραχὴν του ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν· ἤκουσε δὲ φωνήν, ἡ ὁποία ἔλεγεν εἰς αὐτόν: «Σαοὺλ, Σαοὺλ, τί με διώκεις;»· ἀμέσως ἠρώτησε ποῖος τοῦ ἐμίλει καὶ ἤκουσε πάλιν τὴν αὐτὴν φωνήν νὰ τοῦ λέγῃ: «Ἐγὼ εἰμαι ὁ Ἰησοῦς ποὺ καταδιώκεις». Με φόβον τότε ἔρωτᾷ ὁ Σαοὺλ τί πρέπει νὰ πράξῃ καὶ ὁ Κύριος εἶπε πρὸς αὐτὸν νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν Δαμασκόν καὶ ἐκεῖ θὰ μάθῃ τοῦτο. Οἱ συνοδοὶ τοῦ Σαοὺλ ἔμειναν ἐμβρόντητοι, διότι ἤκουαν μὲν τὴν φωνήν τοῦ Κυρίου δὲν ἔβλεπαν δὲ κανένα. Ὁ Σαοὺλ τότε ἠγέρθη καὶ ἐνῷ οἱ ὀφθαλμοὶ του ἦσαν ἀνοικτοί, δὲν ἠδύνατο νὰ ἰδῇ τίποτε· μόνον δὲ μετὰ τὴν βοήθειαν τῶν συνοδῶν του κατῴρθωσε νὰ προχωρήσῃ καὶ νὰ εἰ-

σέλθη εἰς τὴν Δαμασκόν, ὅπου τρεῖς ἡμέρας οὕτε ἐδλεπεν, οὕτε ἔφαγε καὶ ἐπιέ τι. Μετὰ τρεῖς ἡμέρας εἰς χριστιανὸς τῆς Δαμασκοῦ, ὁ Ἀνανίας, ἔλαβεν ἐντολὴν ἀπὸ τὸν Κύριον καὶ ἦλθε πρὸς τὸν Σαοὺλ καὶ ἔθεσεν ἐπ' αὐτοῦ τὰς χεῖράς του, τότε δὲ ὁ Σαοὺλ ἀπέκτεσε πάλιν τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν του, καὶ ἀμέσως ἐδαπτίσθη. Ἐκτοτε ὁ Σαοὺλ, ὁ ὅποιος ἕως τότε ἦτο σφοδρότατος διώκτης τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἐγένινεν ὁ θερμότατος ὁπαδὸς καὶ κήρυξ τῆς νέας θρησκείας, ὁ Ἀπόστολος Παῦλος.

64. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος κηρύττει τὸν Χριστιανισμόν εἰς τὴν Ἀσίαν.

Οἱ Ἑβραῖοι τῆς Δαμασκοῦ μόλις ἔμαθον ὅτι ὁ Παῦλος ἐγένετο Χριστιανός, ἐζήτησαν κάθε εὐκαιρίαν διὰ νὰ τὸν φονεύσουν καὶ ἐφύλατταν εἰς τὰς πύλας τῆς πόλεως διὰ νὰ μὴ δραπετεύσῃ. Διὰ τοῦτο οἱ Χριστιανοὶ τῆς πόλεως, τὸν ἔθεσαν κατὰ τὴν νύκτα, εἰς ἓν καλάθιον, τὸ ὅποιον κατεβίβασαν ἀπὸ τὸ τεῖχος καὶ τοιοιουτρόπως ἡδυνήθη νὰ φύγῃ ὁ Παῦλος ἀπὸ τὴν Δαμασκόν. Ἦλθε δὲ εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ἐκεῖ τὸν κατεδίωκον οἱ Ἑβραῖοι, ἔφυγε καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Καισάρειαν καὶ κατόπιν εἰς τὴν πατρίδα του Ταρσόν. Ἐκεῖ συνηντήθη μὲ τὸν Βαρνάβαν καὶ ἦλθαν μαζί, διὰ νὰ κηρύξουν τὸ εὐαγγέλιον, εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς Συρίας, τὴν Ἀντιόχειαν, ὅπου διὰ πρώτην φορὰν ὠνομάσθησαν οἱ μαθηταὶ τοῦ Σωτῆρος Χριστιανοί.

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος, ἀφοῦ ἔμεινε χρόνον τινὰ εἰς Ἀντιόχειαν καὶ εἰς ἄλλας πόλεις τῆς Συρίας, ἦλθε καὶ ἐκήρυξεν εἰς διαφόρους πόλεις τῆς Κύπρου καὶ κατόπιν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Ἄν καὶ οἱ Ἑβραῖοι τὸν κατεδίωκαν πολὺ, κατώρθωσε ὁμως πανταχοῦ νὰ κηρύττῃ καὶ νὰ διαδίδῃ τὸν Χριστιανισμόν.

65. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Ἀπὸ τὴν Μικρὰν Ἀσίαν ἦλθεν ὁ Παῦλος, κατὰ διαταγὴν τοῦ Θεοῦ, εἰς τὴν Μακεδονίαν, ὅπου ἐκήρυξεν εἰς Φιλίππους, Θεσ-

σαλονίκην καὶ Βέροϊαν· ἀπὸ ἐκεῖ δέ, ἐπειδὴ κατεδιώκετο, ἦλθεν εἰς Ἀθήνας.

Ὁ Παῦλος, ὅταν ἦλθεν εἰς τὰς Ἀθήνας, ἔλυπεῖτο πολὺ διότι ἔβλεπε τὴν πόλιν πλήρη ἀπὸ βωμῶν καὶ ἀπὸ εἰδωλῶν· πολλάκις δὲ ἤρχετο εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ εἰς τὰς συναγωγὰς τῶν Ἑβραίων καὶ ἐκήρυττε περὶ τοῦ Χριστοῦ. Τότε διάφοροι φιλόσοφοι, ἀπὸ περιέργειαν, ἠθέλησαν νὰ ἀκούσουν τί διδάσκει ὁ Παῦλος καὶ τὸν ἔφεραν εἰς τὸν λόφον τοῦ Ἀρείου Πάγου, πλησίον εἰς τὴν Ἀκρόπολιν, διὰ νὰ κηρύξῃ. Οὗτος ἐδέχθη μὲ προθυμίαν καὶ ἤρχισε νὰ τοὺς ὁμιλῇ. Ἐπειδὴ εἰς τὰς Ἀθήνας μεταξὺ τῶν ἄλλων, ὑπῆρχεν εἰς βωμός, ἀφιερωμένος εἰς τὸν ἄγνωστον Θεόν, ὁ Παῦλος ἔλαβεν ἀφορμὴν ἀπὸ αὐτὸν καὶ εἶπεν ὅτι τὸν Θεόν, τὸν ὁποῖον αὐτοὶ ἄγνωστον, αὐτὸς γνωρίζει καὶ αὐτὸν ἦλθε νὰ κηρύξῃ. Αὐτὸς ὁ Θεὸς ἐδημιούργησε καὶ κυβερνᾷ τὸν κόσμον καὶ ζητεῖ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους νὰ μετανοήσουν, διότι εἰς ὠρισμένην ἡμέραν θὰ τοὺς κρίνῃ διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τὸν ὁποῖον ἀνέστησεν ἐκ νεκρῶν.

Ἀπὸ τοὺς ἀκροατὰς τοῦ Παύλου ἄλλοι μὲν τὸν ἐχλεύαζαν, ἄλλοι δὲ εἶπαν ὅτι ἄλλοτε θὰ τὸν ἀκούσουν πάλιν· ἐλάχιστοι δὲ ἐπίστευσαν, μεταξὺ τῶν ὁποίων Διονύσιος ὁ Ἀρεοπαγίτης καὶ μία γυνή, ἡ Δάμαρις. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Διονύσιος ὁ Ἀρεοπαγίτης εἶναι ὁ πρῶτος Ἀθηναῖος ποὺ ἔγινε Χριστιανός, θεωρεῖται ὁ πολιοῦχος ἅγιος τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν, ἡ δὲ μνήμη του ἐορτάζεται τὴν τρίτην Ὀκτωβρίου.

Ἀπὸ τὰς Ἀθήνας ὁ Παῦλος ἦλθεν εἰς τὴν Κόρινθον, ὅπου ἔμεινεν ἓν καὶ ἡμισυ ἔτος, καὶ ἐκήρυττε κατ' ἀρχὰς πρὸς τοὺς Ἑβραίους καὶ ὕστερον, ἐπειδὴ αὐτοὶ τὸν ὕβριζαν, πρὸς τοὺς εἰδωλολάτραις.

66. Αἱ φυλακίσεις καὶ τὸ μαρτύριον τοῦ ἀποστόλου Παύλου.

Ἀφοῦ ἀνεχώρησεν ὁ Παῦλος ἀπὸ τὴν Κόρινθον ἦλθεν εἰς τὴν Ἐφεσον καὶ κατόπιν εἰς διαφόρους πόλεις τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Ἑλλάδος, τέλος δὲ ἠθέλησε νὰ ἐπανέλθῃ εἰς Ἱεροσόλυμα. Ἐκεῖ

Ἱερὰ ἱστορία τῆς Κ. Διαθήκης Ἐκδ. Ε'. Δ. Σ. ΜΠΑΛΑΝΟΥ 6

ἐνῷ εὐρίσκετο ὁ Παῦλος μίαν ἡμέραν εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ ναοῦ, ἐπετέθησαν ἐναντίον του Ἰουδαῖοι, καὶ ἀφοῦ τὸν ἔσυραν ἔξω ἀπὸ τὸν ναὸν ἐζήτησαν νὰ τὸν φονεύσουν· τότε κατέφθασεν ὁ χιλιάρχος μετὰ στρατιωτῶν καὶ ἡλευθέρωσε τὸν Παῦλον ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ ὄχλου, διέταξε δὲ τοὺς στρατιώτας νὰ τὸν δέσουν καὶ νὰ τὸν ὀδηγήσουν εἰς τὸ φρούριον· ἐπειδὴ ὁμως ἐφανερώθη συνωμοσία κατὰ τῆς ζωῆς τοῦ Παύλου, ὁ χιλιάρχος τὸν ἔστειλε μὲ ἰσχυρὰν φρουρὰν εἰς Καισάρειαν, διὰ νὰ δικασθῇ ἐκεῖ ἐνώπιον τοῦ Ρωμαίου διοικητοῦ· καὶ ἐπεισθὴ μὲν ὁ διοικητὴς περὶ τῆς ἀθωότητος τοῦ Παύλου, ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν ἤθελε χάριν αὐτοῦ νὰ δυσαρεστήσῃ τοὺς Ἰουδαίους, ἐκράτησεν αὐτὸν εἰς τὴν φυλακὴν δύο ἔτη, μέχρις ὅτου ἀνεκλήθη καὶ διωρίσθῃ νέος διοικητὴς. Ὁ Παῦλος ὁμως ἐνόησεν ὅτι ὁ νέος διοικητὴς δὲν θὰ ἐτόλμα νὰ δυσαρεστήσῃ τοὺς Ἰουδαίους, καὶ δι' αὐτὸ ἐζήτησε νὰ σταλῇ εἰς Ρώμην διὰ νὰ δικασθῇ, διότι ὡς ῥωμαῖος πολίτης εἶχεν αὐτὸ τὸ δικαίωμα.

Ἡ ἄδεια τοῦ ἐδόθη καὶ ἀνεχώρησε διὰ Ρώμην· ἀλλὰ κατὰ τὸν πλοῦν συνέβη ναυάγιον, ἐκ τοῦ ὁποῦ ὁμως πάντες οἱ ἐπιβάται διεσώθησαν εἰς τὴν νῆσον Μελίτην. Μετὰ τρίμηνον διαμονὴν ἐκεῖ, ἐξηκολούθησεν ὁ Παῦλος τὸ ταξεῖδιον διὰ Ρώμην. Ὅταν ἔφθασεν εἰς Ρώμην παρεδόθη εἰς τὸν ἑπαρχον καὶ ἔλαβε τὴν ἄδειαν νὰ κατοικῇ ἰδιαιτέρως, ὑπὸ ἐπιτήρησιν ἐνὸς στρατιώτου, καὶ μὲ πλήρη ἐλευθερίαν νὰ δέχεται καὶ νὰ κηρύττῃ. Μετὰ διετὴ φυλάκισιν εἰς τὴν Ρώμην ὁ Παῦλος ἐδικάσθη καὶ ἡθώθη· ἀφοῦ δ' ἡλευθερώθη ἦλθεν εἰς τὰς Ἑκκλησίας τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, τῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Κρήτης, πάλιν δὲ ἦλθεν εἰς Ἰταλίαν καὶ τέλος εἰς Ρώμην, ὅπου συνελήφθη ἐκ νέου καὶ ὑπέστη μαρτυρικὸν θάνατον μετὰ τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου, ὅταν αὐτοκράτωρ τῆς Ρώμης ἦτο ὁ σκληρὸς Νέρων.

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἐργάσθη ὅπως κανεῖς ἄλλος διὰ τὴν διάδοσιν τοῦ Χριστιανισμοῦ εἰς τοὺς εἰδωλολάτραις, διὰ τοῦτο λέγεται καὶ ἀπόστολος τῶν ἐθνῶν· συνέγραψε δὲ καὶ 14 σπουδαιοτάτας ἐπιστολάς πρὸς τοὺς Χριστιανούς, αἱ ὁποῖαι περιέχονται εἰς τὴν Καινὴν Διαθήκην. Τὴν μνήμην τοῦ μεγάλου τούτου ἀποστό-

λου εορτάζει ἡ Ἐκκλησία μας, μαζί με τὴν μνήμην τοῦ ἀποστό-
λου Πέτρου, εἰς τὰς 29 Ἰουνίου.



Ὁ ἀπόστολος Πέτρος.

67. Ὁ ἀπόστολος Πέτρος.

Ὁ Σίμων, ὁ ὁποῖος διὰ τὴν ἀκλόνητον πίστιν του ὠνομάσθη ἀπὸ τὸν Σωτῆρα Πέτρος (εἰς τὴν ἀραμαϊκὴν γλῶσσαν Κηφᾶς) δηλαδὴ βράχος, ἦτο υἱὸς τοῦ Ἰωῆ καὶ ἀδελφὸς τοῦ ἀποστόλου Ἀνδρέου. Ἀλιεὺς εἰς τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, ἔγινε κατ’

ἀρχὰς μὲ τὸν ἀδελφόν του μαθητῆς τοῦ Προδρόμου καὶ ἔπειτα τοῦ Σωτῆρος, τοῦ ὁποίου ἀνεδείχθη ὁ κορυφαῖος ἀπόστολος.

Ὁ Σωτὴρ ἡγάπα ἰδιαιτέρως τὸν Πέτρον διὰ τὴν θερμὴν του ἀγάπην πρὸς αὐτόν· δι' αὐτὸ τὸν παρέλαβε μαζί του κατὰ τὴν μεταμόρφωσιν καὶ εἰς τὸ Γεθσημανῆ, καὶ τὸν ἡξίωσε νὰ γίνῃ εἰς ἀπὸ τοὺς πρῶτους μάρτυρας τῆς ἀναστάσεως.

Κατὰ τὴν πεντηκοστὴν τοῦ 33 μ. Χ. εἶδαμεν πόσον ὁ λόγος τοῦ Πέτρου συνετέλεσε νὰ ἰδρυθῇ ἡ πρώτη μεγάλη χριστιανικὴ Ἐκκλησία τῶν Ἱεροσολύμων, εἰς τὸ μέσον τῆς ὁποίας εἰργάζετο ἀδιακόπως, μὲ τὸ κήρυγμα καὶ μὲ θαύματα, χωρὶς νὰ φοβῆται διωγμοὺς καὶ κινδύνους.

Μετὰ τὸν μαρτυρικὸν θάνατον τοῦ Στεφάνου ἐκήρυξεν ὁ Πέτρος καὶ ἐκτὸς τῶν Ἱεροσολύμων, εἰς διαφόρους πόλεις τῆς Ἀσίας, ὅπου καὶ ἔκαμε διάφορα θαύματα, ὅπως τὴν ἀνάστασιν μιᾶς κόρης, τῆς Ταβιθά εἰς τὴν Ἰόππην. Ὅταν ἐπανήλθεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, συνελήφθη καὶ ἐρρίφθη εἰς τὰς φυλακάς, ἡλευθέρωθι δὲ κατὰ θαυμαστὸν τρόπον· κατόπιν ἐκήρυξεν εἰς διαφόρους πάλιν πόλεις τῆς Ἀσίας. Περὶ τὸ τέλος τοῦ βίου του ἦλθεν εἰς Ρώμην, ὅπου συνελήφθη καὶ ἐμαρτύρησε μαζί μὲ τὸν Παῦλον.

Ὁ ἀπόστολος Πέτρος συνέγραψε καὶ δύο ἐπιστολάς, αἱ ὁποῖαι περιέχονται εἰς τὰ βιβλία τῆς Καινῆς Διαθήκης.

68. Οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι.

Περὶ τοῦ βίου τῶν λοιπῶν ἀποστόλων, μετὰ τὴν ἀνάληψιν τοῦ Σωτῆρος, ὀλίγα γνωρίζομεν.

Ὁ ἀπόστολος Ἀνδρέας, ὁ ἀδελφὸς τοῦ Πέτρου, μετὰ τὴν ἀνάληψιν, ἐκήρυξε τὸ Εὐαγγέλιον εἰς διαφόρους χώρας, τὴν Συκυθίαν, τὸν Πόντον, τὴν Θράκην καὶ τὴν Ἀχαΐαν, ὅπου κατ' ἀρχαίαν παράδοσιν, ἐμαρτύρησεν εἰς τὰς Πάτρας, αἱ ὁποῖαι διὰ τοῦτο τὸν τιμοῦν ὡς τὸν πολιούχον ἁγίον των. Ἐπειδὴ ὁ Ἀνδρέας προσεκληθῆναι πρῶτος ἀπόστολος παρὰ τοῦ Σωτῆρος λέγεται πρωτόκλητος.

Περὶ τοῦ Ἰακώβου, τοῦ υἱοῦ τοῦ Ζεβεδαίου καὶ τῆς Σαλώμης, γνωρίζομεν ὅτι ὑπέστη μαρτυρικὸν θάνατον εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα.

Ὁ ἀδελφός του Ἰωάννης, μετὰ τὴν ἀνάληψιν τοῦ Σωτῆρος, ἔμεινεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ κατόπιν ἦλθεν εἰς Ἐφεσον, ὅπου ἔζησε μέχρι τέλους τοῦ βίου του. Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τῆς ζωῆς του, ὑπέργηρος πλέον, δὲν ἠδύνατο νὰ λέγῃ πολλά, ἀλλ' ἐπανελάμβανε μόνον τὰς λέξεις : «Τεκνία, ἀγαπᾶτε ἀλλήλους».

Ὁ Ἰωάννης συνέγραψε τὸ Εὐαγγέλιον, τρεῖς ἐπιστολάς καὶ τὴν ἀποκάλυψιν, ὅπου ἀποκαλύπτει (δηλ. φανερώνει) ὅτι ὁ Χριστιανισμός θὰ θριαμβεύσῃ.

Κατ' ἀρχαίας παραδόσεις ὁ Φίλιππος ἐκήρυξεν εἰς τὴν Φρυγίαν· ὁ Βαρθολομαῖος εἰς τὰς Ἰνδίας· ὁ Θωμᾶς εἰς τὴν Παρθίαν, τὰς Ἰνδίας καὶ ἄλλας χώρας τῆς Ἀσίας· ὁ Ματθαῖος, ὁ συγγραφεὺς τοῦ Εὐαγγελίου, εἰς Αἰθιοπίαν καὶ ἄλλαχοῦ.

Τὸν Ἰούδαν τὸν Ἰσκαριώτην διεδέχθη ὡς δωδέκατος ἀπόστολος ὁ Ματθίας.

Ἡ Ἐκκλησία μας τιμᾷ ἰδιαίτερώς τὴν μνήμην ἐνὸς ἐκάστου τῶν Ἀποστόλων, ὧν δὲ ὁμοῦ τὴν 30ὴν Ἰουνίου.

Τέλος εἶναι καὶ μαγνη εὐτυχ
 κατὰ εἰς τὸ πρόσθη δαυδέντζ
 Ἰωάννη ἀποχαριστορίον εἰς τὸ
 ἀποριφύ

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

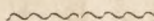
Εἰς τὸ βιβλίον αὐτὸ εἶδαμεν τὸν βίον τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, τοῦ Σωτῆρος τῆς ἀνθρωπότητος, ὃ ὁποῖος εἰς ὅλην του τὴν ζωὴν ἓνα μόνον εἶχε σκοπόν : νὰ ἐκτελῇ τὸ θέλημα τοῦ οὐρανοῦ Πατρὸς του.

Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ὁ μέγας Διδάσκαλος τῆς ἀνθρωπότητος, ὃ ὁποῖος πρῶτος ἐφήρμοσεν ὅσα ἐδίδασκεν. Δὲν ἐδίδασκε μόνον τὴν ἀγάπην πρὸς τὸν Θεόν, ἀλλ' ὅλος ὁ βίος του ἦτο ὑποταγὴ εἰς τὸ θέλημά του· δὲν ἐδίδασκε μόνον τὴν ἀγάπην πρὸς τὸν πλησίον, ἀλλὰ μεγαλυτέραν ἀγάπην οὐδεὶς ἐδειξεν ἀπὸ αὐτόν, ἀφοῦ καὶ τὴν ζωὴν του ἐθυσίασε χάριν τοῦ κόσμου· δὲν ἐδίδασκε μόνον τὴν ὑπομονήν, ἀλλὰ καὶ ὅταν ὑβρίζετο ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, ἠῤῃχετο ὑπὲρ τῶν σταυρωτῶν του· δὲν ἐδίδασκε μόνον νὰ συγχωρῶμεν τοὺς εἰλικρινῶς μετανοοῦντας, ἀλλὰ καὶ ὀλίγας ὥρας πρὸ τοῦ θανάτου του συνεχώρησε καὶ ἐκήρυξεν ἄξιον τοῦ παραδείσου τὸν εἰλικρινῶς μετανοήσαντα κακοῦργον· δὲν ἐδίδασκε μόνον τὴν ἀγάπην πρὸς τοὺς γονεῖς· ἀλλ' ὀλίγον πρὸ τοῦ θανάτου του, παρ' ὅλας τὰς ὁδύνας τῆς σταυρώσεως, ἐφρόντισε διὰ τὴν Παναγίαν Μητέρα του καὶ θνήσκων παρέδωκε τὸ πνεῦμά του εἰς χεῖρας τοῦ Πατρὸς του· δὲν ἐδίδασκε μόνον ὅτι πάντα τοῦ κόσμου τὰ ἀγαθὰ πρέπει τις νὰ θυσιάζῃ χάριν τοῦ καθήκοντος, χάριν τῆς ἰδέας, ἀλλ' αὐτὸς οὗτος ἔπασσε τὸ πρῶτον θῦμα χάριν τούτων.

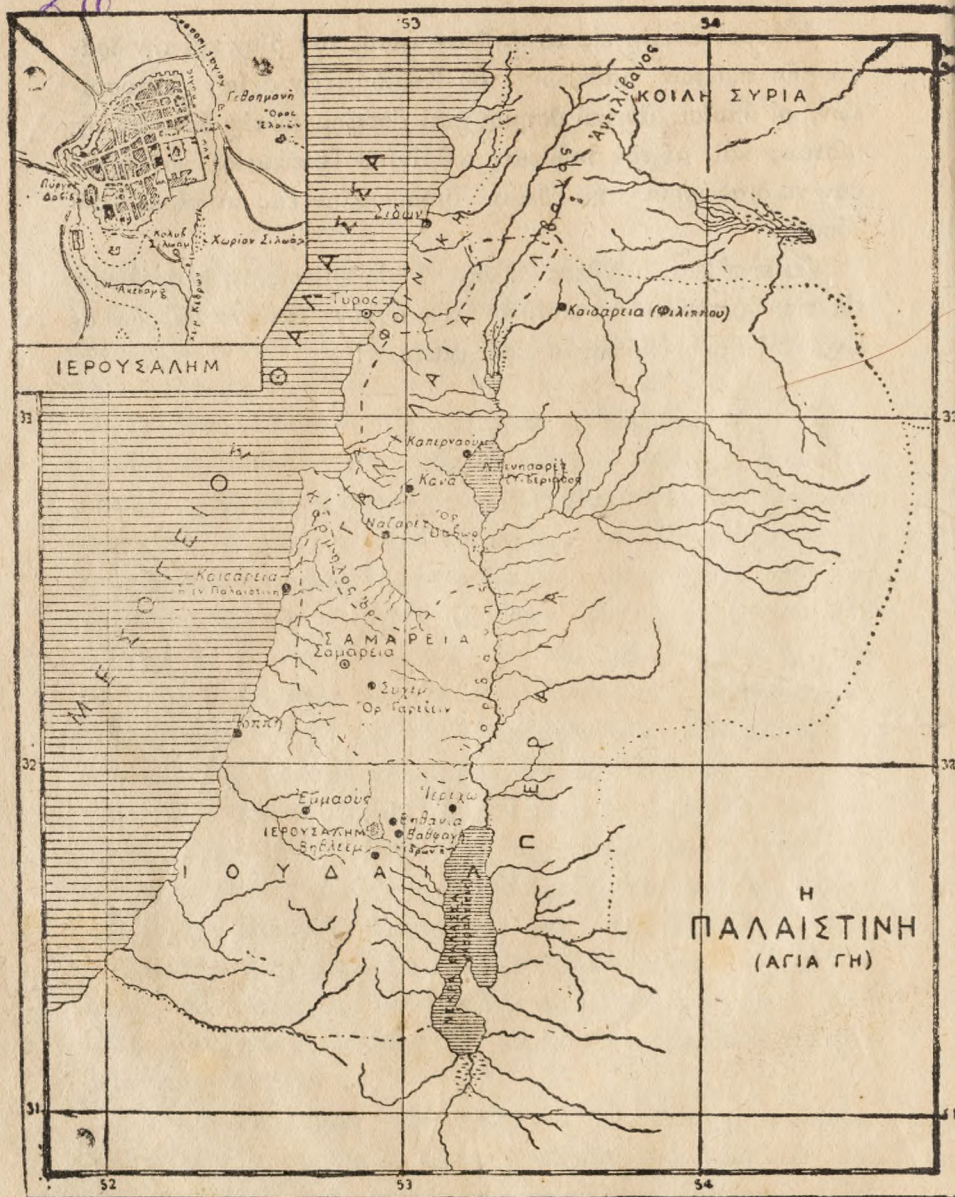
Τὸν πιστὸν τοῦτον τῶν ἀρχῶν του στρατιώτην, τὸ ἰδεῶδες πρότυπον τῆς ἀρετῆς, ἃς ἔχουμεν πάντοτε πρὸ ὀφθαλμῶν καὶ ἃς προσπαθῶμεν νὰ ἀκολουθήσωμεν τὰ ἴχνη Ἐκείνου, εἰς τὸ στόμα καὶ τὴν καρδίαν τοῦ ὁποίου δὲν εὗρέθη δόλος, διὰ νὰ κα-
ταστῶμεν ἄξιοι τῆς βασιλείας τῶν Οὐρανῶν !

Εἶδαμεν ἐπίσης εἰς τὸ βιβλίον αὐτό, τὸν βίον καὶ τὴν δρᾶ-
σιν τῶν πρώτων μαθητῶν τοῦ Κυρίου, τῶν ἁγίων Ἀποστό-
λων, οἱ ὅποιοι, ἂν καὶ ἄσημοι καὶ ἄσοφοι, μὲ τὴν δύναμιν τῆς
πίστεως καὶ μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ ἁγίου Πνεύματος κατώρθω-
σαν νὰ διαδώσουν τὴν θεῖαν διδασκαλίαν ἕως τὰ πέρατα τοῦ
κόσμου.

Ἡ εὐσέβεια, ὁ ἔνθεος ζῆλος, ἡ ἀφοσίωσις, ἡ προσήλωσις
εἰς τὴν ἀρετὴν καὶ τὸ καθῆκον τῶν ἁγίων ἐκείνων ἀνδρῶν ἃς
εἶναι δι' ἡμᾶς ὑπόδειγμα πρὸς μίμησιν !



Σ' 10



ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑΙ

ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

ἀξιομνημόνευτοι διὰ τοὺς μαθητάς.

Γέννησις τοῦ Σωτῆρος	750 ἀ. κ. Ρ.
Βάπτισις τοῦ Σωτῆρος	30 μ. Χ.
Θάνατος τοῦ Σωτῆρος	33 μ. Χ.
Ἡ ἐπιφοίτησις τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἐπὶ τοὺς ἀποστόλους	Πεντηκοστή 33 μ. Χ.
Ἐπιστροφή τοῦ Παύλου εἰς τὸν Χριστιανισμόν	38 μ. Χ.
Μαρτυρικὸς θάνατος Πέτρου καὶ Παύλου ἐν Ρώμῃ	67 μ. Χ.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

(σημειουμένων ἐν παρενθέσει τῶν πηγῶν ἐκάστου κεφαλαίου).

Εἰσαγωγή Σελ. 3

Α'. Ὁ ἰδιωτικὸς βίος τοῦ Σωτῆρος.

1. Ὁ Ζαχαρίας καὶ ἡ Ἑλισάβετ (Λουκ. Α'. 5—25) » 5
2. Ὁ εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου (Λουκ. Α'. 26—38) » 6
3. Ἡ ἐπίσκεψις τῆς Θεοτόκου εἰς τὴν Ἑλισάβετ
(Λουκ. Α'. 39—56) » 7
4. Ἡ γέννησις τοῦ Ἰωάννου (Λουκ. Α'. 57—80) . . . » 8
5. Ἡ γέννησις τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ (Ματθ. Α'.
18—25 καὶ Λουκ. Β'. 1—21) » 9
6. Ἡ ὑπαπαντὴ τοῦ Σωτῆρος (Λουκ. Β'. 22—39) . . . » 11
7. Ἡ προσκύνησις τῶν μάγων (Ματθ. Β'. 1—12) » 12
8. Ἡ φυγὴ τοῦ Ἰησοῦ εἰς Αἴγυπτον καὶ ἡ ἐγκα-
τάστασις αὐτοῦ εἰς Ναζαρετ (Ματθ. Β'.
13—23) » 14
9. Ὁ Ἰησοῦς διδάσκει δωδεκαετῆς εἰς τὸν ναὸν τοῦ
Σολομῶντος (Λουκ. Η'. 41—52) » 15
10. Ὁ βίος καὶ τὸ κήρυγμα τοῦ Ἰωάννου (Ματθ.
Γ'. 1—12 καὶ ΙΔ'. 1—12.—Μάρ. Α'. 1—8
καὶ Ξ'. 17 — 29. — Λουκ. Γ'. 1 — 20. —
Ἰωάν. Α'. 6 κ. ἐ.) » 16

Β'. Ἡ ἀρχὴ τῆς δημοσίας ἐμφανίσεως τοῦ Σωτῆρος.

11. Ἡ βάπτισις τοῦ Σωτῆρος (Ματθ. Γ'. 13—17.—
Μάρ. Α'. 9—11.—Λουκ. Γ'. 21—22) . . . » 17

12. Οἱ δώδεκα ἀπόστολοι. Ἡ ἐκλογή των καὶ αἱ παραγγελίαι τοῦ Σωτῆρος πρὸς αὐτούς. (Ματθ. Δ'. 18—22 καὶ Ι'. 1—42.—Μάρ. Α'. 16—20 καὶ Γ'. 14—19 καὶ Ϛ'. 7—13.—Λουκ. Ε'. 1—11 καὶ Θ'. 1—5.—Ἰωάν. Α'. 35—52) . . . Σελ. 18
13. Ὁ Σωτὴρ ἐκδιώκει ἀπὸ τὸ ἱερὸν τοὺς ἐμπόρους καὶ τοὺς ἀργυραμοιβοὺς (Ἰωάν. Β'. 13—25. Ματθ. ΚΑ'. 12—13.—Μάρ. ΙΑ'. 15—18.—Λουκ. ΙΘ'. 45—46) . . . » 19

Γ'. Τὰ θαύματα τοῦ Σωτῆρος.

14. Ὁ Ἰησοῦς μεταβάλλει τὸ ὕδωρ εἰς οἶνον (Ἰωάν. Β'. 1—11) . . . » 20
15. Ὁ χορτασμός τῶν πέντακισχιλίων (Ματθ. ΙΔ'. 13—21. — Μάρ. Ϛ'. 30—44.—Λουκ. Θ'. 10—17.—Ἰωάν. Ϛ'. 4—15) . . . » 21
16. Ἡ κατάπαυσις τῆς τρικυμίας (Ματθ. ΙΔ'. 23—33. Μάρ. Ϛ'. 45—52.—Ἰωάν. Ϛ'. 16—21) . . . » 21
17. Ἡ θεραπεία τῶν δέκα λεπρῶν (Λουκ. ΙΖ'. 11—19) . . . » 22
18. Ἡ θεραπεία τοῦ παραλύτου τῆς Καπερναοῦμ (Ματθ. Θ'. 1—8.—Μάρ. Β'. 1—12.—Λουκ. Ε'. 18—26) . . . » 23
19. Ἡ θεραπεία τοῦ δούλου τοῦ ἑκατοντάρχου (Ματθ. Η'. 5—13.—Λουκ. Ζ'. 1—10) . . . » 23
20. Ἡ θεραπεία τοῦ τυφλοῦ εἰς τὴν Ἱεριχὼ (Μάρ. Ι'. 46—52.—Λουκ. ΙΗ'. 35—43) . . . » 24
21. Θεραπεία τοῦ παραλύτου εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα (Ἰωάν. Ε'. 2—15) . . . » 24
22. Ἡ ἀνάστασις τοῦ υἱοῦ τῆς χήρας (Λουκ. Ζ'. 11—17) . . . » 2

23. Ἡ ἀνάστασις τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἰαείρου (Λουκ.
 Η'. 41—56.—Ματθ. Θ'. 18 — 19 καὶ 23—
 26.—Μάρ. Ε'. 21—24 καὶ 35—43) . . . Σελ. 28
 24. Ἡ ἀνάστασις τοῦ Λαζάρου (Ἰωάν. ΙΑ'. 1—46). » 29
 25. Ἡ μεταμόρφωσις τοῦ Σωτῆρος (Ματθ. ΙΖ'. 1—
 9.—Μάρ. Θ'. 2—9. Λουκ. Θ' 28—36) . . . » 30

Δ' . Ἡ διδασκαλία τοῦ Σωτῆρος.

26. Τὸ κήρυγμα τοῦ Σωτῆρος . . . » 31
 27. Ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡ Σαμαρεῖτις (Ἰωάν. Δ'. 1—42). » 32
 28. Ἡ ἐπὶ τοῦ ὄρους ὁμιλία (Ματθ. Ε'. 1—Ζ'. 29). » 34
 29. Ἡ παραβολὴ τοῦ σπορέως (ΙΓ'. 1—23.—Μάρ.
 Δ'. 1—20.—Λουκ. Η'. 4—15) . . . » 38
 30. Ἡ παραβολὴ τοῦ σπόρου τοῦ σινάπεως (Ματθ.
 ΙΓ'. 31—32.—Μάρ. Δ'. 30 — 32. — Λουκ.
 ΙΓ'. 18 — 19) . . . » 39
 31. Ἡ παραβολὴ τοῦ ἄφρονος πλουσίου (Λουκ. ΙΒ'.
 16—21) . . . » 39
 32. Ἡ παραβολὴ τοῦ πλουσίου καὶ τοῦ Λαζάρου
 (Λουκ. ΙΓ'. 19—31) . . . » 40
 33. Ἡ παραβολὴ τοῦ ἐλεήμονος Σαμαρείτου (Λουκ.
 Ι'. 25 — 37) . . . » 41
 34. Ἡ παραβολὴ τοῦ τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου
 (Λουκ. ΙΗ'. 19—24) . . . » 42
 35. Ἡ παραβολὴ τοῦ ἀσώτου υἱοῦ (Λουκ. ΙΕ'. 11—32) » 43
 36. Αἱ παραβολαὶ τοῦ προβάτου καὶ τῆς δραχμῆς
 (Λουκ. ΙΕ'. 1—10) . . . » 45
 37. Ἡ παραβολὴ τοῦ βασιλικοῦ γάμου (Ματθ. ΚΒ'.
 1—14.—Λουκ. ΙΔ'. 16—24) . . . » 45
 38. Ἡ παραβολὴ τοῦ πονηροῦ δούλου (Ματθ. ΙΗ'.
 21 — 35) . . . » 46

39. Ἡ παραβολὴ τῶν ἐργατῶν τοῦ ἀμπελῶνος (Ματθ.
Κ'. 1—16) Σελ. 47
40. Ἡ παραβολὴ τῶν δέκα παρθένων (Ματθ. ΚΕ'.
1—13) » 48
41. Ἡ παραβολὴ τῶν ταλάντων (Ματθ. ΚΕ'. 14—
30.—Λουκ. ΙΘ'. 11—28) » 49
42. Ἡ εἰκὼν τῆς μελλούσης κρίσεως (Ματθ. ΚΕ'.
31—46) » 50
43. Ὁ Ἰησοῦς καὶ ὁ τελώνης Ζακχαῖος (Λουκ. ΙΘ'.
1—10) » 51
44. Ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡ πτωχὴ χήρα (Μάρκ. ΙΒ'. 41—44.
Λουκ. ΚΑ'. 1—4) » 53
45. Ὁ Ἰησοῦς καὶ τὰ παιδία (Ματθ. ΙΗ'. 1—6
καὶ ΙΘ'. 13—15.—Μάρκ. Θ'. 33—37 καὶ
Ι'. 13—16.—Λουκ. Θ'. 46—48 καὶ ΙΗ'.
15—17) » 53
46. Ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡ πατρίς (Ματθ. ΙΕ'. 24—Ι'.
5—6.—ΚΓ'. 37—39.—Ἰωάν. ΙΒ'. 20—23) » 55

**Ε'. Αἱ τελευταῖαι ἡμέραι καὶ τὰ πάθη
τοῦ Σωτῆρος.**

47. Ἡ θριαμβευτικὴ εἴσοδος τοῦ Ἰησοῦ εἰς Ἱερο-
σόλυμα (Ματθ. ΚΑ'. 1—17.—Μάρκ. ΙΑ'.
1—10.—Λουκ. ΙΘ'. 28—46.—Ἰωάν. ΙΒ'.
12—19) » 55
48. Ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ Φαρισαῖοι (Ματθ. ΚΓ'. 1—39.
—Μάρκ. ΙΒ'. 38—40.—Λουκ. ΙΑ'. 37—52.
ΙΓ'. 34—35 καὶ Κ'. 45—47) » 57
49. Τὸ ἀνώτατον συνέδριον καὶ ἡ προδοσία τοῦ
Ἰούδα (Ματθ. ΚΖ'. 1—5 καὶ 14—16 Μάρκ.
ΙΔ'. 1—2 καὶ 10—11.—Λουκ. ΚΒ'. 1—16) » 58

50. Ὁ μυστικός δεῖπνος (Ματθ. ΚΖ', 17 — 29.—
Μάρκ. ΙΔ'. 12 — 25.—Λουκ. ΚΒ'. 7—23.—
Ἰωάν. ΙΓ'. 1—30) Σελ. 59
51. Τελευταῖαι διδασκαλαί τοῦ Σωτῆρος πρὸς τοὺς
μαθητάς του (Ἰωάν. ΙΓ'. 31—ΙΖ'. 26) » 61
52. Ἡ σύλληψις τοῦ Ἰησοῦ (Ματθ. ΚΖ'. 36 — 56.
Μάρκ. ΙΔ'. 32 — 50. — Λουκ. ΚΒ'. 39—53.
Ἰωάν. ΙΗ'. 1—11) » 62
53. Ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τοῦ Ἀννα καὶ ἡ ἄρνησις τοῦ
Πέτρου (Ἰωάν. ΙΗ'. 12—27.—Ματθ. ΚΖ'.
58 καὶ 69 — 75. — Μάρκ. ΙΔ'. 54 καὶ 66—
72.—Λουκ. ΚΒ'. 54—61) » 63
54. Ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τοῦ Καϊάφα καὶ τὸ τέλος
τοῦ Ἰούδα (Ματθ. ΚΖ'. 57—68.—Μάρκ. ΙΔ'.
53—65.—Λουκ. ΚΒ'. 54 καὶ 63 — 71. Ἰωάν.
ΙΗ'. 24—28) » 64
55. Ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τοῦ Πιλάτου (Ἰωάν. ΙΗ'.
28 — ΙΘ'. 16. — Ματθ. ΚΖ'. 1—2 καὶ 11
— 31. — Μάρκ. ΙΕ'. 1 — 20. — Λουκ. ΚΓ'.
1—25) » 65
56. Ἡ σταύρωσις καὶ ὁ θάνατος τοῦ Ἰησοῦ (Ματθ.
ΚΖ'. 32—56.—Μάρκ. ΙΕ' 21—41.—Λουκ.
ΚΓ'. 26—49.—Ἰωάν. ΙΘ'. 17—37) » 67
57. Ἡ ταφή τοῦ Ἰησοῦ (Ματθ. ΚΖ'. 57—66.—
Μάρκ. ΙΕ'. 42—47.—Λουκ. ΚΓ'. 50—56.
Ἰωάν. ΙΘ'. 38—42) » 69

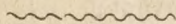
Ζ'. **Ἡ ἀνάστασις, αἱ ἐμφανίσεις καὶ ἡ
ἀνάληψις τοῦ Σωτῆρος.**

58. Ἡ ἀνάστασις τοῦ Σωτῆρος (Ματθ. ΚΗ'. 1—15.
—Μάρκ. ΙΣ'. 1—8.—Λουκ. ΚΔ'. 1 — 11.
Ἰωάν. Κ'. 1—18) » 72

59. Αἱ ἐμφανίσεις τοῦ Σωτῆρος μετὰ τὴν ἀνάστασιν
(Ματθ. ΚΗ'. 16—20.—Μάρκ. ΙΓ'. 9—18.
—Λουκ. ΚΔ'. 12—49.—Ἰωάν. Κ'. 19—
ΚΑ'. 25) Σελ. 74
60. Ἡ ἀνάληψις τοῦ Σωτῆρος (Μάρκ. ΙΓ'. 19—20.
Λουκ. ΚΔ'. 50 — 53 — Πράξεων Ἀποστ. Α'.
1—12) » 75

Ζ'. Ἡ δρᾶσις τῶν Ἀποστόλων.

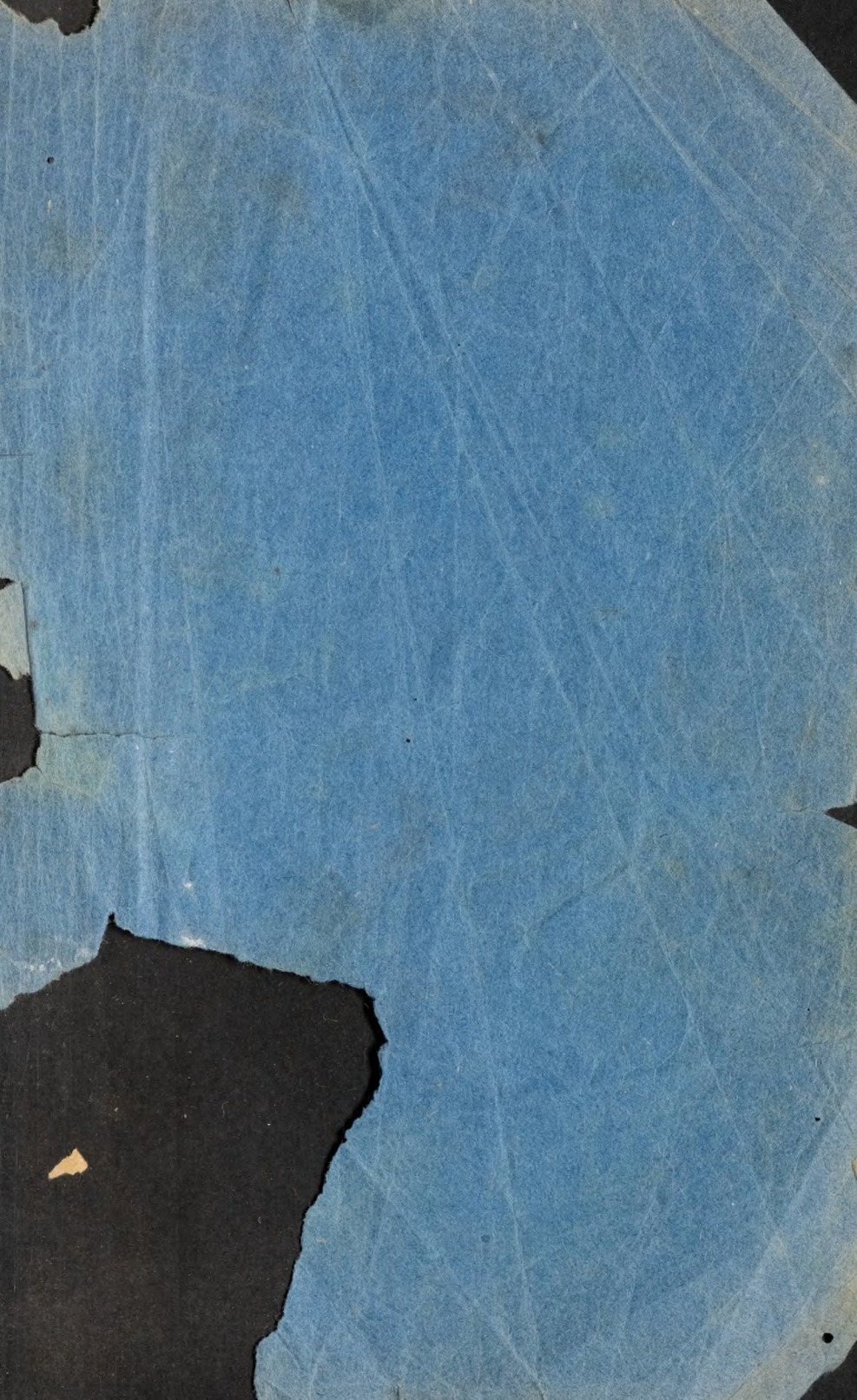
61. Ἡ ἑορτὴ τῆς Πεντηκοστῆς καὶ ἐπιφοίτησις τοῦ
ἁγίου Πνεύματος (Πρ. Ἀπ. Β'. 1—41) . . . » 77
62. Ἡ πρώτη χριστιανικὴ Ἐκκλησία (Πρ. Ἀπ. Β'.
42—Η'. 4) » 78
63. Ὁ Σαοὺλ γίνεται Χριστιανὸς (Πρ. Ἀπ. Ζ'. 60
καὶ Θ'. 1—22) » 79
64. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος κηρύσσει τὸν Χριστιανι-
σμόν εἰς τὴν Ἀσίαν (Πρ. Ἀπ. Θ'. 23.—ΙΓ'. 8) » 80
65. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος εἰς τὴν Ἑλλάδα (Πρ. Ἀπ.
ΙΓ'. 9—ΙΗ'. 17) » 80
66. Αἱ φυλακίσεις καὶ τὸ μαρτύριον τοῦ ἀποστόλου
Παύλου (Πρ. Ἀπ. ΙΗ'. 18 κ. ἑ.) . . . » 81
67. Ὁ ἀπόστολος Πέτρος » 83
68. Οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι » 84
- Ἐπίλογος.** *Παρατίθεται* . . . » 86



ΠΙΝΑΞ ΕΙΚΟΝΩΝ

1.	Ἡ Ναζαρέτ.....	Σελ.	6
2.	Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου.....	»	7
3.	Ὁ Ζαχαρίας γράφει ἐπὶ πινακίου τὸ ὄνομα Ἰωάννης.....	»	8
4.	Ἡ γέννησις τοῦ Σωτῆρος.....	»	10
5.	Ἡ Θεοτόκος μετὰ τὸ θεῖον βρέφος.....	»	11
6.	Ἡ προσκύνησις τῶν μάγων.....	»	13
7.	Ἡ φυγὴ τοῦ Ἰησοῦ εἰς Αἴγυπτον.....	»	15
8.	Ἡ ἐκλογὴ τῶν πρώτων μαθητῶν.....	»	18
9.	Κύριε, σῶσέ μας.....	»	22
10.	Ἡ Ἰεριχώ, ὡς ἔχει σήμερον.....	»	25
11.	Μία ἐδὸς τῆς Ἱερουσαλήμ.....	»	26
12.	Ἡ ἀνάστασις τοῦ νεανίσκου εἰς τὴν πόλιν Ναὶν.....	»	27
13.	Ἡ ἀνάστασις τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἰαείρου.....	»	28
14.	Ὁ Σωτὴρ διδάσκει εἰς τὸ ἱερόν.....	»	31
15.	Ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡ Σαμαρεῖτις.....	»	33
16.	Ὁ ἐλεήμων Σαμαρεῖτης περιποιεῖται τὸν τραυματιαν.....	»	41
17.	Ὁ Τελώνης καὶ ὁ Φαρισαῖος.....	»	43
18.	Ὁ Ζακχαῖος.....	»	52
19.	Ὁ Ἰησοῦς εὐλογεῖ τὰ παῖδια.....	»	54
20.	Τὰ παῖδια ὑποδέχονται τὸν Σωτῆρα εἰς τὸ ἱερόν.....	»	56
21.	Ὁ μυστικὸς δειπνός.....	»	60
22.	Ἰησοῦν ἢ Βαραβδᾶν.....	»	66
23.	Ὁ Ἰησοῦς φέρει τὸν σταυρόν.....	»	68
24.	Ἡ ἀποκαθήλωσις τοῦ Σωτῆρος.....	»	70
25.	Ὁ ναὸς τῆς ἀναστάσεως, ἱδρυθεὶς ὑπὸ τοῦ Μεγ. Κωνσταντίνου ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ Σωτῆρος, εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα.....	»	71
26.	Ἡ ἀνάστασις τοῦ Σωτῆρος.....	»	73
27.	Ὁ ἀναστὰς Ἰησοῦς ἐμφανίζεται εἰς δύο μαθητάς του, οἱ ὅποιοι μετέβαινον εἰς Ἑμαούς.....	»	74
28.	Ἡ ἀνάληψις τοῦ Σωτῆρος.....	»	76
29.	Ὁ ἀπόστολος Πέτρος.....	»	83
30.	Ὁ χάρτης τῆς Παλαστίνης.....	»	88





Σαφροῦμα Β. 2. 10. 100
Σαφροῦμα Β. 2. 10. 100

.....	»	71
.....	»	73
εἰς δύο μαθητάς		
Ἑμαούς.....	»	74
.....	»	76
.....	»	83
.....	»	88